

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

دوازدهم ریاضی

آزمون ۱۶ فروردین ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، تعداد، شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
	حسابان ۲			
	هندسه ۳			
۱	ریاضیات گسسته	۶۰	۱	۶۰

جلسه مشاوره روز آزمون با کاظم قلمچی

ساعت ۱۳

<https://l.kanoon.ir/JalaseRE>

جلسه مشاوره هفتگی مدیر گروه آزمون دوازدهم ریاضی (مهرداد ملوندی)

<https://www.skyroom.online/ch/ghalamchi1400/hriazi12>

روزهای شنبه ساعت ۱۸

آزمون «۱۶ فروردین ۱۴۰۳»

اختصاصی دوازدهم ریاضی

نفعه که سوال

مدت پاسخ‌گویی کل : ۹۰ دقیقه (اجباری) + ۳۰ دقیقه (اختیاری)
تعداد کل سؤالات: ۶۰ سؤال

شماره سؤال	تعداد سؤال	نام درس	
۱-۳۰	۲۰	حسابان ۲	اجباری
	۱۰		اختیاری
۳۱-۴۵	۱۰	هندسه ۳	اجباری
	۵		اختیاری
۴۶-۶۰	۱۰	ریاضیات گستته	اجباری
	۵		اختیاری
۱-۶۰	۶۰	جمع کل	

بدیدآورندگان

نام درس	نام طراحان	آفاق علمی
حسابان ۲	کاظم اجلالی- توحید اسدی- سید رضا اسلامی- مهدی براتی- مسعود برملا- جمال الدین حسینی- عادل حسینی محمد ابراهیم درمان- محمد رضا راسخ- مجید رفعتی- محمد حسن سلامی حسینی- حمید علیزاده- کامیار علیون لیلا مرادی- جهانبخش نیکنام	
هندسه و گستته	امیر حسین ابو محبوب- اسحاق اسفندیار- جواد ترکمن- سید محمد رضا حسینی فرد- افشین خاصه خان- فرزانه خاکپاش مصطفی دیداری- سوگند روشنی- علی ساوجی- مسعود طایفه- هون غیلی- احمد رضا فلاح- مهرداد ملوندی نیلوفر مهدوی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	حسابان ۲	هندسه	ریاضیات گستته
گزینشگر	کاظم اجلالی	جواد ترکمن اسحاق اسفندیار	جواد ترکمن اسحاق اسفندیار
گروه ویراستاری	محمد رضا راسخ	مهرداد ملوندی	مهرداد ملوندی
ویراستاری رتبه های برتر	سهیل تقی زاده	امیر محمد کریمی	امیر محمد کریمی
مسئول درس	عادل حسینی	امیر حسین ابو محبوب	امیر حسین ابو محبوب
مسئلند سازی	سمیه استکندری	سرژ یقیازاریان تبریزی	سرژ یقیازاریان تبریزی

کروه فنی و تولید

مهدی گروه	مهرداد ملوندی
مسئول دفترچه	نرگس غنی زاده
گروه مستندسازی	مدیر گروه: محیا اصغری
حروف نگار	مسئل دفترچه: الهه شهبازی
ناظر چاپ	فرزانه فتح الهزاده

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزش قلم چی «وقف عام»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۷۳ - تلفن: ۰۶۴۶۳-۰۶۱

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

حسابان ۳: فصل های ۱ تا ۳: صفحه های ۱ تا ۶۹

۱- حاصل $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{[x-\sqrt{3}]x-\sqrt{3}}{x-1}$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

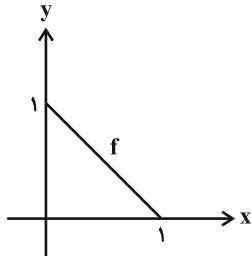
+∞ (۱)

۱ (۲)

۰ (۳) صفر

-∞ (۴)

- ۲- نمودار تابع f در شکل زیر رسم شده است و نمودار تابع g از انقباض افقی و انبساط عمودی این نمودار، هر دو با ضریب ۳ به دست می آید. طول نقطه برخورد دو نمودار کدام است؟

$\frac{1}{3}$ (۱)

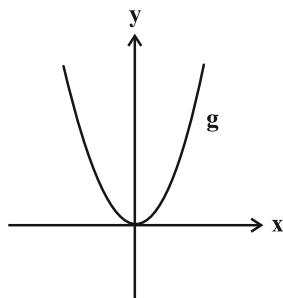
$\frac{3}{4}$ (۲)

$\frac{1}{4}$ (۳)

$\frac{2}{3}$ (۴)

- ۳- طول نقاط نمودار تابع $f(x) = 4x^2 - x + 1$ را در ۲ ضرب می کنیم و سپس آن را m واحد به چپ و n واحد به پایین انتقال

می دهیم تا نمودار تابع g ، مطابق شکل زیر به دست آید. حاصل $\frac{n}{m}$ کدام است؟

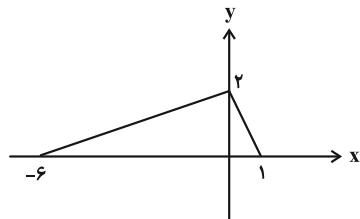
$\frac{15}{4}$ (۱)

-۳۰ (۲)

$-\frac{15}{8}$ (۳)

۶۰ (۴)

- ۴- نمودار تابع $f(x) = \sqrt{-x-a}$ در شکل زیر رسم شده است. به ازای چند مقدار صحیح a ، معادله $f(x) = \frac{1}{\sqrt{x-1}}$ جواب دارد؟

۳ (۱)

۴ (۲)

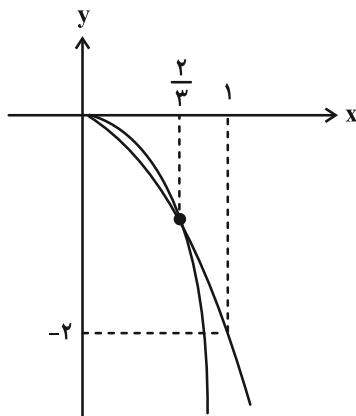
۷ (۳)

۸ (۴)

محل انجام محاسبات

۵ - در شکل زیر نمودارهای دو تابع $f(x) = ax^3$ و $g(x) = bx^2$ رسم شده است. حاصل $f(b) + g(a)$ کدام است؟

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۶ - تابع $f(x) = \begin{cases} |x+1|+1 & ; x \leq -2 \\ -x^2 - ax & ; x > -2 \end{cases}$ روی $\mathbb{R}$ اکیداً نزولی است. حدود مقادیر a کدام است؟

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۷ - تابع $f(x) = |x-1|(x-1) - 4x$ مفروض است. اگر به ازای هر مقدار m عضو بازه (a, b) ، نامساوی $f\left(\frac{m+a}{2}\right) > f\left(\frac{m+b}{2}\right)$ برقرار باشد، بیشترین مقدار $b-a$ کدام است؟

برقرار باشد، بیشترین مقدار $b-a$ کدام است؟

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۸ - اگر $p(x) = (x^3 + 2)p(x) = x^3 - 3x^2$ باشد، مجموع ضرایب مثبت چندجمله‌ای $p(x)$ کدام است؟

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۹ - دورهٔ تناوب تابع $f(x) = \sin^6 x - \cos^6 x + \frac{1}{\lambda} \cos 2x \cos 4x$ برابر T و بیشترین مقدار آن برابر M است. حاصل TM کدام است؟

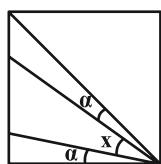
(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

محل انجام محاسبات

۱۰- در مربع شکل مقابل، اگر $\tan \alpha = \frac{1}{5}$ باشد، مقدار $\tan x$ کدام است؟

$$\frac{7}{22} \quad (2)$$

$$\frac{5}{22} \quad (3)$$

$$\frac{5}{17} \quad (1)$$

$$\frac{7}{17} \quad (3)$$

۱۱- تعداد جواب‌های معادله $2 - 3\sin 3\pi x = 0$ در بازه $(\frac{\pi}{3}, 0)$ کدام است؟

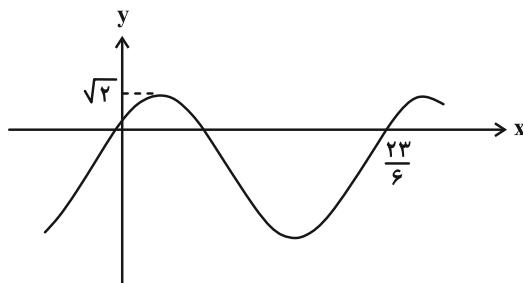
$$5 \quad (2)$$

$$7 \quad (4)$$

$$4 \quad (1)$$

$$6 \quad (3)$$

۱۲- بخشی از نمودار تابع $f(x) = 2a \sin(b\pi x + \frac{\pi}{4}) - a$ در شکل زیر رسم شده است. اگر $b > 0$ باشد، حاصل $\frac{a^2}{b}$ کدام است؟

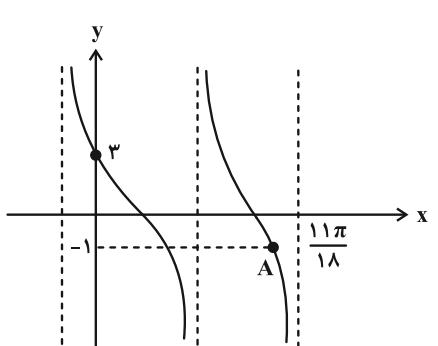
$$4 \quad (1)$$

$$\frac{92}{4} \quad (2)$$

$$\frac{4}{9} \quad (3)$$

$$-92 \quad (4)$$

۱۳- بخشی از نمودار تابع $f(x) = a \tan(bx - \frac{\pi}{3})$ در شکل زیر رسم شده است. طول نقطه A کدام است؟

$$\frac{\pi}{2} \quad (1)$$

$$\frac{4\pi}{9} \quad (2)$$

$$\frac{7\pi}{18} \quad (3)$$

$$\frac{5\pi}{6} \quad (4)$$

۱۴- مجموع جواب‌های معادله $\sin x = \tan 2x$ در بازه $(0, 2\pi)$ کدام است؟

$$\frac{5\pi}{2} \quad (2)$$

$$\frac{7\pi}{2} \quad (4)$$

$$2\pi \quad (1)$$

$$3\pi \quad (3)$$

۱۵ - معادله $\frac{1}{\sin x} + \frac{1}{\cos x} = 2\sqrt{2}$ چند جواب متمایز در بازه $(0, 2\pi)$ دارد؟

۲ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

۱۶ - اگر $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x-2}{2x^5 + ax^4 + b} = -\infty$ باشد، حاصل $a-b$ کدام است؟

-۸ (۲)

-۶ (۱)

-۱۲ (۴)

-۱۰ (۳)

۱۷ - فرض کنید $D_f = (\frac{1}{3}, ۳)$ و $f(x) = \tan(\frac{2\pi}{x+1})$ نمودار تابع f چند مجانب قائم دارد؟

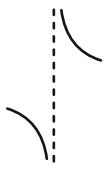
۲ (۲)

۱ (۱)

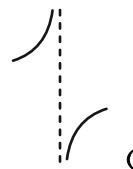
۴ (۴) صفر

۳ (۳)

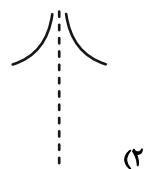
۱۸ - اگر $x=-1$ در اطراف $x=-1$ کدام است؟ $f(x) = \frac{x-2}{f(x)-2}$ نمودار تابع $f(-\frac{x}{x+1}) = \frac{2x^3}{x^3+x+1}$

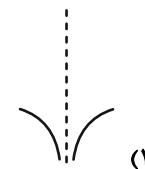
(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

۱۹ - فرض کنید $\lim_{x \rightarrow +\infty} (f-g)(x) = ۰$ باشد، حاصل $g(x) = \frac{x^3}{x^3 - 2x - 1}$ و $f(x) = \frac{x^3}{x^3 + x + 1}$ کدام است؟

-۱ (۲)

۱ (۱) صفر

-۳ (۴)

-۲ (۳)

۲۰ - اگر مساحت مثلث حاصل از وصل کردن محل تقاطع مجانب‌های نمودار تابع $f(x) = \frac{x^3 + ax|x|}{x^3 - x + \frac{1}{4}}$ با مبدأ مختصات برابر ۸ باشد،

مقدار a کدام می‌تواند باشد؟

-۴ (۲)

۲ (۱)

-۱۶ (۴)

۸ (۳)

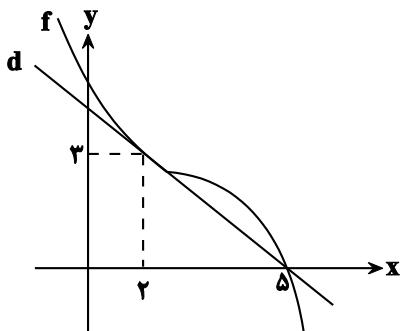
محل انجام سحابیات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

حسابان ۲ (اختیاری): مشتق + کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۷۱ تا ۱۱۹

- ۲۱- مطابق شکل، خط d در نقطه $x = 2$ بر نمودار تابع f مماس است. حاصل $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(2+3x)-3}{x}$ کدام است؟

- $\frac{1}{3}$ (۱)

-۱ (۲)

۳ (۳)

-۳ (۴)

- ۲۲- در تابع $f(x) = \begin{cases} -\frac{1}{x} + x & ; x \geq 1 \\ x^2 + ax + b & ; x < 1 \end{cases}$ مقدار $f'(1) - \sqrt{2}$ موجود است. مقدار $f'(1) - \sqrt{2}$ کدام است؟

۲ - $\sqrt{2}$ (۲)۳ - $\sqrt{2}$ (۱)۳ - $2\sqrt{2}$ (۴)۲ - $2\sqrt{2}$ (۳)

- ۲۳- مقدار مشتق تابع $f(x) = \cos(x + \frac{\pi}{4})\cos(x - \frac{\pi}{6}) - \sin(x + \frac{\pi}{4})\sin(x - \frac{\pi}{6})$ در $x = \frac{\pi}{12}$ کدام است؟

 $\sqrt{2}$ (۲)- $\sqrt{2}$ (۱)

۰ (۴) صفر

- $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۳)

- ۲۴- اگر خط $y = 3x + 7$ در نقطه $x = -1$ بر نمودار توابع f و $g(x) = f(x + \sqrt{f(x)})$ مماس باشد، f' کدام است؟

 $\frac{4}{3}$ (۲) $\frac{12}{7}$ (۱) $\frac{7}{12}$ (۴) $\frac{3}{4}$ (۳)

- ۲۵- نقطه $A(x, y)$ بر روی منحنی به معادله $y = \sqrt{-x^2 + 6x + 1}$ در حرکت است. d فاصله نقطه A از نقطه $(2, 0)$ است. عرض نقطه

A کدام باشد تا آهنگ لحظه‌ای تغییر d در آن نقطه برابر $\frac{1}{3}$ شود؟

۳ (۲)

۴ (۱)

۱ (۴)

۲ (۳)

محل انجام محاسبات

۲۶- مجموعه طول‌های نقاط بحرانی تابع $f(x) = \sqrt[3]{x^2}(x^3 - 1)$ کدام است؟

$$\left\{-\frac{1}{2}, 0, \frac{1}{2}\right\} \quad (2)$$

$$\left\{-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right\} \quad (1)$$

$$\left\{-\frac{1}{2}, 0\right\} \quad (4)$$

$$\left\{0, \frac{1}{2}\right\} \quad (3)$$

۲۷- اگر تابع $f(x) = \begin{cases} x-1 & ; x > 2 \\ x+a & ; 1 \leq x \leq 2 \\ 2x+1 & ; x < 1 \end{cases}$ دارای یک مینیمم نسبی و یک ماکزیمم نسبی باشد، بیشترین مقدار $a \in (m, n)$ به ازای ( ) است؟

ناماد جزء صحیح است؟

۳ (۲)

۴ (۱)

۱ (۴)

۲ (۳)

۲۸- اگر $f(x) = \frac{|2x-6|}{|x-1|}$ باشد، روی بازه (۲, ۵] اختلاف مقادیر ماکزیمم و مینیمم مطلق تابع کدام است؟ ( ) ناماد جزء صحیح است.

۱ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

۲ (۴)

$\frac{3}{2}$ (۳)

۲۹- اختلاف بیشترین و کمترین مقدار تابع $f(x) = \sin x - \sqrt[3]{1+\sin x}$ کدام است؟

$\sqrt{3}$ (۲)

$\sqrt[3]{2}$ (۱)

۱ (۴)

۲ (۳)

۳۰- بیشترین مساحت مستطیلی که دو ضلع آن بر روی محورهای مختصات و یک رأس آن بر روی نمودار تابع $y = \sqrt{-x+16}$ در

ناحیه اول واقع شود، کدام است؟

$$\frac{128\sqrt{3}}{3} \quad (2)$$

$$16\sqrt{2} \quad (1)$$

۱۶ (۴)

$$\frac{128\sqrt{3}}{9} \quad (3)$$

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هندهسه ۳: فصل های ۱ و ۲ (تا انتهای درس دوم): صفحه های ۹ تا ۴۶

$$31-\text{اگر مجموع درایه های قطر اصلی ماتریس } A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & -5 \\ 0 & 3 & 1 \\ 4 & -2 & 2 \end{bmatrix} \text{ برابر با صفر باشد، آنگاه مجموع}$$

درایه های قطر فرعی ماتریس A کدام است؟

-۷/۵ (۲)

-۷ (۱)

-۹ (۴)

-۸/۵ (۳)

32- برای ماتریس های مربعی و هم مرتبه A و B داریم $AB = B^T A$ و $AB^T = B^T A^T$ کدام تساوی درست نیست؟

$(AB)^T = A^T B$ (۲)

$(AB^T)^T = A^T B$ (۱)

$(A^T B)^T = AB^T$ (۴)

$(BA)^T = A^T B$ (۳)

$$33-\text{ماتریس } A + 2I = \begin{bmatrix} |A| & |A| + 2 \\ |A| - 1 & |A| + 5 \end{bmatrix} \text{ را در نظر بگیرید. مجموع درایه های وارون ماتریس } A \text{ کدام است؟}$$

 $\frac{2}{9}$ (۲) $-\frac{1}{9}$ (۱)

صفر (۴)

 $-\frac{2}{9}$ (۳)34- اگر α و β ریشه های معادله زیر باشند، حاصل $\frac{1}{\alpha^2} + \frac{1}{\beta^2}$ به کدام عدد صحیح نزدیک تر است؟

$$x \begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 0 & 3 & -1 \\ 4 & -1 & 0 \end{vmatrix} - \begin{vmatrix} 5x & -2 & 1 \\ 2 & -1 & 1 \\ -1 & 3 & x \end{vmatrix} = 0$$

۲ (۴)

۳ (۳)

۴ (۲)

۵ (۱)

$$35-\text{ماتریس ضرایب دستگاه }\begin{cases} 2x - y = 1 - x \\ y + 2 = 2x - 1 \end{cases} \text{ به صورت } (A + 2I)^{-1} \text{ می باشد و حاصل } |B| \text{ کدام است؟}$$

-۲۰ (۲)

۲۰ (۱)

-۱۰ (۴)

۱۰ (۳)

۳۶- کمترین فاصله نقاط دایره $x^2 + y^2 - 2x + 4y - 11 = 0$ از خط L برابر ۱ واحد است. از چند نقطه روی خط L می‌توان مماسی به

طول ۳ واحد بر این منحنی رسم کرد؟

۱) ۲

۱) صفر

۲) بیشمار

۲) ۳

۳۷- دو دایره $(x+2)^2 + y^2 = (2m+1)^2$ و $(x+2)^2 + y^2 = m^2 + 16$ متقاطع‌اند. حدود تغییرات m کدام است؟ ($m > 0$)

$$2 < m < \frac{1}{3}$$

$$1 < m < \frac{5}{2}$$

$$\frac{4}{3} < m < 4$$

$$\frac{3}{2} < m < 3$$

۳۸- دایره C از مبدأ مختصات می‌گذرد و از محورهای Ox و Oy به ترتیب وترهایی به نسبت ۱ به ۲ جدا می‌کند. اگر دورترین نقطه این

دایره نسبت به مبدأ مختصات، نقطه‌ای به طول ۶ باشد، در این صورت، این دایره روی خط $4 = y$ وتری با کدام طول جدا می‌کند؟

۱) ۲

۱) $4\sqrt{11}$

۲) ۴

۲) $6\sqrt{3}$

۳۹- به ازای چه مقادیری از k ، خط $x^2 + y^2 - 3x + y = 0$ بر دایره $y + 3x = k$ مماس است؟

۱) ۱ و -۹

۱) ۹ و ۱

۲) ۱ و -۹

۲) -۱ و ۹

۴۰- از نقطه $M(-1, -1)$ دو مماس بر دایره به معادله $x^2 + y^2 - 2x - 4y + 1 = 0$ رسم می‌کنیم. معادله خطی که نقاط تماس را به هم

وصل می‌کند، کدام است؟

$$2x + 3y = 1$$

$$2x + 3y = 4$$

$$3x + 2y = 7$$

$$3x + 2y = 5$$

محل انجام سوابق

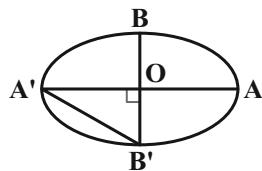

وقت پیشنهادی: ۸ دقیقه

هندسه ۳ (اختیاری): آشنایی با مقاطع مخروطی - بردارها: صفحه‌های ۴۷ تا ۶۸

-۴۱- در بیضی زیر اگر طول پاره خط $A'B'$ برابر نصف مجموع طول قطر بزرگ و فاصله کانونی باشد، خروج از مرکز بیضی کدام است؟

$$\frac{\sqrt{2}-1}{2} \text{ (۱)}$$

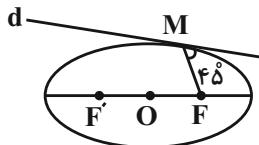

$$\frac{\sqrt{2}}{2} \text{ (۲)}$$

$$\frac{\sqrt{3}-1}{2} \text{ (۳)}$$

$$\frac{\sqrt{3}}{2} \text{ (۴)}$$

-۴۲- در شکل مقابل خط d در نقطه M بر بیضی مماس است. اگر $MF' = 5 + \sqrt{7}$ و فاصله M تا مرکز بیضی برابر ۴ باشد، خروج از مرکز بیضی کدام است؟ (F و F' کانون‌های بیضی هستند).

$$0/5 \text{ (۱)}$$

$$0/6 \text{ (۲)}$$

$$0/75 \text{ (۳)}$$

$$0/8 \text{ (۴)}$$

-۴۳- نقطه $(2, -4)$ کانون یک سهمی است. اگر این سهمی محور عرض‌ها را تنها در نقطه $(0, 0)$ قطع کند، آنگاه فاصله کانونی این سهمی کدام است؟

$$4/2 \text{ یا } 4 \text{ (۴)}$$

$$1/1 \text{ یا } 4 \text{ (۳)}$$

$$2/2 \text{ یا } 3 \text{ (۲)}$$

$$1/1 \text{ یا } 3 \text{ (۱)}$$

-۴۴- یک شعاع نورانی بر یک سهمی آینه‌ای به معادله $y^2 + 2y - 4x + 5 = 0$ تابیده است. اگر شعاع بازتابش بر روی خط $x = 1$ قرار داشته باشد، معادله شعاع تابش کدام است؟

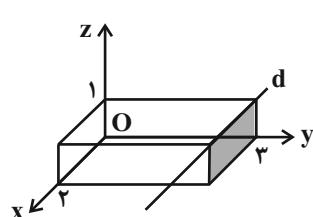
$$x = -2 \text{ (۴)}$$

$$x = -2y \text{ (۳)}$$

$$x = 2y \text{ (۲)}$$

$$x = 2 \text{ (۱)}$$

-۴۵- در مکعب مستطیل شکل زیر، معادله خط d و صفحه رنگی به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

$$y = 3 \text{ و } \begin{cases} y = 3 \\ z = 1 \end{cases} \text{ (۲)}$$

$$y = 3 \text{ و } \begin{cases} x = 2 \\ z = 1 \end{cases} \text{ (۴)}$$

$$x = 2 \text{ و } \begin{cases} x = 2 \\ z = 1 \end{cases} \text{ (۱)}$$

$$x = 2 \text{ و } \begin{cases} y = 3 \\ z = 1 \end{cases} \text{ (۳)}$$

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضیات گسسته: فصل های ۱ و ۲ (تا انتهای درس اول): صفحه های ۱ تا ۴۲

۴۶- برای دو عدد طبیعی a و b , اگر $|b^8| \cdot a^7 = [2a^3, 6b^5]$ حاصل $[6b^4, 6b^5]$ کدام است؟۳ b^5 (۴)۳ b^4 (۳)۶ b^5 (۲)۶ b^4 (۱)۴۷- دو عدد $5 - 2an$ و $bn + 5$ به ازای مقادیر مختلف و طبیعی n نسبت به هم اول هستند. چند زوج مرتب (a, b) وجود دارد که $a, b \in \{-4, -3, \dots, 3, 4\}$ باشد؟

۸ (۴)

۶ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

۴۸- در یک تقسیم، خارج قسمت از باقیمانده ۱ واحد بیشتر است. اگر ۹۱ واحد به مقسوم اضافه کنیم، خارج قسمت ۴ واحد اضافه شده و باقیمانده برابر ۱۱ می‌شود. حداقل مقدار مقسوم‌علیه این تقسیم کدام است؟

۲۶ (۴)

۲۷ (۳)

۲۸ (۲)

۲۹ (۱)

۴۹- می‌دانیم a کوچک‌ترین عدد سه رقمی و مضرب ۱۱ است که باقیمانده‌اش در تقسیم بر ۷ و ۱۲ به ترتیب برابر ۳ و ۲ می‌شود.مجموع ارقام فرد عدد a کدام است؟

۱۴ (۲)

۸ (۱)

۱۰ (۴)

۶ (۳)

۵۰- اگر معادله همنهشتی $x^{5n+5} \equiv 65 \pmod{5n-2}$ در مجموعه اعداد صحیح جواب داشته باشد، n چند عدد طبیعی دو رقمی می‌تواند اختیار کند؟

۳ (۲)

۲ (۱)

۸۸ (۴)

۸۷ (۳)

محل انجام محاسبات

۵۱- چند عدد چهار رقمی $\overline{xyyy}$ وجود دارد که مضرب ۱۵ است ولی مضرب ۹ نیست؟

۴ (۴)

۶ (۳)

۸ (۲)

۹ (۱)

۵۲- گراف ساده G دارای ۵۹ یال است. کمترین مقدار $q(\bar{G}) + \Delta(\bar{G})$ کدام است؟

۱۱ (۴)

۱۰ (۳)

۹ (۲)

۸ (۱)

۵۳- به ازای چند مقدار متمایز برای $a+b$, گرافی با درجه رأس‌های $1, 4, 4, 5, 6, a, b$ وجود دارد؟

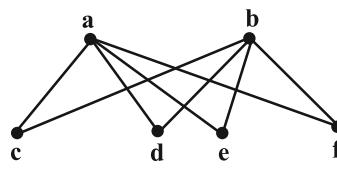
۱ (۲)

(۱) هیچ

۳ (۴)

۲ (۳)

۵۴- تعداد دورهای موجود در گراف زیر کدام است؟

۴ (۱)

۶ (۲)

۸ (۳)

۹ (۴)

۵۵- گراف G با مجموعه رأس‌های $V(G) = \{a, b, c, d, e, f, g\}$ مفروض است. اگر مجموعه همسایگی باز رأس‌های a, b, c, d, e, f به ترتیب دارای $3, 3, 4, 4, 5$ و 6 عضو و $\deg_G^{(f)} + \deg_G^{(g)}$ بیشترین مقدار ممکن را داشته باشد، آنگاه گراف $\bar{G}$ چند

زیرگراف ۳ رأسی شامل رأس‌های a, b و c دارد؟

۴ (۲)

۳ (۱)

۸ (۴)

۷ (۳)

محل انجام محاسبات

ریاضیات گسسته (اختیاری): گراف و مدل سازی؛ صفحه های ۶۱ تا ۴۳ / ریاضی ۱: شمارش بدون شمردن؛ صفحه های ۱۱۸ تا ۱۴۰ وقت پیشنهادی: ۷ دقیقه

۵۶- در گراف G از مرتبه ۶، برای هر دو رأس دلخواه a و b ، رابطه $(b) = N_G(a)$ برقرار است. عدد احاطه گری این گراف کدام است؟

۶ (۴)

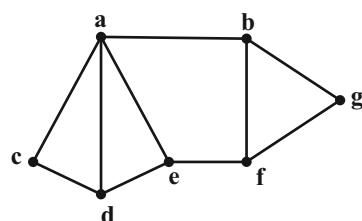
۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵۷- گراف شکل مقابل، چند مجموعه احاطه گر مینیمم دارد؟

۹ (۱)

۸ (۲)

۷ (۳)

۶ (۴)

۵۸- با حروف کلمه «آسانسور»، چند کلمه هفت حرفی می توان نوشت که دو حرف «الف» کنار هم بوده ولی دو حرف «س» کنار هم

نباشد؟

۶۰۰ (۴)

۳۶۰ (۳)

۲۴۰ (۲)

۱۲۰ (۱)

۵۹- در چه تعداد از جواب های صحیح و نامنفی معادله $x_1 + x_2 + x_3 = 15$ ، حداقل یکی از متغیرها برابر صفر است؟

۶۰ (۴)

۵۵ (۳)

۴۵ (۲)

۳۵ (۱)

۶۰- معادله $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 12$ چند جواب طبیعی دارد؟

۶۷ (۴)

۴۵ (۳)

۱۳۲ (۲)

۱۶۵ (۱)

محل انجام محاسبات

دوازدهم ریاضی

۱۴۰۳ فروردین آزمون

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، تعداد، شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۲	فیزیک ۳	۳۰	۶۱	۹۰
۳	شیمی ۳	۳۰	۹۱	۱۲۰

آزمون هدیه ۲۴ فروردین برای دانشآموzan کانونی و غیرکانونی است؛ در آن شرکت کنید.

آزمون «۱۶ فروردین ۱۴۰۳»

اختصاصی دوازدهم ریاضی

تغییر سوال

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه (اجباری) + ۲۵ دقیقه (اختیاری)
تعداد کل سوالات: ۶۰ سوال

شماره سوال	تعداد سوال	نام درس	
۶۱-۹۰	۲۰	فیزیک	اجباری
	۱۰		اختیاری
۹۱-۱۲۰	۲۰	شیمی	اجباری
	۱۰		اختیاری
۶۱-۱۲۰	۶۰	جمع کل	

پدیده‌آورندگان

نام طراحان	نام درس	نقشه
زهره آقامحمدی-امیرحسین برادران-علی بروزگر-علیرضا جباری-فراز رسولی- محسن سلامی محمدجواد سورچی-معصومه شریعت‌ناصری-محمد رضا شریفی-مهدی شریفی-مسعود قره‌خانی محسن قندچلر-مصطفی کیانی-محمد صادق مام‌سیده-غلامرضا محبی-محمد‌کاظم منشادی امیر احمد میرسعید-سیده مليحه‌میر صالحی-حسام نادری-حسین ناصحی-مجتبی نکوئیان-شادمان ویسی	فیزیک	
عین الله ابوالفتحی-امیرحسین بختیاری-محمد رضا پور جاوید-سعید تیزرو-امیر حاتمیان-پیمان خواجه‌ی مجد علیرضا رضایی سراب-محمد رضا زهره‌وند-رضا سلیمانی-جهان شاهی‌بیگانی-امیرحسین طبی رسول عابدینی زواره-محمد عظیمیان زواره-حسن عیسی‌زاده-علی کرمی-امیر محمد کنگرانی علیرضا کیانی دوست-امیرحسین مسلمی-هادی مهدی‌زاده-امین نوروزی	شیمی	

گزینشگران و ویراستاران

شیمی	فیزیک	نام درس
امیرحسین مسلمی	حسام نادری	گزینشگر
محمدحسن محمدزاده مقدم امیرحسین مسلمی	زهره آقامحمدی آراس محمدی	گروه ویراستاری
علی رضایی احسان پنجه‌شاهی	حسین بصیر ترکمنور	بازبینی نهایی وقبه‌های پرتو
پارسا عیوض پور	حسام نادری	مسئول درس
امیرحسین مرتضوی حسین شاهسواری (ویراستار)	علیرضا همایون خواه	مستند سازی

گروه فنی و تولید

مهرداد ملوندی	مدیر گروه
نرگس غنی‌زاده	مسئول دفترچه
مسئول دفترچه: الهه شهبازی	گروه مستندسازی
فرزاده فتح‌الهزاده	حروف‌نگار
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی «وقف عام»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۷۳ - تلفن: ۰۶۴۶۳-۰۶۱.

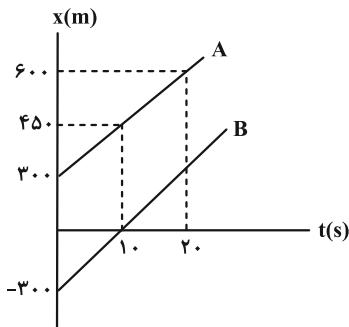
وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

فیزیک ۳: فصل‌های ۱، ۲ و ۳ (تا انتهای تشدید): صفحه‌های ۱ تا ۶۹

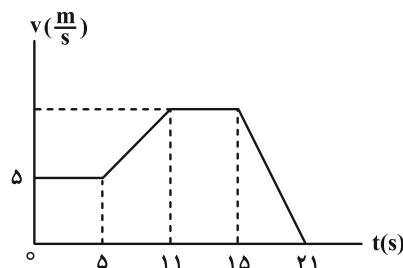
۶۱- نمودار مکان- زمان دو خودرو که روی خط راست حرکت می‌کنند، مطابق شکل زیر است. در چه لحظه یا لحظاتی برحسب ثانیه،

فاصله دو متحرک از هم 150m می‌شود؟

- (۱) $50, 30$
(۲) $45, 75$
(۳) 30
(۴) 45

۶۲- نمودار سرعت- زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، به صورت زیر است. اگر شتاب متحرک در لحظه $t = 9\text{s}$ ، $t = \frac{2}{3}$ برابراندازه شتاب متحرک در لحظه $t = 19\text{s}$ باشد، بیشترین تندی متحرک در بازه زمانی صفر تا 14s ، چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) 10
(۲) 12
(۳) 15
(۴) 18

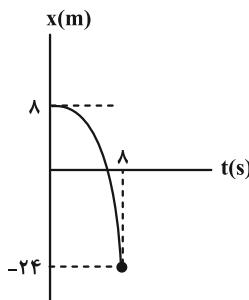
۶۳- در یک مسیر مستقیم و از یک نقطه، متحرک A در مبدأ زمان با شتاب ثابت $\frac{1}{4}\text{ m/s}^2$ از حال سکون به حرکت درمی‌آید و ۴ ثانیه بعد، متحرک B از همان نقطه و در همان مسیر، با شتاب ثابت a از حال سکون به حرکت درمی‌آید. اگر در لحظه‌ای که دومتحرک به هم می‌رسند، تندی متحرک B، $\frac{9}{6}\text{ m/s}$ باشد، پس از این‌که دو متحرک به هم می‌رسند، تندی متحرک A، چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) 4
(۲) 6
(۳) 8
(۴) 10

۶۴- نمودار مکان- زمان متحرکی که با شتاب ثابت روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل است. سرعت متحرک در لحظه‌ای که از

مبدأ مکان عبور کرده است، چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) -4
(۲) -6
(۳) -8
(۴) -10

محل انجام محاسبات

۶۵- متحرکی با شتاب ثابت بر روی محور x حرکت می‌کند و در لحظه‌های $2s$ و $6s$ از مبدأ مکان عبور می‌کند و در لحظه‌ای که به مکان $x = 2m$ می‌رسد، جهت حرکتش عوض می‌شود. تنیدی متوسط این متحرک در بازه زمانی $t_1 = 1s$ تا $t_2 = 5s$ چند متر بر ثانیه است؟

۴) $\frac{5}{4}$

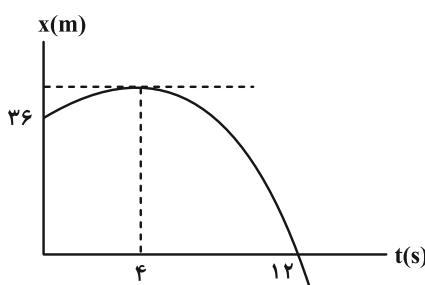
۳) $\frac{5}{2}$

۲) $\frac{5}{8}$

۱) ۱

۶۶- نمودار مکان-زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، به صورت سهمی شکل زیر است. کمترین تنیدی متوسط متحرک در

یک بازه زمانی ۴ ثانیه‌ای چند $\frac{m}{s}$ است؟

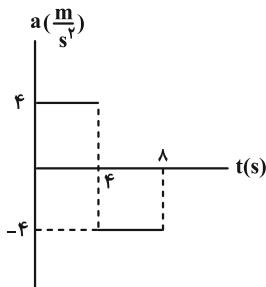
۱) ۱

۰/۵ (۲)

۲ (۳)

۱/۵ (۴)

۶۷- نمودار شتاب-زمان جسمی که روی محور x از حال سکون شروع به حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. سرعت متوسط در اول حرکت چند متر بر ثانیه است؟

۴) ۱

۶ (۲)

۸ (۳)

۱۰ (۴)

۶۸- گلوله‌ای از بالای یک ساختمان رها می‌شود. اگر این گلوله $\frac{1}{9}$ ابتدایی مسیر را در مدت زمان t_1 و $\frac{5}{9}$ انتهایی مسیر را در مدت زمان t_2 طی کند، حاصل $\frac{t_2}{t_1}$ کدام است؟ ($g = 9.8 \frac{m}{s^2}$)

۴) $\sqrt{2}$

۳) $\sqrt{3}$

۲) $\sqrt{2}$

۱) ۱

۶۹- چهار نیروی $6N$ ، $12N$ ، $4N$ و $8N$ به جسمی اثر می‌کند و جسم در حال تعادل است. دو نیروی $6N$ و $8N$ که بر هم عمودند را حذف می‌کنیم. جسم با شتاب a_1 حرکت می‌کند. اگر در حالت دیگر علاوه بر چهار نیروی اولیه، دو نیروی هم راستا و خلاف

جهت N و $6N$ دیگر نیز به جسم اثر کند، جسم با شتاب a_2 حرکت خواهد کرد. نسبت $|a_2|$ کدام است؟

۴) $\frac{2}{5}$

۳) $\frac{5}{2}$

۲) $\frac{3}{10}$

۱) $\frac{10}{3}$

محل انجام محاسبات

۷۰- فنری به طول 34 cm و ثابت $400 \frac{\text{N}}{\text{m}}$ را به سقف یک آسانسور می‌بندیم و از انتهای آن وزنه 4 kg کیلوگرمی آویزان می‌کنیم. اگر

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

۱) آسانسور با شتاب ثابت $\frac{m}{s^2}$ ، از حال سکون به سمت بالا شروع به حرکت می‌کند.

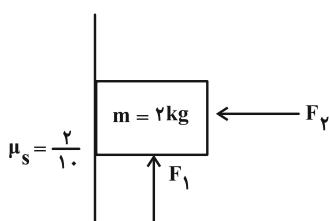
۲) آسانسور با سرعت ثابت $\frac{m}{s}$ ، به سمت پایین حرکت می‌کند.

۳) آسانسور در حالی که با شتاب ثابت $\frac{m}{s^2}$ ، به طرف بالا حرکت می‌کند، متوقف می‌شود.

۴) آسانسور در حالی که با شتاب ثابت $\frac{m}{s^2}$ ، به طرف پایین حرکت می‌کند، متوقف می‌شود.

۷۱- در شکل زیر دو نیروی F_1 و F_2 به جسمی مطابق شکل وارد می‌شوند. اگر رابطه $F_2 = \frac{4}{3}F_1$ همواره بین این دو نیرو برقرار باشد،

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

۱۷ N (۱)

۱۲ N (۲)

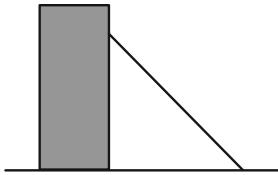
۲۵ N (۳)

۴) به ازای هر سه گزینه ساکن می‌ماند.

۷۲- مطابق شکل زیر، نرdban یکنواختی به جرم m به دیوار قائم با ضریب اصطکاک ایستایی $\frac{2}{3}$ تکیه داده شده و در آستانه لغزیدن

است. اگر ضریب اصطکاک ایستایی بین سطح افقی و نرdban برابر با $\frac{1}{2}$ و اندازه نیرویی که دیوار قائم به نرdban وارد می‌کند،

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

۱۲ (۱)

۹ (۲)

۱۶ (۳)

۸ (۴)

۷۳- معادله تکانه جسمی بر حسب زمان در SI به صورت $p = 15t^3 + 5t^2$ می‌باشد. نیروی خالص (برایند) متوسط وارد بر جسم در بازه زمانی $t_1 = 3\text{ s}$ تا $t_2 = 6\text{ s}$ چند نیوتون است؟

$$1) ۱۹۰ \quad 2) ۸۵ \quad 3) ۱۴۰ \quad 4) ۷۰$$

۷۴- گلوله‌ای به جرم 400 g روی سطح افقی، مسیر دایره‌ای به شعاع 50 cm را می‌پیماید. اگر اندازه تغییر تکانه گلوله در مدت

$$\text{نصف دوره}, \frac{8\pi \text{ kg} \cdot \text{m}}{s^0} \text{ باشد، شتاب مرکزگرای گلوله، چند واحد SI است؟ } (\pi^3 = 10)$$

$$1) ۸۰ \quad 2) ۴۰ \quad 3) ۲۰ \quad 4) ۱۰$$

۷۵- مراکز دو سیاره به جرم‌های $m_1 = m$ و $m_2 = 4m$ و شعاع‌های $R_1 = R$ و $R_2 = 4R$ در فاصله $30R$ از هم قرار دارند. جسمی در نقطه O روی خط واصل بین مراکز دو سیاره و تحت تاثیر نیروی گرانشی آن دو سیاره قرار دارد. فاصله این جسم از سطح

سیاره (۲)، چند برابر R باشد تا به حالت تعادل باقی بماند؟

$$1) ۹ \quad 2) ۸ \quad 3) ۶ \quad 4) ۱۶$$

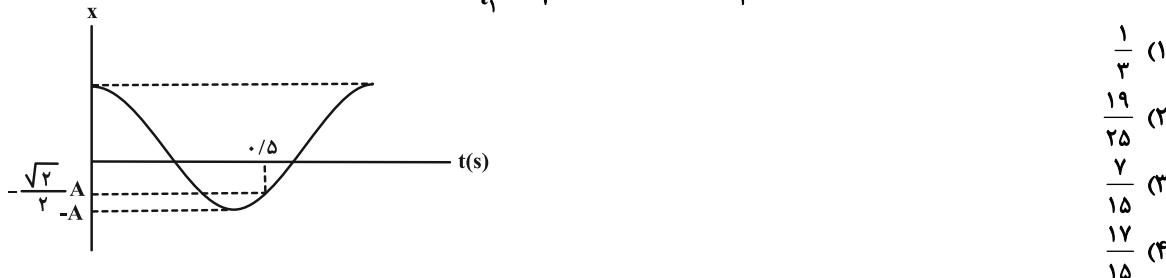

۷۶- کمترین مسافتی که یک نوسانگر هماهنگ ساده می‌تواند در مدت ۱۵ داشته باشد، برابر با دامنه نوسان است. این نوسانگر در مدت یک دقیقه چند بار پاره خط نوسان را طی می‌کند؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۲۰ (۳) ۴۰ (۴) ۸۰

۷۷- نمودار مکان- زمان نوسانگر هماهنگ ساده‌ای مطابق شکل زیر است. اگر نوسانگر پس از لحظه $t = 0$ در لحظه‌های t_1 و t_2 و در

$$\text{یک دوره تناوب، دو بار متوالی از مکان } x = -\frac{\sqrt{3}}{2} A \text{ بگذرد و } t_2 = \frac{17}{t_1} \text{ چند ثانیه است؟}$$

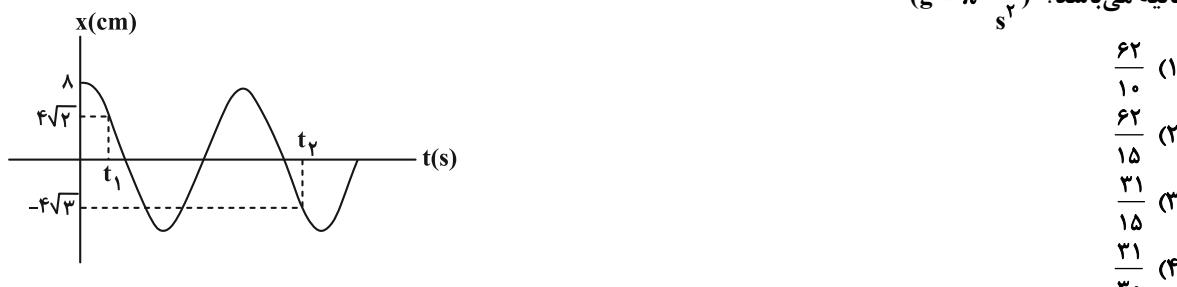

۷۸- نمودار مکان- زمان دو نوسانگر جرم- فنر A و B مطابق شکل زیر است. اگر جرم نوسانگر A دو برابر جرم نوسانگر B باشد، انرژی جنبشی A در مرکز نوسان چند برابر انرژی پتانسیل کشسانی B در نقطه بازگشت است؟

۷۹- نمودار مکان- زمان حرکت نوسانی یک آونگ ساده مطابق شکل زیر است. اگر طول آونگ ۶۴ cm باشد، حاصل $t_2 - t_1$ چند

$$\text{ثانیه می‌باشد؟ } (g = \pi^2 \frac{m}{s^2})$$

۸۰- مطابق شکل زیر، ۳ سامانه جرم- فنر به میله‌ای افقی متصل شده‌اند. اگر با نوسان سامانه A، در هر دو سامانه B و C پدیده

$$\text{تشدید رخ دهد، نسبت } \frac{k_B}{k_C} \text{ کدام است؟ } (m_A = 2\text{ kg}, m_B = 4\text{ kg}, m_C = 1\text{ kg})$$

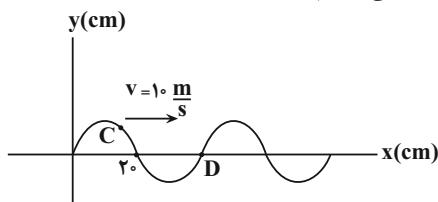

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فیزیک ۳ (اختیاری): نوسان و موج - برهمکنش‌های موج: صفحه‌های ۶۹ تا ۱۱۴

۸۱- شکل زیر، تصویر یک موج عرضی را که در جهت محور x منتشر می‌شود، در لحظه t نشان می‌دهد. اگر تندی متوسط حرکت ذره C در مدت $12s$ برابر $\frac{m}{s}$ باشد، تندی ذره D در لحظه t چند $\frac{cm}{s}$ و جهت حرکت آن کدام سمت است؟

- (۱) 10π ، بالا
 (۲) 10π ، پایین
 (۳) 20π ، بالا
 (۴) 20π ، پایین

۸۲- چه تعداد از عبارات زیر درست است؟

- الف) در شرایط یکسان، هر چه طناب نازک‌تر باشد، تندی موج عرضی ایجاد شده در آن، کمتر می‌شود.
 ب) در انتشار صوت، مولکول‌های هوا حول نقطه تعادل خود و عمود بر راستای انتشار موج، نوسان می‌کنند.
 پ) امواج لرزه‌ای P و S به ترتیب طولی و عرضی می‌باشند.
 ت) انتقال انرژی در موج گاما، به صورت انرژی جنبشی و پتانسیل ذرات محیط صورت می‌گیرد.

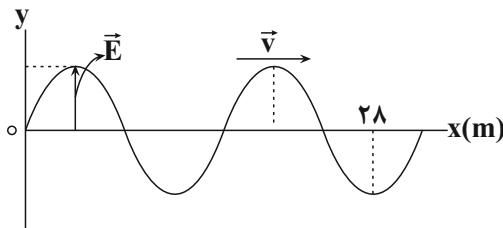
- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۸۳- در یک سیم همگن که با نیروی F کشیده شده است، موج عرضی ایجاد کرده‌ایم و تندی انتشار موج در آن $\frac{m}{s}$ است.

قسمت طول سیم را بریده و کنار می‌گذاریم و $\frac{1}{4}$ باقیمانده را از دستگاهی عبور می‌دهیم تا بدون تغییر جرم طول آن به طول اولیه سیم برسد. اگر در این حالت، سیم را با نیروی $4F$ بکشیم، تندی انتشار موج عرضی در آن چه تغییری می‌کند؟

- (۱) $320 \frac{m}{s}$ کاهش می‌یابد.
 (۲) $480 \frac{m}{s}$ افزایش می‌یابد.
 (۳) $240 \frac{m}{s}$ افزایش می‌یابد.
 (۴) $160 \frac{m}{s}$ کاهش می‌یابد.

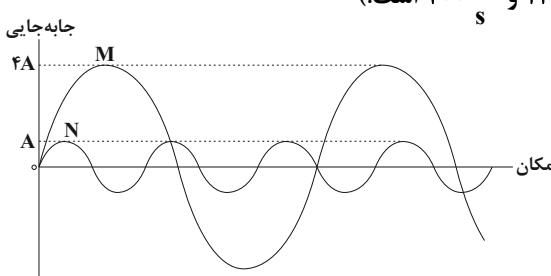
۸۴- شکل زیر نمودار انتشار میدان الکتریکی یک موج الکترومغناطیسی که در خلا و در جهت محور x منتشر می‌شود را در لحظه $t=0$ نشان می‌دهد. جهت میدان مغناطیسی در لحظه $t=\frac{3T}{8}$ و در مبدأ مختصات و همچنین بسامد این موج به ترتیب از راست به چپ کدام است؟ (۱) E و B به ترتیب ضریب گذردهی الکتریکی خلا و تراوایی مغناطیسی خلا و T دوره تناوب موج است.

- (۱) درونسو، $\frac{1}{16\sqrt{\epsilon_0\mu_0}}$
 (۲) درونسو، $\frac{1}{16\sqrt{\epsilon_0\mu_0}}$
 (۳) برونسو، $\frac{1}{16\sqrt{\epsilon_0\mu_0}}$
 (۴) برونسو، $\frac{1}{16\sqrt{\epsilon_0\mu_0}}$

-۸۵- نوادر جایی بر حسب مکان دو موج صوتی M و N مطابق شکل زیر است. موج صوتی M در آب و موج صوتی N در هوا منتشر می‌شوند. شدت صوت دریافتی در فاصله ۱۶ متری از چشمۀ صوت M چند برابر شدت صوت دریافتی در فاصله ۴ متری از چشمۀ صوت N است؟ (تندی صوت در آب و هوا به ترتیب $\frac{m}{s}$ و $\frac{1200}{s}$ است).

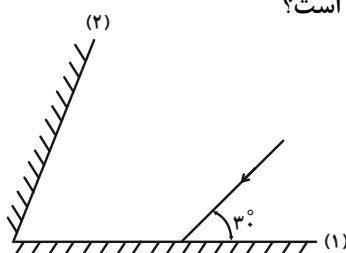

- $$\begin{array}{ll} \frac{64}{25} & (1) \\ \frac{25}{1024} & (2) \\ \frac{1024}{25} & (3) \\ \frac{25}{64} & (4) \end{array}$$

-۸۶- دو متحرک A و B در حال حرکت به سمت چشمۀ صوتی ساکن O هستند. اگر تندی متحرک A باشد، در این صورت اگر طول موج‌های چشمۀ و دریافتی را به ترتیب f_O , λ_A و λ_B و بسامد‌های چشمۀ و دریافتی را به ترتیب f_A و f_B بنامیم، کدام مقایسه به درستی صورت گرفته است؟

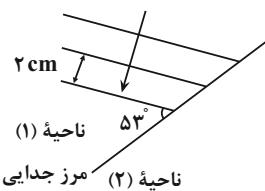
$$\begin{array}{ll} f_B > f_A > f_O, \lambda_O = \lambda_A = \lambda_B & (2) \\ f_O = f_A = f_B, \lambda_O = \lambda_A = \lambda_B & (1) \\ f_B < f_A < f_O, \lambda_O < \lambda_A < \lambda_B & (4) \\ f_B > f_A > f_O, \lambda_O > \lambda_A > \lambda_B & (3) \end{array}$$

-۸۷- در شکل زیر، پرتو بازتابش از آینه (۲) موازی آینه (۱) است. زاویۀ بین دو آینه چند درجه است؟

- $$\begin{array}{ll} 70 & (1) \\ 75 & (2) \\ 80 & (3) \\ 90 & (4) \end{array}$$

-۸۸- شکل زیر، جبهه‌های متوالی موج تخت داخل تشت موجی را نشان می‌دهد که از ناحیه (۱) وارد ناحیه (۲) می‌شود. اگر تندی انتشار موج در ناحیه (۱)، ۶۰ درصد بیشتر از تندی انتشار موج در ناحیه (۲) باشد، زاویۀ شکست و طول موج در ناحیه (۲) به ترتیب چقدر هستند؟ ($\sin 37^\circ = 0.6$)

- $$\begin{array}{ll} 1/2\text{cm}, 30^\circ & (1) \\ 1/25\text{cm}, 30^\circ & (2) \\ 1/2\text{cm}, 37^\circ & (3) \\ 1/25\text{cm}, 37^\circ & (4) \end{array}$$

-۸۹- وقتی آزمایش یانگ در محیطی با ضریب شکست ۳ انجام می‌شود، پهنهای هر کدام از نوارهای تداخلی برابر $1/2\text{mm}$ است. اگر این آزمایش در محیط شفافی که تندی نور در آن $\frac{m}{s} = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$ است، انجام گردد، پهنهای هر کدام از نوارها چند میلی‌متر

$$\text{خواهد شد؟ } (c = 3 \times 10^8 \frac{\text{m}}{\text{s}})$$

- $$\begin{array}{ll} 1/8 & (4) \\ 0/4 & (3) \\ 3/6 & (2) \\ 0/8 & (1) \end{array}$$

-۹۰- اختلاف بسامد‌های هماهنگ پنجم و سوم یک تار دو انتهای بسته برابر 600 Hz است. اگر طول تار 5m و اندازه نیروی کشش آن باشد، جرم تار چند گرم است؟

- $$\begin{array}{ll} 10 & (4) \\ 25 & (3) \\ 12 & (2) \\ 5 & (1) \end{array}$$

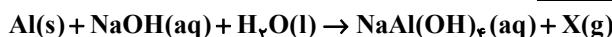
وقت پیشنهادی: ۷۰ دقیقه

شیمی ۳: فصل های ۱ و ۲: صفحه های ۱ تا ۶۶

۹۱- کدام موارد از مطالب زیر درست است؟

- الف) شیر منیزی برخلاف ژله از ذرات ریز ماده تشکیل شده است و هر دو مخلوطی ناپایدار و ناهمگن تشکیل داده اند.
- ب) نسبت شمار اتم ها به جفت الکترون های ناپیوندی در اوره، نصف شمار پیوندهای کووالانسی اتیلن گلیکول است.
- پ) حداکثر شمار اتم های یک پاک کننده صابونی با زنجیر آلکیل ۱۶ کربنه، برابر ۵۷ می باشد.
- ث) افزودن مواد شیمیایی کلردار به پاک کننده خاصیت ضد عفونی کنندگی می دهد و نمک سولفات، خاصیت پاک کنندگی را افزایش می دهد.
- ث) از واکنش مخلوط پودری سدیم هیدروکسید و آلومینیم با آب، فراوان ترین عنصر موجود در جهان تولید می شود.
- (۱) پ، ت، ث   (۲) ب، ث   (۳) الف، ث   (۴) ب، پ، ث

۹۲- کدام یک از عبارت های زیر در مورد پاک کننده خورنده ای که طبق واکنش موازن نشده زیر موجب باز شدن مجاری مسدود شده در دستگاه های صنعتی می شود، نادرست است؟ (X یک نماد فرضی است.)

- آ) پاک کنندگی آن هم براساس برهم کنش بین ذره ای و هم براساس واکنش با آلایندهها است.
- ب) واکنشی گرمایشی بوده و این مسئله زدودن آلایندهها را تسهیل می کند.
- پ) گار تک اتمی X به دلیل ایجاد حباب های ریز و پرفشار، جدا شدن چربی ها و آلایندهها را راحت تر می کند.
- ت) مجموع ضرایب مولی عناصر موجود در واکنش پس از موازنی برابر با ۵ می باشد.
- (۱) آ، پ   (۲) آ، ت   (۳) ب، پ   (۴) ب، ت

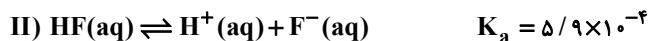
۹۳- ۵۰ میلی لیتر محلول ۰/۰۵ مولار از اسید HX در دمای ۲۵°C در اختیار داریم. با افزایش دمای این محلول به میزان ۵°C pH محلول به تقریب چند برابر می شود؟ (K_a این اسید را در دمای ۲۵°C ۲×۱۰^{-۵} برابر با ۵×۱۰^{-۷} در نظر بگیرید و به ازای هر درجه سلسیوس افزایش دما، K_a این اسید به مقدار ۵×۱۰^{-۷} واحد به صورت خطی افزایش می یابد، از تغییرات حجم محلول با افزایش دما صرف نظر کنید.) (log ۳ ≈ ۰/۵ ، log ۵ ≈ ۰/۵)

$$(1) ۱/۰۷ \quad (2) ۱/۰۳ \quad (3) ۰/۹۷ \quad (4) ۰/۹۳$$

۹۴- درستی یا نادرستی عبارت های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- آ) کرین مونوکسید برخلاف سدیم اکسید، اکسیدی اسیدی محسوب می شود.
- ب) بر اثر حل شدن یک مول آمونیاک، دو مول یون در آب تولید می شود.
- پ) یونش سدیم هیدروکسید برخلاف یونش نیتریک اسید به صورت کامل است.
- ت) در باران اسیدی نیتریک اسید و سولفوریک اسید وجود دارند که اسیدهایی قوی هستند.
- (۱) درست، نادرست، درست   (۲) نادرست، درست، نادرست   (۳) نادرست، نادرست، درست   (۴) نادرست، نادرست، نادرست، درست

۹۵- با توجه به دو واکنش زیر، چه تعداد از عبارت های زیر درست است؟

الف) در غلظت اولیه برابر، مقایسه درجه یونش این دو اسید به صورت $\text{HSO}_4^- > \text{HF}$ است.ب) اگر از HF و NaHSO_4 محلول های یک مولار تهیه کنیم رسانایی الکتریکی محلول NaHSO_4 بیشتر از HF خواهد بود.

پ) در محلول (II)، سرعت واکنش برگشت بیشتر از سرعت واکنش رفت است.

ت) اگر محلول (I) را رقیق کنیم، غلظت همه گونه های شیمیایی موجود در آن کاهش می یابد.

$$(1) ۲ \quad (2) ۳ \quad (3) ۱ \quad (4) ۴$$

محل انجام محاسبات

۹۶- ۱/۲ لیتر محلول غلیظ سدیم هیدروکسید با $\text{pH} = ۱۳/۵$ می‌تواند با ۱۴۲ گرم اسید چرب ۸۰% خالص با فرمول RCOOH که راه لوله آب را مسدود کرده است واکنش دهد، فرمول مولکولی این اسید چرب کدام است؟ (زنجیر هیدروکربنی (R) اسید چرب سیرشده می‌باشد و $\log \frac{۱}{۰} = ۰/۵$)

۹۷- چند مورد از جمله‌های زیر درباره نوعی پاک‌کننده با فرمول $\text{C}_{۱۲}\text{H}_{۲۵}\text{C}_۶\text{H}_۴\text{SO}_۳\text{Na}$ نادرست است؟

- مجموع عدد اکسایش اتم‌های کربن در حلقه آромاتیک برابر عدد اکسایش هر اتم کربن در دومین عضو خانواده آلکان‌هاست.

- در واکنش با هر یک از یون‌های $\text{Mg}^{۲+}$ و $\text{Ca}^{۲+}$ نمک‌های محلول $\text{M}(\text{C}_{۱۲}\text{H}_{۲۳}\text{C}_۶\text{H}_۴\text{SO}_۳)_۲$ را تشکیل می‌دهد. ($\text{M} : \text{Ca}^{۲+}, \text{Mg}^{۲+}$)

- اگر زنجیر کربنی آن بدون شاخه باشد نسبت شمار گروه‌های $\text{CH}_۲$ به CH در این شوینده برابر $۲/۷۵$ است.

- هرگاه به مخلوط آب و روغن این شوینده را بیافزاییم، مخلوط حاصل پایدار بوده و همانند شیر نور را پخش می‌کند.

۹۸- چه تعداد از مقایسه‌های زیر به درستی انجام شده است؟

- اختلاف pH دو محیط: محیط معده و خون انسان < محتويات محیط روده و دهان انسان

• شمار آنیون‌ها: در یک لیتر محلول نیتریک اسید با $\text{pH} = ۲$ $<$ شمار آنیون‌ها در یک لیتر محلول نیترواسید با $\text{pH} = ۲$

• نسبت $\frac{[\text{OH}^-]}{[\text{H}_۳\text{O}^+]}$ در دما و غلظت یکسان: محلول اسید HX با ثابت یونش $۷/۲\times ۱۰^{-۵}$ $<$ محلول HY با ثابت یونش $۳/۱\times ۱۰^{-۳}$

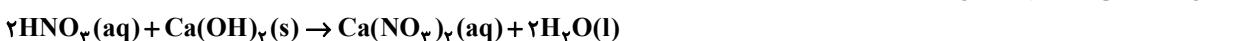
• نمک تولید شده در واکنش با مقدار کافی سود سوزآور: $۱\text{L} < \text{pH} = ۲ < \text{CH}_۳\text{COOH}$ با $\text{pH} = ۲$ محلول KOH با $\text{pH} = ۱$

• اختلاف غلظت یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید در محلول باز KOH : پیش از افزودن آب به محلول $<$ پس از افزودن آب به محلول

۹۹- با توجه به جدول داده شده، در دمای اتاق، چند مورد از نتیجه‌گیری‌ها نادرست هستند؟

K_a	اسید
$۵/۹\times ۱۰^{-۴}$	HF
بسیار بزرگ	HI
بسیار بزرگ	HBr
$۴/۹\times ۱۰^{-۱۰}$	HCN

۱۰۰- در یک آزمایش حجم ۴۰ میلی‌لیتر از محلول نیتریک اسید را با افزودن آب مقطر به ۵ برابر مقدار اولیه آن می‌رسانیم. اگر pH میلی‌لیتر از این محلول طبق واکنش زیر به طور کامل با $۲۲/۲$ میلی‌گرم کلسیم هیدروکسید به طور کامل خنثی شود، $\text{HNO}_۳$ محلول اسیدی اولیه چقدر بوده است؟ (دما ۲۵°C است). ($\log \frac{۱}{۰} = ۰/۵$)

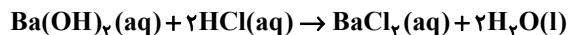
۱۰۱- اگر در اثر حل شدن x گرم HF در یک لیتر آب، غلظت ppm یون فلوئورید در آن برابر ۱۹۰ شود، x به تقریب کدام است؟ (درجه بگیرید). ($\text{H} = ۱, \text{F} = ۱۹ : \text{g.mol}^{-۱}$)

۱۰۲- محل انجام محاسبات

۱۰۲- به مخزنی به حجم هزار لیتر که حاوی 20 L محلول هیدروکلریک اسید با $\text{pH} = ۰/۷$ می‌باشد، در هر ثانیه 250 mL محلول باریم هیدروکسید با غلظت $17/1\text{ g}\cdot\text{L}^{-۱}$ جهت خنثی کردن اسید وارد می‌شود. پس از چند دقیقه pH محلول داخل مخزن به $۱/۳$ می‌رسد و در این حالت حجم محلول داخل مخزن به تقریب چند لیتر است؟ (دما 25°C است.)

$$(\text{H} = ۱, \text{O} = ۱۶, \text{Ba} = ۱۳۷ : \text{g}\cdot\text{mol}^{-۱})$$

۴۸۰ - ۸ (۴)

۴۸۰ - ۴ (۳)

۳۲۰ - ۸ (۲)

۳۲۰ - ۴ (۱)

۱۰۳- کدام گزینه نادرست است؟ ($\text{Cu} = ۶۴ \text{ g}\cdot\text{mol}^{-۱}$)

۱) در واکنش Zn با محلول مس (II) سولفات به ازای مبادله $۰/۴$ مول الکترون، مقدار $۱۲/۸\text{ g}$ Cu تولید می‌شود.

۲) با قرار دادن تیغه‌ای از فلز (II) در محلول مس (II) سولفات دمای مخلوط واکنش تغییر نمی‌کند.

۳) در برخی واکنش‌های اکسایش-کاهش افروزن بر داد و ستد الکترون، انرژی نیز آزاد می‌شود.

۴) در واکنش $2\text{Al}^{۳+} + ۳\text{Cu}^{۲+} + ۲\text{Al} \rightarrow ۳\text{Cu}^{۲+} + ۲\text{Al}$ با گذشت زمان شدت رنگ آبی محلول افزایش می‌یابد.

۱۰۴- در واکنش موازن نشده: $(\text{s})_{\text{Fe}} + \text{H}_۲\text{O(l)} + \text{O}_۲(\text{g}) \rightarrow \text{Fe(OH)}_۲(\text{s})$ ، به ازای تشکیل $۴/۲۸$ کیلوگرم فراورده، ..... مول الکترون باید مبادله شود و برای جلوگیری یا به تأخیر انداختن وقوع این واکنش انجام ..... مورد از موارد زیر می‌تواند مفید باشد. ($\text{H} = ۱, \text{O} = ۱۶, \text{Fe} = ۵۶ : \text{g}\cdot\text{mol}^{-۱}$)

- قیرانود کردن فلز واکنش‌دهنده

- استفاده از $\text{CaCl}_۲$ به عنوان جاذب رطوبت محیط

- پوشاندن سطح فلز واکنش‌دهنده با کروم

- افزودن مقداری اسید به محیط واکنش

- قرار دادن یک قطعه فلز قلع در کنار فلز واکنش‌دهنده

- پوشاندن سطح فلز واکنش‌دهنده با گریس

(۱) ۴ - ۲۴۰ (۲) ۵ - ۱۲۰ (۳) ۵ - ۲۴۰ (۴) ۴ - ۱۲۰

۱۰۵- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

آ) رایج‌ترین سلول سوختی، سلول هیدروژن-اکسیژن است و در آن گاز هیدروژن با گاز اکسیژن به صورت کنترل شده واکنش می‌دهد.

ب) سلول سوختی هیدروژن-اکسیژن، نوعی سلول گالوانی است و منبع تولید سوت سبز به شمار می‌رود و ردپای کربن دی‌اکسید را کاهش می‌دهد.

پ) نیم‌واکنش کاتدی سلول سوختی هیدروژن-اکسیژن به صورت $\text{O}_۲(\text{g}) + ۴\text{H}^+(\text{aq}) + ۴\text{e}^- \rightarrow ۲\text{H}_۲\text{O(l)}$ می‌باشد.

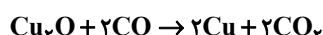
ت) یکی از چالش‌هایی که در کاربرد سلول‌های سوختی خودنمایی می‌کند تأمین سوت آن‌هاست.

ث) اغلب فلزها و ناقللزهای واسطه عدد اکسایش گوناگونی در ترکیب‌های خود دارند برای نمونه عدد اکسایش $\text{Fe}_۲\text{O}_۳$ برابر $+۳$ می‌باشد.

(۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

۱۰۶- اگر در سلول گالوانی (Al-Cu) ، $۱۰/۸۰۶ \times ۱۰^{-۲}$ الکترون از طریق مدار بیرونی جابه‌جا شود، میزان افزایش جرم تیغه مسی چند گرم است و برای به دست آوردن این مقدار مس، چند گرم CO باید در واکنش زیر مصرف شود؟

$$(\text{O} = ۱۶, \text{C} = ۱۲, \text{Fe} = ۵۶, \text{Cu} = ۶۴ : \text{g}\cdot\text{mol}^{-۱})$$

$$E^\circ(\text{Al}^{۳+}/\text{Al}) = -۱/۶۶\text{V}, \quad E^\circ(\text{Cu}^{۲+}/\text{Cu}) = +۰/۳۴\text{V}$$

۰/۹۶ ، ۰/۲۱ (۴)

۰/۹۲ ، ۱/۹۲ (۳)

۰/۲۱ ، ۱/۹۲ (۲)

۰/۴۲ ، ۰/۹۶ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۰۷- اگر الکترون‌های لازم برای آبکاری یک جسم با نقره که جرم اولیه آن 217 g است را از سلول سوختی «هیدروژن- اکسیژن»

تأمین کنیم، چنانچه الکترون‌های لازم برای کاهش $13/44$ لیتر اکسیژن در شرایط STP در آبکاری مصرف شود، جرم نهایی

$$\text{جسم به چند گرم خواهد رسید؟} \quad (1) \quad (\text{Ag} = 108 : \text{g} \cdot \text{mol}^{-1})$$

(۴) $346/8$ (۳) $386/4$ (۲) $346/6$ (۱) $476/2$

۱۰۸- چند مورد از عبارت‌های زیر دربارهٔ فرایند هال درست است؟

- این فرایند همان آبکاری یک قاشق فولادی با نقره در سلول الکتروولیتی انجام می‌شود.

- تغییر عدد اکسایش هر ذره اکسیند در معادله کلی واکنش برابر تغییر عدد اکسایش هر اتم کاهنده در معادله کلی خوردگی آهن است.

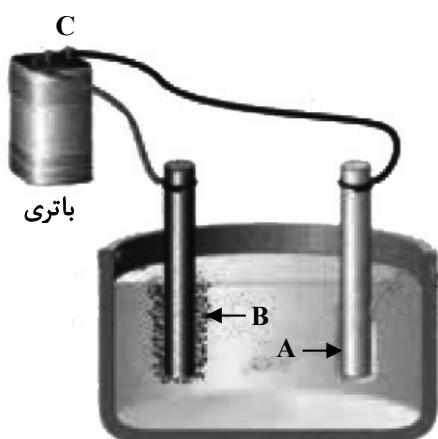
- جنس آند و کاتد یکسان است و فراورده گازی سه اتمی اطراف قطب مثبت تولید می‌شود.

- همانند سلول الکتروولیتی بر قکافت منیزیم کلرید مذاب، چگالی فلز مذاب تولید شده در سلول هال، از چگالی الکتروولیت بیشتر است.

(۴) 2 (۳) 3 (۲) 4

(۱) صفر

۱۰۹- با توجه به شکل زیر که مربوط به فرایند بر قکافت سدیم کلرید مذاب است، A، B و C به ترتیب از راست به چپ کدام‌اند؟

(۱) Na^+ ، Cl^- ، قطب مثبت(۲) Cl^- ، Na^+ ، قطب منفی(۳) e^- ، Na^+ ، قطب مثبت(۴) e^- ، Cl^- ، قطب منفی

۱۱۰- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

الف) به ازای مبادله شمار یکسانی الکترون در دو واکنش خوردگی آهن و فرایند هال، شمار مول فراورده اکسیژن دار در دو واکنش یکسان است.

ب) از واکنش فراورده گازی واکنش بر قکافت منیزیم کلرید مذاب با سدیم فلورید، گاز فلور تولید می‌شود.

پ) با افزایش شمار الکترون‌ها با $= 0$ در فلزهای قلیایی، قدرت کاهنده‌گی و شعاع اتمی آن‌ها افزایش می‌یابد.

ت) اگر فراورده‌های سلول سوختی متان- اکسیژن را به شرایط STP ببریم، فراورده با جرم مولی بیشتر به حالت فیزیکی مایع نمی‌رسد.

(۴) 3 (۳) 2 (۲) 1

(۱) صفر

شیمی ۳ (اختیاری): شیمی جلوه‌ای از هنر، زیبایی و ماندگاری + شیمی، راهی به سوی آینده‌ای روش‌تر (تا انتهای انرژی فعال‌سازی در واکنش‌های شیمیایی):
صفحه‌های ۶۷ تا ۱۰۲ وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۱۱- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

آ) شمار نزدیک‌ترین یون‌های موجود پیرامون هر یون در شبکه بلور، عدد کوئوردیناسیون نام دارد.

ب) آنتالپی فروپاشی شبکه بلور NaF از آنتالپی فروپاشی شبکه بلور KBr بیشتر و از آنتالپی فروپاشی شبکه بلور NaCl کمتر است.

پ) آلیاژ هوشمند که در ساخت فراورده‌های صنعتی و پزشکی کاربرد دارد از عنصر Mn و Ti ساخته می‌شود.

ت) به طور کلی فلزهای دسته d با فلزهای دسته s و p از نظر سختی، نقطه ذوب و تنوع اعداد اکسایش متفاوتند.

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴) (۴)

۱۱۲- همه عبارت‌های زیر درباره دریای الکترونی نادرست‌اند، به جز:

۱) دریای الکترونی عاملی است که انسجام شبکه بلور فلز را حفظ می‌کند و رسانایی الکتریکی و گرمایی و اعداد اکسایش متنوع فلزها را می‌توان با این مفهوم توضیح داد.

۲) همه الکترون‌های اتم‌های هر فلز در به وجود آمدن دریای الکترونی شرکت دارند.

۳) دلیل پایدار ماندن شبکه بلوری فلزها، تعداد برابر کاتیون‌ها و الکترون‌های دریای الکترونی در ساختار آنهاست.

۴) جاذبه قوی میان هسته اتم‌های فلز و دریای الکترونی سبب می‌شود که فلزات در عین چکش خوار بودن از استحکام بالایی برخوردار باشند.

۱۱۳- ۷/۸ گرم فلز روی با 200 mL محلول وانادیم (V) کلرید $4/0$ مولار مخلوط می‌گردد. اگر واکنش دهنده‌ها به طور کامل مصرف شوند محلول در پایان واکنش به رنگ ..... است و به تقریب ..... الکترون میان

نمک وانادیم	رنگ محلول
(V) وانادیم	زرد
(IV) وانادیم	آبی
(III) وانادیم	سبز
(II) وانادیم	بنفش

گونه‌های کاهنده و اکسنده مبادله می‌گردد. ($\text{Zn} = 65\text{ g.mol}^{-1}$)

۱) سبز، $1/4 \times 10^{23}$

۲) سبز، $7/2 \times 10^{22}$

۳) بنفش، $1/4 \times 10^{23}$

۴) بنفش، $7/2 \times 10^{22}$

۱۱۴- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟ ($\text{O} = 16\text{ g.mol}^{-1}$)

آ) جرم اکسیژن لازم برای سوختن کامل $2/0$ مول از هیدروکربن C_xH_y برابر $y/8x + 0/2x + 0/3$ گرم است.

ب) گاز NO از واکنش میان N_2 و O_2 در دمای اتاق حاصل می‌شود.

پ) گاز NO به عنوان یک رادیکال می‌تواند با اکسیژن هوا ترکیب شده و گاز NO_2 را تولید کند که اتم مرکزی آن فاقد آرایش هشت‌تایی است.

ت) با توجه به این‌که شمار و نوع اتم‌های سازنده هر گروه عاملی متفاوت از دیگری است، هر یک از آن‌ها تنها گستره معین و منحصر به‌فردی از پرتوهای فروسرخ را جذب می‌کنند.

۱) (۴) ۲) (۳) ۳) (۲) ۴) (۱)

۱۱۵- اگر به نمونه‌ای از خاک رس حاوی $20\text{ درصد جرمی آب حرارت داده شود، بخشی از آب موجود در آن تبخیر شده و درصد جرمی سیلیس و آب در آن به ترتیب برابر با }50\text{ و }8\text{ درصد می‌گردد. درصد جرمی سیلیس در نمونه اولیه این خاک رس به تقریب کدام است؟}$

(۴) $23/4$ (۳) $32/4$ (۲) $43/5$ (۱) $38/5$

۱۱۶- کدام گزینه درست است؟

(۱) در یک دوره از جدول تناوبی، هرچه بار منفی یون پایدار یک عنصر بیشتر باشد، شاع آن یون کوچکتر است.

(۲) در مقایسه شاع دو یون، لزوماً یونی که تعداد لایه‌های الکترونی بیشتری دارد، شاع بزرگتر ندارد.

(۳) در دوره دوم جدول تناوبی، مقایسه چگالی بار آنیون‌ها به صورت « $\text{F}^- > \text{O}^{2-} > \text{N}^{3-} > \text{O}^3-$ » درست است.

(۴) در یک ترکیب یونی دوتایی، هرچه شاع آنیون و کاتیون بزرگتر باشد، پیوند یونی قوی‌تر است.

۱۱۷- با توجه به فناوری‌های شیمیایی و دستاورده آنها در زندگی، عبارات درست a, b, c, d به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

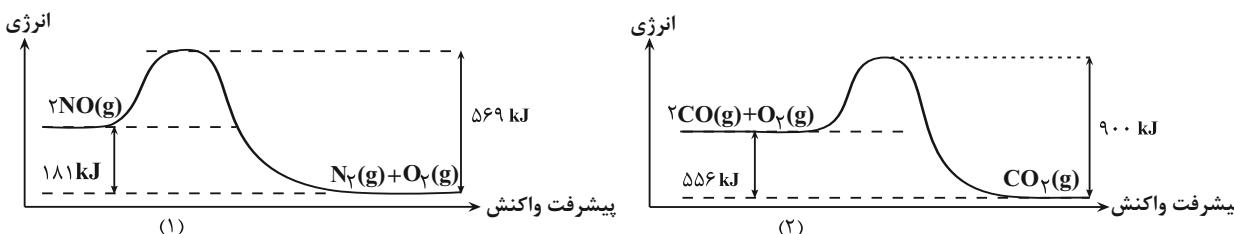
عنوان فناوری شیمیایی	دستاورده
فناوری تصفیه آب	a
b	توسعه و تحول پوشاش و دارو
فناوری شیمیایی و تولید کود	c
مبدل کاتالیستی	d

(۱) مانع گسترش بیماری - فناوری شناسایی مواد معدنی - گسترش کشاورزی - توسعه قطعات کشاورزی

(۲) دسترسی آسان به آب - فناوری تولید نخ و مواد - تأمین غذا - توسعه ماشین‌آلات

(۳) مانع گسترش بیماری - فناوری تولید پلاستیک - تأمین غذا - کاهش آلودگی

(۴) سهولت در دستیابی به آب شرب - فناوری تولید پلاستیک - گسترش کشاورزی - کاهش آلودگی

۱۱۸- با توجه به نمودارهای داده شده، کدام گزینه نادرست است؟ ($O = 16 : g \cdot mol^{-1}$)

(۱) در شرایط یکسان، واکنش (۲) نسبت به واکنش (۱)، سریع‌تر انجام می‌شود.

(۲) در ازای تشکیل $40\text{ گرم گاز اکسیژن در واکنش (۱)}$ ، $226/25\text{ کیلوژول انرژی آزاد می‌شود.}$ (۳) هر دو واکنش گرماده بوده و ΔH واکنش (۲) برابر -556 kJ است.(۴) در ازای مصرف $8\text{ گرم گاز اکسیژن در واکنش (۲)}$ ، 139 kJ انرژی مصرف می‌شود.

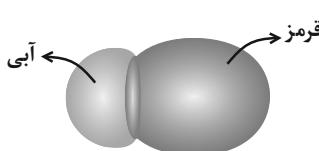
۱۱۹- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

آ) فضای میان دو هسته اتم‌های سازنده مولکول دو اتمی جور هسته دارای کمترین تراکم بار الکتریکی است.

ب) شکل هندسی و تعداد پیوندات در یون‌های کربنات و مولکول گوگرد تری‌اکسید، مشابه یکدیگر است.

پ) دی‌متیل اتر ($\text{C}_2\text{H}_5\text{O}$) همانند کلروفرم (CH_3Cl)، یک ماده قطبی به شمار می‌رود.

ت) نقشه پتانسیل الکتروستاتیکی رو به رو را می‌توان به مولکول دو اتمی حاصل از دو هالوژن مختلف نسبت داد.

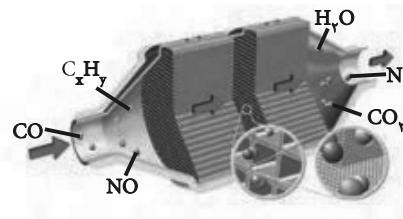
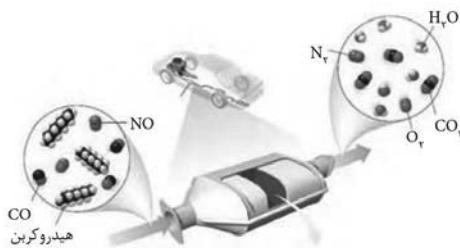
۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

۱۲۰- با توجه به شکل‌های زیر کدام گزینه درست است؟

۱) در این مبدل‌های کاتالیستی، بازده واکنش‌های تبدیل آلاینده‌ها با اندازه ذره‌های کاتالیزگر رابطه مستقیم دارد.

۲) به دلیل این‌که واکنش‌های تبدیل آلاینده‌ها در اگزوز خودرو در دماهای پایین، متعادل و بالا انجام شود از ۳ نوع کاتالیزگر استفاده می‌شود.

۳) کاتالیزگرها مسیر و چگونگی انجام واکنش را تغییر می‌دهند و اغلب انتخابی و اختصاصی عمل می‌کنند.

۴) در مبدل‌های کاتالیستی خودروهای بنزینی از کاتالیزگرهای رودیم (Rh)، پلاتین (Pt) و پالادیوم (Pa) استفاده می‌شود.

محل انجام محاسبات

دفترچه سؤال

فرهنگیان

?

(رشته ریاضی و فیزیک)

۱۴۰۳ فروردین ماه

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
مهارت‌های محلمی	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۵
دین و (لذگی) (۶)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۵
	۱۰	۱۴۱-۱۵۰	
استعداد تمیلی	۳۰	۱۵۱-۱۸۰	۳۰
مجموع دروس	۶۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

مهارت‌های محلمی	مرتضی محسنی کبیر
دین و (لذگی) (۶)	یاسین سعدی - فردین سماقی - عباس سیدشیستری - مرتضی محسنی کبیر
دین و (لذگی) (۱)	محمد رضایی بقا - فردین سماقی - عباس سیدشیستری - مرتضی محسنی کبیر
استعداد تمیلی	علی اشرف پور - حمید اصفهانی - نیلوفر امینی - مریم جهانبانی - فاطمه راسخ - مهسا سارخانی - فرزاد شیرمحمدی - حمید گنجی - عرفان مرزبان

کزنشکران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گوزنیگر	گروه ویراستاری	مسئول درس های مستندسازی
دین و (لذگی) (۶)	یاسین سعدی	یاسین سعدی	محسن رحمانی سکینه گلشنی	سجاد حقیقی پور
	یاسین سعدی	یاسین سعدی		
	یاسین سعدی	یاسین سعدی		
استعداد تمیلی	حمدی اصفهانی	فاطمه راسخ	علیرضا همایون خواه	

مدیران گروه	الهام محمدی - فاطمه راسخ
مسئول دفترچه	متین داودی
مسئول دفترچه	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون خواه
مسئول دفترچه	لیلا عظیمی - معصومه روحانیو

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳-۰۲۱

۱۵ دقیقه

مهارت معلمی

فصل اول: ارزش و امتیاز کار

معلمی

فصل دوم: صفات معلم

فصل سوم: وظایف معلم

صفحه ۱۵ تا ۱۶

۱۲۱- ذکر «بسم الله» در آغاز کار تدریس، بیانگر حقایقی بود؛ چند عبارت زیر در مورد این حقایق به درستی ذکر شده است؟

الف) «بسم الله»، گام اول در مسیر عبودیت و بندگی است.

ب) «بسم الله»، رمز خروج از تکبر و اظهار عجز به درگاه الهی است.

ج) «بسم الله»، ذکر پیامبران است؛ یعنی خدایا تو من را فراموش نکرده‌ای.

د) «بسم الله»، عامل قداست یافتن کارها و بیمهشدن آن هاست.

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

۱۲۲- عبارت شریفه «لا تتخذوا بطانة من دونكم» میین چه موضوعی است و شرط پذیرش این تبیین، چگونه توصیف شده است؟

۱) تحذیر از دشمنان به عنوان یکی از هشدارهای قرآن - اهل صبر و تقوا بودن

۲) تحذیر از دشمنان به عنوان یکی از هشدارهای قرآن - تعلق در آیات بیان شده

۳) ارتداد و بازگشت از دین به عنوان یکی از آرزوهای دشمنان - تعلق در آیات بیان شده

۴) ارتداد و بازگشت از دین به عنوان یکی از آرزوهای دشمنان - اهل صبر و تقوا بودن

۱۲۳- کدام عبارت قرآنی نقطه مقابل اصطلاح «نان به نخ روز خوردن» بوده و این موضوع بیانگر کدام وظیفه معلم است که باید به آن اهتمام داشته باشد؟

۱) «فاصبر كما صبروا اولوا العظم من الرّسل» - قالب‌پذیری

۴) «لا يخافون في الله لومة لائم» - قالب‌سازی

۱۲۴- کدام عبارت قرآنی از زبان پیامبری است که جمله «و ما توفيقى آلا بالله» نیز از زبان او بیان شده است و آن عبارت بیانگر کدام یک از وظایف معلم است؟

۱) «ما اريدُ أَنْ أَخْالِفَكُمْ إِلَى مَا أَنْهَاكُمْ عَنْهُ...» - عملی بودن درس‌ها

۲) «ما اريدُ أَنْ أَخْالِفَكُمْ إِلَى مَا أَنْهَاكُمْ عَنْهُ...» - آغاز کار با نام خدای متعال

۳) «أَتَأْمَرُونَ النَّاسَ بِالبَّرِّ وَ تَنْنَسُونَ انفُسَكُمْ» - عملی بودن درس‌ها

۴) «أَتَأْمَرُونَ النَّاسَ بِالبَّرِّ وَ تَنْنَسُونَ انفُسَكُمْ» - آغاز کار با نام خدای متعال

۱۲۵- در کلام معصومین (ع) به ترتیب، «مبسب جاری کردن چشمه‌های حکمت از قلب فرد بر زبانش توسط خداوند» و «فردی که سخت‌ترین حسرت را در قیامت خواهد داشت.» در کدام گزینه منعکس شده است؟

۱) هرکس که ایمان و توحید قوی داشته باشد. - کسی که از عدالت سخن بگوید ولی عادل نباشد.

۲) هرکس که چهل روز کارهای خود را خالص قرار دهد. - کسی که از عدالت سخن بگوید ولی عادل نباشد.

۳) هرکس که ایمان و توحید قوی داشته باشد. - کسی که نزد مردم به علم معروف باشد ولی به عمل معروف نباشد.

۴) هرکس که چهل روز کارهای خود را خالص قرار دهد. - کسی که نزد مردم به علم معروف باشد ولی به عمل معروف نباشد.

۱۲۶- خداوند با کدام عبارت قرآنی پیامبر اکرم (ص) را غم‌خوار امت معرفی کرده است و کدام اسماء الهی، تنها به ایشان اطلاق شده است؟

۱) «عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنْتُمْ» - غفور و رحيم

۲) «بَاخْرُ نَفْسِكَ أَلَا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ» - غفور و رحيم

۳) «عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنْتُمْ» - رئوف و رحيم

۴) «بَاخْرُ نَفْسِكَ أَلَا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ» - رئوف و رحيم

۱۲۷- کدام یک از خصوصیات یک معلم، در رفتارهایی همچون کمک‌کردن به همسر، توقع نداشتن از مردم و اقرار به برتری دیگران تجلی دارد؟

۴) سعه صدر داشتن

۳) بی‌تكلفبودن

۲) مخلص بودن

۱) با شهامت بودن

۱۲۸- رمز رسیدن به زندگی پاک و طیب در کدام عبارت شریفه ذکر شده است؟

۱) «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لَيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوَا فِي الدِّينِ...»

۲) «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكْرٍ أَوْ أَنْثِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ...»

۳) «وَجَعَلَهَا كَلْمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبَهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ»

۴) «فَبَعَثَ اللَّهُ غَرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيَرِيهِ كَيْفَ يَوْمَى سُوءَ أَخِيهِ...»

۱۲۹- یک انسان باید به کدام مرحله برسد تا خدایی شود و نتیجه این خدایی شدن چیست؟

۱) خداوند به او تقدوا الهام کند. - استفاده از همه ابزارها در راه رضای خدا

۲) خداوند به او تقدوا الهام کند. - استفاده از همه ابزارها در مسیر مقصود خویش

۳) پروردگار او را هدایت کند. - استفاده از همه ابزارها در راه رضای خدا

۴) پروردگار او را هدایت کند. - استفاده از همه ابزارها در مسیر مقصود خویش

۱۳۰- پیامبران الهی بیش از هر چیزی با چه تعبیری در قرآن کریم وصف شده‌اند؟

۲) «وَعَلَمَ آدَمَ السَّمَاءَ»

۱) «يَسْأَلُونَكَ»

۴) «يَعْلَمُهُمُ الْكِتَابُ وَالْحِكْمَةُ وَيَزَّكِيهِمْ»

۳) «الرَّحْمَنُ عَلَمَ الْقُرْآنَ»

۱۵ دقیقه

عزت نفس
بیوند مقدس
درس ۱۱ و ۱۲
صفحه ۱۳۴ تا ۱۵۸

۲ دین و زندگی

۱۳۱- عزت به چه معناست و عبارت قرآنی «بِمِثِلِهَا وَ تَرْهُقُهُمْ ذِلْلَةٌ» در مورد چه کسانی است؟

(۲) متواضع و فروتن بودن - بدکاران

(۱) نفوذناپذیری و تسلیم نبودن - بدکاران

(۴) متواضع و فروتن بودن - نیکوکاران

(۳) نفوذناپذیری و تسلیم نبودن - نیکوکاران

۱۳۲- حدیث علوی «حب الشيء يعمى و يصم» در ارتباط با چه مفهومی است؟

(۱) داشتن قدرت انتخاب، ارزشمند و در عین حال مسئولیت‌آور است.

(۲) پیشوایان از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم.

(۳) پدران و مادران نباید نظر خود را بر فرزندانشان تحمیل کنند.

(۴) قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته را با ایمان بودن او معرفی می‌کند.

۱۳۳- آن جا که خداوند خطاب به انسان می‌فرماید که «... تو را برای خودم آفریدم.»، به کدام یک از راه‌های تقویت عزت نفس اشاره دارد و کدام آیه پاسخگوی این پرسش است که چرا باید برای دست‌یابی به عزت، به سرچشمه آن اتصال یافته؟

(۱) شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بهای انداز- «من کان برييد العزة فللله العزة جميعاً»

(۲) توجه به عظمت خدا و تلاشی برای بندگی او- «من کان برييد العزة فللله العزة جميعاً»

(۳) شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بهای انداز- «للذين احسنوا الحسنی و زیادة»

(۴) توجه به عظمت خدا و تلاشی برای بندگی او- «للذين احسنوا الحسنی و زیادة»

۱۳۴- پیامد پندار باطل «فراهرم‌شدن همه امکانات زندگی» قبل از ازدواج از سوی برخی پدران و مادران چیست؟

(۱) افزایش فشارهای روحی و روانی و روابط نامشروع و آسیب‌های اجتماعی

(۲) پژمرده شدن روح و روان و شکسته‌شدن شخصیت افراد

(۳) گرفتار هیجانات و طغیان‌های غیراخلاقی شدن و گسترش بحران‌های اجتماعی

(۴) کشاندن فرزندان به گناه و گرفتار آسیب‌شدن جامعه

۱۳۵- با توجه به آیات و احادیث، بازتاب تسلیم و بندگی خداوند چیست و انسان عزتمند در برابر مردم چه ویژگی خاصی دارد؟

(۱) عزت نفس - تواضع و فروتنی

(۲) عزت نفس - حافظ پیمان خویش

(۳) عدم غفلت از خداوند - حفظ پیمان خویش

(۴) عدم غفلت از خداوند - تواضع و فروتنی

۱۳۶- به ترتیب، «ابتدايی ترین زمینه ازدواج»، «تجربة مسئولیت‌پذیری» و «تحکیم‌بخش وحدت روحی زن و شوهر» را می‌توان در کدام یک از اهداف

ازدواج جاری دانست؟

(۳) پاسخ به نیاز جنسی - رشد اخلاقی و معنوی - رشد و پرورش فرزندان

(۱) رشد و پرورش فرزندان - رشد اخلاقی و معنوی - انس با همسر

(۴) انس با همسر - رشد و پرورش فرزندان - رشد اخلاقی و معنوی

(۳) انس با همسر - رشد و پرورش فرزندان - پاسخ به نیاز جنسی

۱۳۷- طبق کلام علوی (ع)، علت هریک از موارد زیر، به ترتیب، کدام است؟

- «بنده کسی مثل خود نبودن»

- «تفروختن خویش به بھای اندک»

(۱) آزاد آفریده شدن انسان - برای خود خلق کردن انسان توسط خداوند

(۲) آزاد آفریده شدن انسان - بهشت برین بودن بھای جان انسان

(۳) بزرگ بودن خالق جهان در نظر انسان - بهشت برین بودن بھای جان انسان

(۴) بزرگ بودن خالق جهان در نظر انسان - برای خود خلق کردن انسان توسط خداوند

۱۳۸- کدام برنامه از برنامه‌های مهم در مورد تشکیل خانواده در اسلام است؟

(۲) انجام منظم عبادات، بهخصوص نماز

(۱) شناخت معیارها و شاخص‌های همسر مناسب

(۴) نامشروع بودن عقد صورت‌گرفته با زور و اصرار

(۳) داشتن دوستان درست‌کار و سالم

۱۳۹- در منظر پیامبر اسلام (ع)، چه کسانی به آسمان نزدیک‌تر هستند؟

(۱) کسانی که در برابر مستکبران و ظالمان یعنی عوامل بیرونی و هوی و هوس یعنی عوامل درونی می‌ایستند.

(۲) کسانی که در سخت‌ترین شرایط هم عزتمدانه زندگی می‌کنند و هیچ گاه تن به ذلت و خواری نمی‌دهند.

(۳) کسانی که در راه بندگی خداوند سبحان تلاش کرده‌اند و به عظمت خالق حکیم پی برده‌اند.

(۴) کسانی که هنوز به گاه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود آن‌ها ریشه‌دار نشده است.

۱۴۰- نشانه‌های خداوند را می‌توان در کدام آیه شریفه یافت و به فرموده پیامبر اکرم (ص)، پیامد فراهم آمدن امکان ازدواج برای دختران و پسران توسط

والدین چیست؟

(۱) «و الله جعل لكم من انفسكم ازواجاً و جعل لكم من ازواجكم بنين و حفدة...»- پاسخ دادن به نیاز جنسی با شیوه صحیح و شادابی روح و ایجاد آرامش

(۲) «و الله جعل من انفسکم ازواجاً و جعل لكم من ازواجکم بنین و حفدة...»- نیکوشن اخلاق، وسعت روزی و زیادشدن غیرت

(۳) «و من آیاته ان خلق لكم من انفسکم ازواجاً لتسکُنوا اليها و جعل بينکم مودةً و رحمةً»- نیکوشن اخلاق، وسعت روزی و زیادشدن غیرت

(۴) «و من آیاته ان خلق لكم من انفسکم ازواجاً لتسکُنوا اليها و جعل بينکم مودةً و رحمةً»- پاسخ دادن به نیاز جنسی با شیوه صحیح و شادابی روح و ایجاد آرامش

آهنگ سفر، دوستی با خدا،
یاری از نماز و روزه*
فضیلت آراستگی
زیبایی پوشیدگی
درس ۸ تا ۱۲
صفحه ۹۸ تا ۱۵۲

دین و زندگی ۱

۱۴۱- امام علی (ع) می فرماید: «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد ...»، پیامد این آفات چیست؟

(۱) موجب کم طاقتی و ناشکی بایی افراد می شود.

(۲) افسردگی و یأس را در انسان افزایش می دهد.

(۳) سبب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می شود.

(۴) سبب فراموشی هدف و کوتاهی در اطاعت خداوند می گردد.

۱۴۲- چگونه می توان عفاف یک فرد را شناخت و قرآن کریم فلسفه حجاب را چه می فرماید؟

(۱) از نوع پوشش - «يَدِنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِبِهِنَّ»

(۲) با شناخت خانواده وی - «أَنْ يَعْرُفَنَ فَلَا يُؤْذِنَ»

۱۴۳- وقتی خداوند کریم درباره حکم و حکمت نماز در آیه شریفة «اقم الصلاة ان الصلاة تنهی عن الفحشاء و المنكر» سخن می گوید، در ادامه کدام

صفت خداوندی را یادآوری می نماید و دل نبستن به راههای انحرافی معلول چیست؟

(۱) حکمت الهی - بیان صادقانه عبارت «اَهَدْنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ»

(۲) علم الهی - بیان صادقانه عبارت «اَهَدْنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ»

(۳) علم الهی - با توجه گفتن عبارت «غَيْرُ المَغْضُوبٍ عَلَيْهِمْ وَ لَا الظَّالِمُونَ»

(۴) حکمت الهی - با توجه گفتن عبارت «غَيْرُ المَغْضُوبٍ عَلَيْهِمْ وَ لَا الظَّالِمُونَ»

۱۴۴- شرط اصلی دوستی با خدا چیست و کدام آیه شریفه به آن اشاره دارد؟

(۱) عمل به دستورات الهی که توسط پیامبر اکرم آورده شده است. - «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تَحْبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يَحِبِّكُمُ اللَّهُ»

(۲) قلب انسان با خدا باشد، آنچه مهم است درون و باطن انسان است. - «يَحِبُّونَهُمْ كَحْبَ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدَ حَبًّا لِلَّهِ»

(۳) عمل به دستورات الهی که توسط پیامبر اکرم آورده شده است. - «يَحِبُّونَهُمْ كَحْبَ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدَ حَبًّا لِلَّهِ»

(۴) قلب انسان با خدا باشد، آنچه مهم است درون و باطن انسان است. - «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تَحْبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يَحِبِّكُمُ اللَّهُ»

۱۴۵- کدام یک از موارد زیر، درباره احکام روزه شخص مکلف، بهدرستی ذکر شده است؟

الف) کسی که غسل بر او واجب است، اگر عمدًا تا اذان صبح غسل نکند یا اگر وظیفه اش تیمم است، عمدًا تیمم نکند، نمی‌تواند روزه بگیرد.

ب) اگر روزه دار سهواً چیزی بخورد یا بیاشامد، روزه اش صحیح است ولی برای احتیاط، قضای آن را به جای آورد.

ج) اگر کسی عمدًا روزه ماه مبارک رمضان را نگیرد، باید علاوه بر قضای روزه، شصت روز روزه بگیرد و به شصت فقیر طعام بدهد.

د) اگر کسی به واسطه عذری مانند بیماری نتواند روزه بگیرد و بعد از ماه رمضان عذرش برطرف شود و تا رمضان آینده عمدًا قضا نکند، باید علاوه بر

قضای روزه، یک مَدَّ طعام به فقیر بدهد.

۴) الف-د

۳) ج-د

۲) ب-ج

۱) الف-ب

۱۴۶- کدام مورد، یکی از آثار اراده و تصمیم قوی برای انجام کارها را بیان نموده و حالِ صاحبان این اراده قوی در مقابل مشکلات چگونه است؟

۱) «و اصبر علی ما اصابک» - سرنوشت را به دست حوادث نمی‌سپارند و با قدرت قدم برمی‌دارند.

۲) «فإن أصابه خيرٌ اطمأنْ به» - سرنوشت را به دست حوادث نمی‌سپارند و با قدرت قدم برمی‌دارند.

۳) «و اصبر علی ما اصابک» - راه رستگاری را که همان قرب به خداست، شناخته و در آن مسیر قدم برمی‌دارند.

۴) «فإن أصابه خيرٌ اطمأنْ به» - راه رستگاری را که همان قرب به خداست، شناخته و در آن مسیر قدم برمی‌دارند.

۱۴۷- برخی از مورخان غربی، منشاً اصلی گسترش حجاب در جهان را چه می‌دانند و قرآن کریم بعد از بیان دستور حجاب و فلسفه آن چه می‌فرماید؟

۱) حجاب زنان در جزیره العرب - «وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ»
۲) پوشش زنان در ایران باستان - «وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ»

۳) پوشش زنان در ایران باستان - «كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا»
۴) حجاب زنان در جزیره العرب - «كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا»

۱۴۸- نشانه ضعف و سستی در دینداری از دیدگاه امام صادق (ع) چیست؟

(۲) عرضه نابهجهای زیبایی

(۱) آراستن خود برای دیگران

(۴) لباس نازک و بدن‌نما پوشیدن

(۳) خودنمایی و افراط در آراستگی

۱۴۹- کدام عبارت، رابطه میان نافرمانی خداوند را با دوستی و محبت او بیان می‌کند و تحولات عظیمی که به سبب محبت به خداوند در انسان ایجاد می‌شود، چه علتی دارد؟

(۱) «یحبّونهم كحب الله» - قلب انسان جایگاه خداوند است.

(۲) «ما احّب الله من عصاه» - قلب انسان جایگاه خداوند است.

(۳) «يحبّونهم كحب الله» - دینداری با دوستی و محبت به خدا آغاز می‌شود.

(۴) «ما احّب الله من عصاه» - دینداری با دوستی و محبت به خدا آغاز می‌شود.

۱۵۰- پاک و باصفاشدن زندگی و حفظ آراستگی در طول شب‌انه‌روز، تابع چه امری است؟

(۲) پرهیز از خودنمایی و افراط در آراستگی

(۱) توجه داشتن به همه نیازها در حد مطلوب و صحیح

(۴) بهتر کردن وضع ظاهر و باطن و زیبا نمودن آن‌ها

(۳) تکرار دائمی نماز در شب‌انه‌روز

۳۰ دقیقه

استعداد تحلیلی

* چهار سؤال ابتدایی بخش استعداد معلمی این آزمون، به اصول اولیه‌ای از امر آموزش اختصاص دارد.

۱۵۱- دانشآموزی که اولویت‌های چهار عمل اصلی ریاضی را به درستی نمی‌شناسد، حاصل عبارت زیر را کدام می‌داند؟

$$7 + 5 \times 2 - 2 + 5 = ?$$

۱۰) ۲

۲۷) ۴

۷) ۱

۲۰) ۳

۱۵۲- برای تدریس مبحث «عروض: خواندن شعر با آهنگ درست»، معلمی با ضرب گرفتن روی میز، به کلاس شور و هیجان می‌دهد. کدام مورد از ضروریات پیشینی این کار است؟

۱) اطمینان از این که دانشآموزان، مطلب را فراموش نخواهند کرد.

۲) اطمینان از این که دانشآموزان، به موسیقی‌های اموزی که ترانه‌های بی‌وزن دارند، علاقه ندارند.

۳) اطمینان از این که آشتنگی صدای، به بی‌نظمی منجر نمی‌شود.

۴) اطمینان از این که دانشآموزان، با بزرگترین شاعران ادبیات فارسی آشنا هستند.

۱۵۳- گفت‌و‌گوی زیر، بین یک معلم و دانشآموز در گرفته است:

- حاصل $? = ۱۰۰ - ۴۰$ کدام است؟

- نمی‌دانم. اصلاً چرا باید بدانم؟

- که بدانی اگر در فروشگاهی خریدی چهل هزار تومانی کردی و صدهزار تومانی دادی، چه قدر باید پس بگیری.

- در فروشگاه اسکناس نمی‌دهیم، کارت بانکی می‌کشیم.

درباره‌ی این گفت‌و‌گو چه می‌توان گفت؟

۱) یادگیری آنچه معلم در بیان آن ناتوان است، قطعاً فایده‌ای برای دانشآموز ندارد.

۲) دانستن هدف یادگیری، در بسیاری از موارد نه تنها مفید نیست که مضر است.

۳) معلم و آنچه تدریس می‌شود، باید مدام در حال به روزرسانی باشد.

۴) در دنیای جدید و با ابزار نو، نیازی به یادگیری محاسبات ریاضی نیست.

۱۵۴- کدام بیت با بیت زیر نزدیکی معنایی بیشتری دارد؟

«اگر کارآگهی آگه ز کاریست / هم از شاگردی آموزگاریست»

۱) فروغ افکن به هر کوتاه بامی / که هر بامی نشانی شد ز نامی

۲) رخ افروزد چو مهر عالم آرای / همان بهتر که من خالی کنم جای

۳) درین درگه، بلند او شد که افتاد / کسی استاد شد کاو داشت استاد

۴) توانگر چون شویم از وام ایام / چو فردا باز خواهد خواست این وام

*معالم خوب باید بتواند متون کهن ادبیات فارسی را به درستی بخواند و درک کند. در سه سؤال بعدی، به سه پرسش از این نوع، برگزیده از کتاب ده آزمون اختصاصی فرهنگیان کانون، پاسخ دهید.

* در سنّة اثنتين و خمسمايمه، يكى از مشاهير نشابور را قولنج بگرفت و مرا بخواند و بدیدم و به معالجت مشغول شدم و آنچه در اين باب فراز آمد به جاي آوردم. البته شفا روی ننمود و سه روز برا آن بر آمد. نماز شام بازگشتم نالميد بر آن که نيمشب بيمار درگذرد. در اين رنج بخفتم. صبحدم بيدار گشتم و شک نكردم که درگذشته بود. به بام برشدم و روی بدان جانب آوردم و نيوشه کردم. هيج آوازی نشنيدم که بر گذشتني او دليل بودي. سورة فاتحه بخواندم و از آن جانب بدミديم و گفتم: الهى و سيدى و مولاي ا تو گفتمنا در کلام مبرم و كتاب محكم «و ننزل من القرآن ما هو شفاء و رحمة للمؤمنين» و تحسـر هـمى خـورـدـم کـه جـوان بـود و مـنـعـم و مـنـتـعـمـ. پـس وـضـوـ سـاخـتـم وـبـه مـصـلـىـ شـدـم وـسـنـتـ بـگـزارـدـم. يـكـى درـسـرـايـ بـزـدـ، نـگـاهـ کـرـدـمـ کـسـ اوـ بـودـ. بشـارتـ دـادـ کـه «بـگـشـائـیـ» گـفـتـمـ: «چـهـ شـدـ؟» گـفـتـمـ: «اـيـنـ ساعـتـ رـاحـتـ يـافتـ!» دـانـسـتـمـ کـه اـزـ بـرـكـاتـ فـاتـحـةـ الـكتـابـ بـودـ استـ وـ اـيـنـ شـربـتـ اـزـ دـارـوـخـانـهـ رـيـانـيـ رـفـتـهـ استـ. وـ اـيـنـ مـرـاـ تـجـرـيـهـ شـدـ وـ بـسـيـارـ جـايـهاـ اـيـنـ شـربـتـ درـ دـادـمـ، هـمـهـ موـافـقـ اـفـتـادـ وـ شـفـاـ بـهـ حـاـصـلـ آـمـدـ.

۱۵۵- بر اساس متن بالا، واژه «تیوشیدن» به کدام معناست؟

- (۱) آشامیدن   (۲) شنیدن   (۳) پوشاندن   (۴) شناختن

۱۵۶- کدام گزینه از متن بالا برداشت نمی‌شود؟

- (۱) بیماری قولنج در گذشته امکان آن را داشته که به مرگ منجر شود. همچنین مرگ شخص را با صدایی بلند اعلام می‌کرده‌اند.
 (۲) طبیب قرن سومی داستان، از تجربه شفا یافتن بیمار درس گرفته و اذعان کرده که آن را در مواردی دیگر نیز اعمال کرده است.
 (۳) بیمار داستان که در آغاز امیدی به شفای او نبود، جوانی ثروتمند بوده است که مرگ او مایه حسرت طبیب می‌بوده است.
 (۴) شفایافتمن بیمار برای اطرافیان او، بسیار مهم بوده و ناشی از کار طبیب قلمداد شده است، پس طبیب را با خبر کردنش، محترم شمرده‌اند.

۱۵۷- طبق متن بالا، طبیب باید که ...

- (۱) رقت قلب به دست آرد و جید الحدس باشد.
 (۲) نیکواعتقاد بود و امر و نهی شرع را معظم دارد.
 (۳) محتشم و محترم بود و مرقه و ثروتمند.
 (۴) شرح آثار طبی به دست آرد و مطالعت همی کند.

*بخش مهمی از مهارت معلمی، صبر و حوصله است. صبر و حوصله در کشف روش‌های متنوع تدریس برای دانش‌آموزان مختلف، صبر و حوصله در مواجهه‌شدن با خطاهای دانش‌آموزان و صبر و حوصله در بیان چندباره‌ی یک مطلب. همچنین تقویت قدرت ذهن در تشخیص اولویت‌ها و کشف منطق سؤال‌ها، یکی از مهارت‌های اکتسابی هر شخص است. شش سؤال از بخش هوش و استعداد معلمی در این آزمون، بر این اساس طراحی شده است.

در یک کدگذاری، به ترتیب به حروف یک‌چهارم اول الفبا عده‌های یک تا هشت (الف: ۱، ح: ۸) و به حروف یک‌چهارم دوم الفبا عده‌های منفی نه تا منفی شانزده (خ: ۹، ش: ۱۶) را نسبت داده‌ایم. همچنین حروف یک‌چهارم سوم به ترتیب عده‌های هفده تا بیست و چهار (ص: ۲۴، ق: ۱۷) و حروف یک‌چهارم پایانی عده‌های منفی بیست و پنج تا منفی سی و دو (ک: ۳۲-ی: ۲۵) را گرفته‌اند. بر این اساس به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

۱۵۸- اگر عدد مربوط به کلمه، عدد حاصل از جمع اعداد مربوط به حروف آن کلمه باشد، عدد کدام کلمه کوچکتر خواهد بود؟

- (۱) نارس   (۲) سوار   (۳) نثار   (۴) ابر

۱۵۹- اگر عدد مربوط به کلمه، عدد حاصل از ضرب اعداد مربوط به حروف آن کلمه باشد، عدد کدام کلمه کوچکتر خواهد بود؟

۲) فردا

۱) روشن

۴) دارا

۳) پوزش

* در چهار سؤال بعدی، تعیین کنید با همهٔ حروف مشترک دو جدول، کدام نوع واژه ساخته می‌شود.

-۱۶۰-

	ر	ل	د
ی	س	ا	
ط	ع	ح	

	ی	ز	ع
س	ش	ن	
ج	د	ب	

۴) نام یک حیوان

۳) نام یک رنگ

۲) نام یک غذا

۱) نام یک کشور

-۱۶۱-

	ه	ب	ک
ز	ص	ژ	
ج	ن	ا	

	ج	ی	ژ
م	ر	و	
د	ب	ض	

۴) نام یک حیوان

۳) نام یک رنگ

۲) نام یک غذا

۱) نام یک کشور

-۱۶۲-

	و	پ	ق
ر	ب	ی	
ه	ا	س	

	س	م	ا
ن	ت	ش	
ف	ب	ل	

۴) نام یک حیوان

۳) نام یک رنگ

۲) نام یک غذا

۱) نام یک کشور

-۱۶۳-

	م	ج	ج
د	ی	ق	
ز	ن	ا	

	س	م	ا
ج	ا	ج	
ر	ب	ف	

۴) نام یک حیوان

۳) نام یک رنگ

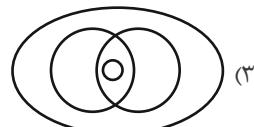
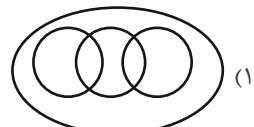
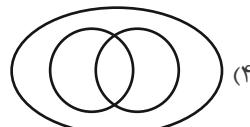
۲) نام یک غذا

۱) نام یک کشور

* انجام درست محاسبات عددی و نیز کشف الگوها و درک فضای قسمتی دیگر از هوش و استعداد تحلیلی است. در ادامه این بخش از آزمون، به پرسش‌هایی از این دست پاسخ دهید.

۱۶۴- در مجموعه اعداد طبیعی، رابطه بین «عددی زوج»، «عددی مضرب ۱۲»، «عددی مضرب ۱۶» و «عددی مضرب ۴۸» با کدام دسته‌بندی بهتر بیان می‌شود؟

۱۶۵- ناصر شوهر تنها خاله ارشیا و علی پسر تنها خاله حامد است. اگر حامد پسرعممه نیلوفری باشد که خود دختر خاله ارشیا است، ناصر چه نسبتی با علی دارد؟

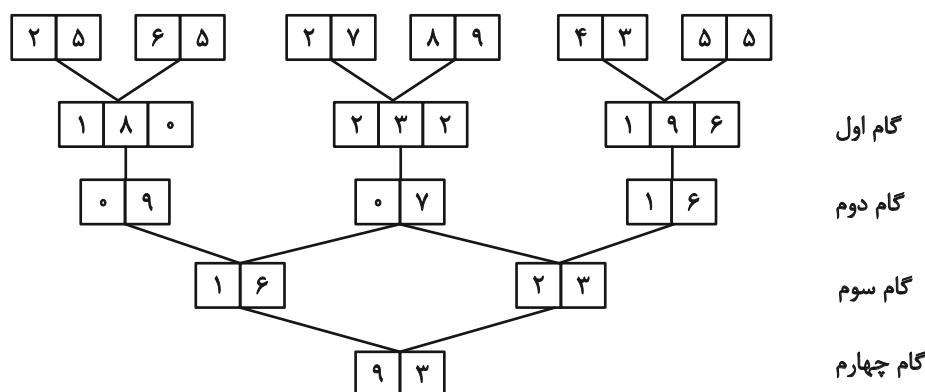
(۲) عموم

(۱) دایمی

(۴) شوهر عمّمه

(۳) شوهر خاله

* در یک ماشین، اعداد زیر وارد شده‌اند و در هر گام عملیاتی روی آن‌ها انجام شده است.

با این فرض که اعداد زیر با همین ترتیب به همین ماشین داده شود، به چهار سؤال زیر پاسخ دهید.

۴	۲
۶	۴

۸	۱
۱	۷

۷	۳
۱	۹

۸ (۲)

۵ (۱)

۱۹ (۴)

۱۰ (۳)

۱۶۶- تفاضل اعداد گام سوم کدام است؟

۷ (۲)

۶ (۱)

۹ (۴)

۸ (۳)

۱۶۷- کدام رقم در گام اول دیده نمی‌شود؟

۱۶۸ - مجموع ارقامی که در گام‌های اول و سوم بیشتر از ۲ بار آمده‌اند کدام است؟

۳ (۲)

۲ (۱)

۵ (۴)

۴ (۳)

۱۶۹ - کدام گزینه در کل جدول بیش از یکبار آمده است؟ (صرفأ در اعداد دو رقمی بررسی شوند).

۲	۹
---	---

(۲)

۲	۱
---	---

(۱)

۱	۷
---	---

(۴)

۰	۵
---	---

(۳)

۱۷۰ - مخزنی پر از آب داریم که شیر خروجی A آن را به تنهایی در ۵ ساعت و شیر خروجی B آن را به تنهایی در ۴ ساعت کاملاً خالی می‌کنند. شیر خروجی C را نیز داریم که اگر همزمان با شیرهای A و B باز کنیم، پس از دو ساعت، تنها پنج درصد از آب مخزن در آن باقی می‌ماند. شیر C به تنهایی مخزن پر را در چند ساعت خالی می‌کند؟

۱۰ (۲)

۵ (۱)

۴۰ (۴)

۲۰ (۳)

۱۷۱ - هشت سال بعد، زمانی که سن زهرا پنج برابر سن کنونی اش خواهد شد، سن خواهرش مینا سه برابر سن کنونی مینا خواهد شد. اگر پدر و مادر این دو دختر، همان هشت سال بعد صاحب یک دوقلوی پسر شوند، شانزده سال بعد از امروز، میانگین سن فرزندان این خانواده چه عددی خواهد بود؟ این خانواده فرزند دیگری ندارد.

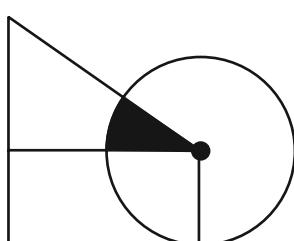
۱۵ (۲)

۱۳/۵ (۱)

۱۷ (۴)

۱۵/۵ (۳)

۱۷۲ - برای فهم اندازه مساحت رنگی شکل زیر - که تشکیل شده است از یک مستطیل، یک مثلث قائم‌الزاویه و یک دایره به مرکز یکی از رئوس مشترک مثلث و مستطیل - به کدام داده(ها) احتیاج داریم؟

الف) نسبت اندازه‌های ضلع‌های قائم‌الزاویه مثلث

ب) اندازه عرض مستطیل

۱) داده «الف» کافی است. به داده «ب» نیاز نداریم.

۲) داده «ب» کافی است. به داده «الف» نیاز نداریم.

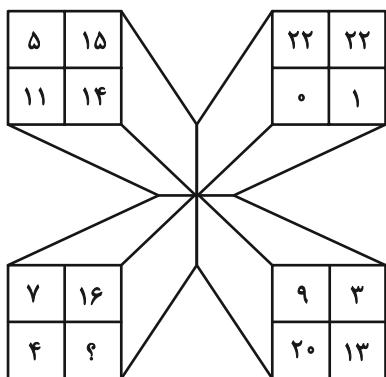
۳) اگر هر دو داده را داشته باشیم به پاسخ می‌رسیم.

۴) با هر دو داده نیز به پاسخ نمی‌رسیم.

در الگوهای عددی دو سؤال بعدی، بهترین گزینه را برای جایگزینی علامت سؤال انتخاب کنید.

-۱۷۳

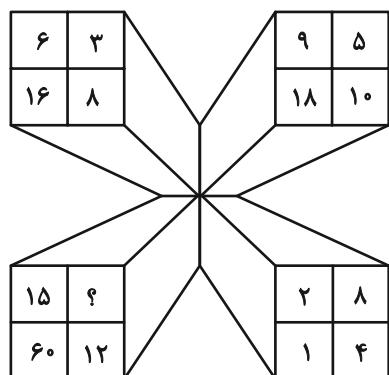
۱۷ (۱)

۱۸ (۲)

۱۹ (۳)

۲۰ (۴)

-۱۷۴

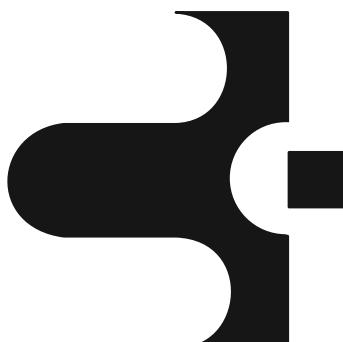
۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

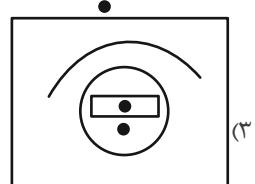
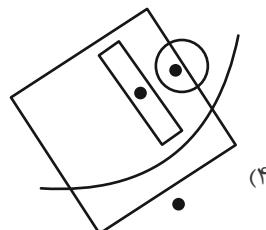
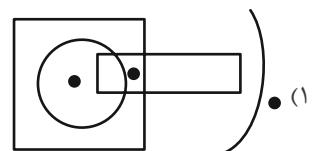
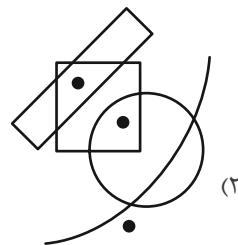
۴ (۴)

۱۷۵ - کل مساحت شکل زیر چند برابر مساحت مربع رنگی کنار آن است؟ همه کمان‌های شکل، دایره‌ای رسم شده است.

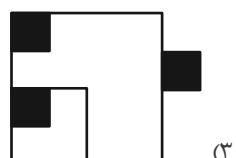
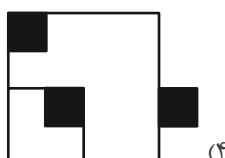
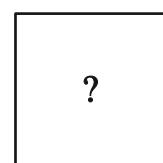
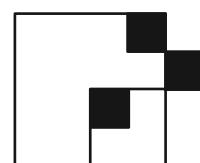
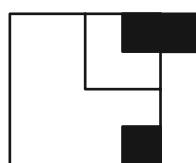
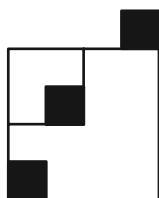
 $8 - 2\pi$ (۱) $16 - \pi$ (۲) $32 - 2\pi$ (۳) $64 - 4\pi$ (۴)

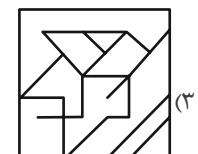
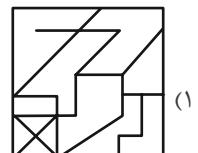
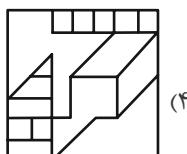
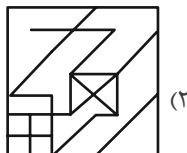
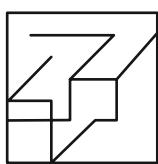
۱۷۶- جایگاه نقاط نسبت به دیگر شکل‌ها، در کدام گزینه متفاوت است؟

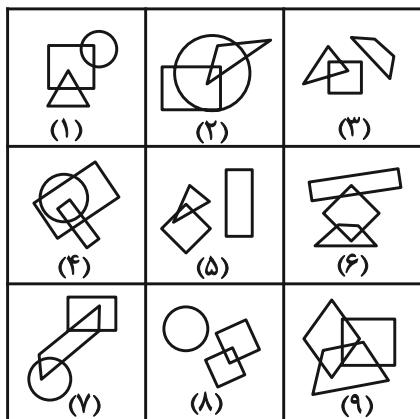
۱۷۷- شکل جایگزین علامت سؤال الگوی تصویری زیر کدام است؟

۱۷۸- شکل زیر، جزئی از کدام شکل است؟

۱۷۹- با توجه به شکل‌های داده شده و ویژگی‌های آن‌ها کدام دسته‌بندی زیر صحیح است؟

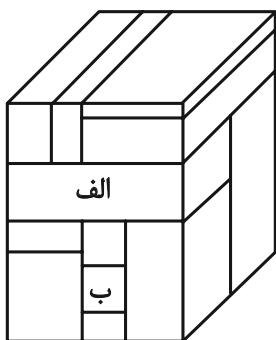
{۸,۵,۴}, {۷,۹,۲}, {۶,۳,۱} (۱)

{۸,۳,۵}, {۴,۹,۲}, {۷,۶,۱} (۲)

{۸,۳,۶}, {۴,۹,۲}, {۷,۵,۱} (۳)

{۹,۵,۳}, {۷,۴,۲}, {۶,۸,۱} (۴)

۱۸۰- حجم زیر از دوازده مکعب مستطیل تشکیل شده است. مکعب مستطیل‌های «الف» و «ب» به ترتیب با چند مکعب مستطیل دیگر در تماسند؟

(۱) هفت - چهار

(۲) شش - چهار

(۳) هفت - پنج

(۴) شش - پنج

۱۴۰۳ فروردین آزمون ۱۶

اختصاصی دوازدهم ریاضی

نقش حکم پاسخ

نام درس	نام طراحان
حسابان ۲	کاظم اجلالی- توحید اسدی- سیدرضا اسلامی- مهدی براتی- مسعود برملا- جمال الدین حسینی- عادل حسینی محمد ابراهیم درمان- محمد رضا راسخ- مجید رفتی- محمد حسن سلامی حسینی- حمید علیزاده- کامیار علیسوں لیلا مرادی- چهابنخش نیکنام
هندسه و ریاضیات گستره	امیر حسین ابومحبوب- اسحاق اسفندیار- جواد ترکمن- سید محمد رضا حسینی فرد- افшин خاصه خان- فرزانه خاکپاش مصطفی دیداری- سوگند روشنی- علی ساوجی- مسعود طافه- هون عقیلی- احمد رضا فلاخ- مهرداد ملوندی نیلوفر مهدوی
فیزیک	زهرا آقامحمدی- امیر حسین برادران- علی بزرگر- علیرضا جباری- فراز رسولی- محسن سلامی محمد جواد سورچی- معصومه شریعت ناصری- محمد رضا شریفی- مهدی شریفی- مسعود قره خانی محسن قدچلر- مصطفی کیانی- محمد صادق مام سیده- غلام رضا محبی- محمد کاظم منشادی امیر احمد میر سعید- سیده ملیحه میر صالحی- حسام نادری- حسین ناصحی- مجتبی نکویان- شادمان ویسی
شیمی	عین الله ابوالفتحی- امیر حسین بختیاری- محمد رضا پور جاوید- سعید تیزرو- امیر حاتمیان- پیمان خواجه‌جی مجد علیرضا رضا- ای سراب- محمد رضا زهره‌وند- رضا سلیمانی جهان شاهی بیکباغی- امیر حسین طیبی رسول عابدینی زواره- محمد عظیمیان زواره- حسن عیسی زاده- علی کریمی- امیر محمد کنگرانی علیرضا کیانی دوست- امیر حسین مسلمی- هادی مهدی زاده- امین نوروزی

گزینشگران و ویراستاران

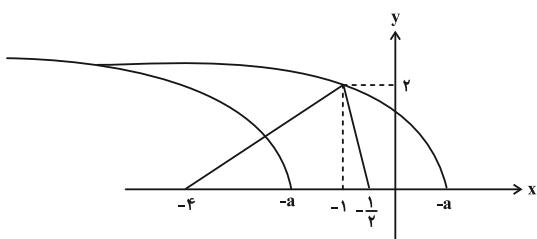
نام درس	حسابان ۲	هندسه و گستره	فیزیک	شیمی
گزینشگر	کاظم اجلالی	جواد ترکمن اسحاق اسفندیار	حسام نادری	امیر حسین مسلمی
گروه ویراستاری	محمد رضا راسخ	مهرداد ملوندی	زهرا آقامحمدی آراس محمدی	محمد حسن محمدزاده مقدم امیر حسین مسلمی
بازبینی نهایی رتبه های برتر	سهیل تقی زاده	امیر محمد کریمی	حسین بصیر ترکمبور	علی رضایی احسان پنجه شاهی
مسئول درس	عادل حسینی	امیر حسین ابومحبوب	حسام نادری	پارسا عیوض بور
مسئلندسازی	سمیه اسکندری	سرژ یقیازاریان تبریزی	علیرضا همایون خواه	امیر حسین مرتضوی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	مهرداد ملوندی
مسئول دفترچه	نرگس غنی زاده
گروه مستندسازی	مدیر گروه: محیا اصغری مسئول دفترچه: الهه شهبازی
حروف نگار	فرزانه فتح‌الهزاده
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - کانون فرهنگی آموزش - تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۳

حال مطابق شکل بالا، برای این که نمودارهای دو تابع f و g نقطه مشترک

داشته باشند، دو حالت پیش می‌آید. (حالت اول) $-a > -\frac{1}{2}$ باشد که در

آن صورت باید $2 \leq -(1-g)$ شود، (حالت دوم) $-a \leq -\frac{1}{2}$ باشد که در

آن صورت باید $-4 \geq -a$ شود.

$$\begin{cases} -a \leq -\frac{1}{2}, \quad -a \geq -4 \Rightarrow \frac{1}{2} \leq a \leq 4 \\ -a > -\frac{1}{2}, \quad g(-1) = \sqrt{1-a} \leq 2 \Rightarrow 1-a \leq 4 \Rightarrow -3 \leq a < \frac{1}{2} \end{cases}$$

پس به ازای مقادیر عضو بازه $[-3, 4]$ که شامل ۸ عدد صحیح است،

$$f(x) = \sqrt{-x-a}$$

(مسابان ۲- تابع: صفحه‌های ۱۷)

(سیدرضا اسلامی)

گزینه «۴»

در همسایگی $x=0$ ، نمودار بالاتر مربوط به تابع f است. پس داریم:

$$\begin{cases} g(1) = b = -2 \\ f(\frac{2}{3}) = g(\frac{2}{3}) \Rightarrow \frac{1}{2}a = -2(\frac{4}{9}) \Rightarrow a = -3 \end{cases}$$

پس ضابطه‌های دو تابع $g(x) = -2x^3$ و $f(x) = -3x^3$ است و داریم:

$$f(b) + g(a) = f(-2) + g(-3) = 24 - 18 = 6$$

(مسابان ۲- تابع: صفحه‌های ۱۷)

(کامیار علییون)

گزینه «۵»

تابع $y = |x+1|+1$ روی بازه $[-2, -\infty)$ اکیداً نزولی است. پس برای

این که تابع f روی $\mathbb{R}$ اکیداً نزولی باشد، لازم است شرط‌های زیر برقرار باشد:

الف) سهمی $-x^3 - ax$ روی بازه $(-\infty, -2)$ اکیداً نزولی باشد.

این یعنی این بازه باید شامل طول رأس سهمی باشد:

$$x_S = -\frac{a}{2} \leq -2 \Rightarrow a \geq 4$$

حسابان ۲

گزینه «۱»

(عادل مسینی)

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{[x - \sqrt{3}]x - \sqrt{3}}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{-x - \sqrt{3}}{x - 1} = \frac{-1 - \sqrt{3}}{0^+} = -\infty$$

(مسابقات ۲- هرگاهی نامتناهی- مرد در بنی‌نهاشت: صفحه‌های ۱۴۸ و ۱۵۰)

گزینه «۳»

ضابطه تابع $f(x) = 1-x$ است و ضابطه تابع g از رابطه $g(x) = 3f(3x)$ به دست می‌آید.

$$\Rightarrow g(x) = 3(1-3x) = 3-9x$$

$$\xrightarrow{f(x)=g(x)} 1-x = 3-9x \Rightarrow 8x = 2 \Rightarrow x = \frac{1}{4}$$

(مسابقات ۲- تابع: صفحه‌های ۱۷)

گزینه «۱»

(کاظم اجلالی)

ضابطه تابع g از روی ضابطه تابع f از رابطه $g(x) = f(\frac{x+m}{2}) - n$ به دست می‌آید. پس داریم:

$$\begin{aligned} g(x) &= 4(\frac{x+m}{2})^2 - (\frac{x+m}{2}) + 1-n \\ &= x^2 + (2m - \frac{1}{2})x + m^2 - \frac{m}{2} + 1-n \end{aligned}$$

با توجه به نمودار تابع g ، ضابطه آن باید $g(x) = x^2$ باشد، پس داریم:

$$\left. \begin{aligned} 2m - \frac{1}{2} &= 0 \Rightarrow m = \frac{1}{4} \\ m^2 - \frac{m}{2} + 1-n &= 0 \xrightarrow{m=\frac{1}{4}} n = \frac{15}{16} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{n}{m} = \frac{15}{4}$$

(مسابقات ۲- تابع: صفحه‌های ۱۷)

گزینه «۴»

(بهانه‌شن نیکنام)

باید نمودارهای دو تابع $y = f(x)$ و $y = \sqrt{-x-a}$ نقطه مشترک داشته باشند. برای رسم نمودار تابع $y = f(x)$ ، نمودار تابع

$$y = f(\frac{1}{2}x-1)$$

تقسیم می‌کنیم.

و داریم:

$$x^{30} - 2^{30} = x^{30} - 2^{10} = (x^3)^{10} - 2^{10}$$

$$= (x^3 + 2) \left((x^3)^9 - 2(x^3)^8 + \dots + 2^8 x^3 - 2^9 \right)$$

$$\Rightarrow p(x) = x^{27} - 2x^{24} + 2^2 x^{21} - 2^3 x^{18} + \dots + 2^8 x^3 - 2^9$$

و مجموع ضرایب مثبت $p(x)$ برابر است با:

$$1 + 2^2 + 2^4 + 2^6 + 2^8 = \frac{(2^2)^5 - 1}{2^2 - 1} = \frac{1023}{3} = 341$$

(مسابان ۲ - تابع: صفحه ۲۰)

(کاظم اجلالی)

گزینه «۱»

ابتدا باید ضابطه تابع را ساده کنیم:

$$\sin^6 x - \cos^6 x$$

$$= (\sin^2 x - \cos^2 x)(\sin^4 x + \cos^4 x + \sin^2 x \cos^2 x)$$

$$= -\cos 2x \left((\sin^2 x + \cos^2 x)^2 - \sin^2 x \cos^2 x \right)$$

$$= -\cos 2x \left(1 - \frac{1}{4} \sin^2 2x \right) = -\cos 2x \left(1 - \frac{1}{4} \left(\frac{1 - \cos 4x}{2} \right) \right)$$

$$= -\frac{1}{2} \cos 2x - \frac{1}{8} \cos 2x \cos 4x$$

در نتیجه ضابطه تابع f به صورت مقابل است:

$$f(x) = -\frac{1}{2} \cos 2x \quad \text{که یعنی } TM = \frac{7\pi}{8}, M = \frac{\pi}{8}, T = \frac{2\pi}{2} = \pi \text{ است.}$$

(مسابان ۲ - مثلثات: صفحه ۲۷)

(محمد علیراده)

گزینه «۳»

با توجه به شکل $x + 2\alpha = 45^\circ$ است. پس برای محاسبه $\tan x$ لازمداریم که $\tan 2\alpha$ را حساب کنیم:

$$\tan 2\alpha = \frac{2 \tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha} = \frac{2}{1 - \frac{1}{25}} = \frac{10}{24} = \frac{5}{12}$$

ب) مقدار تابع $y = -x^2 - ax$ در $x = -2$ بیشتر از مقدار تابع

$$-4 + 2a \leq 2 \Rightarrow a \leq 3 \quad \text{در این نقطه نباشد: } y = |x+1|+1$$

در نتیجه هیچ مقداری برای a نمی‌توان پیدا کرد.

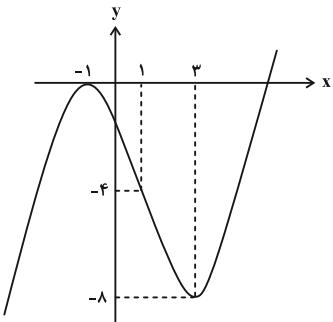
(مسابقات ۲ - تابع: صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

گزینه «۲»

-۷

(بهانه‌نیش نیکنام)

$$f(x) = \begin{cases} -(x+1)^2 & ; \quad x < 1 \\ x^2 - 6x + 1 & ; \quad x \geq 1 \end{cases}$$

نمودار تابع f در شکل زیر رسم شده است:اگر $a < m < b$ باشد، نامساوی $\frac{m+a}{2} < \frac{m+b}{2}$ برقرار است و ازآنجا که $f(\frac{m+a}{2}) > f(\frac{m+b}{2})$ است، نتیجه می‌شود تابع f روی بازهمحدود، نزولی است. حال با توجه به نمودار، تابع f روی بازه $(-1, 3)$

اکیداً نزولی است، پس داریم:

$$-1 < \frac{m+a}{2} < \frac{m+b}{2} < 3 \Rightarrow m \in (-2-a, 6-b)$$

بازه (a, b) باید زیرمجموعه بازه فوق باشد.

$$\Rightarrow \begin{cases} -2-a \leq a \Rightarrow a \geq -1 \\ 6-b \geq b \Rightarrow b \leq 3 \end{cases}$$

پس بیشترین مقدار $b-a$ برابر $4 = 3 - (-1)$ است.

(مسابقات ۲ - تابع: صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

گزینه «۲»

-۸

(سیدرضا اسلامی)

از اتحاد زیر استفاده می‌کنیم:

$$a^n - b^n = (a+b)(a^{n-1} - a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 - \dots - b^{n-1})$$

؛ زوج n

با توجه به نمودار $\frac{3}{6}$ از یک دوره تناوب کمتر و از $\frac{3}{4}$ آن بیشتر است.

$$\Rightarrow \frac{3T}{4} < \frac{3}{6} < T \xrightarrow{b>0} \frac{3}{4}(\frac{2}{b}) < \frac{3}{6} < \frac{2}{b}$$

$$\Rightarrow \frac{9}{23} < b < \frac{12}{23}$$

حال با توجه به مقادیر به دست آمده برای b داریم:

$$\begin{cases} \frac{9}{23} < \frac{24k-1}{46} < \frac{12}{23} \Rightarrow \frac{19}{24} < k < \frac{25}{24} \\ \frac{k \in \mathbb{Z}}{} \Rightarrow k=1 \xrightarrow{(*)} b = \frac{1}{2} \\ \frac{9}{23} < \frac{24k+7}{46} < \frac{12}{23} \Rightarrow \frac{11}{24} < k < \frac{17}{24} : \text{ عضو صحیح ندارد} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{a^r}{b} = \frac{2}{\frac{1}{2}} = 4$$

(مسابان ۲ - مثیلهات: صفحه‌های ۲۴۵ ۲۹۵)

(سید، خا اسلامی)

گزینه «۱»

- ۱۳

$$f(\theta) = 3 \Rightarrow a \tan(-\frac{\pi}{3}) = -a\sqrt{3} = 3 \Rightarrow a = -\sqrt{3}$$

از طرفی نمودار روی هر بازه از دامنه اش اکیداً نزولی است، پس $a < 0$ و

در نتیجه $a > 0$ است. مجذوب‌های قائم نمودار، نقاطی است که تابع در آن‌ها

$$\Rightarrow bx - \frac{\pi}{3} = k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = (\varepsilon k + \delta) \frac{\pi}{6b} \quad \text{تعريف نمی‌شوند:}$$

که مقادیر مثبت آن‌ها به ترتیب $\frac{17\pi}{6b}, \frac{11\pi}{6b}, \frac{5\pi}{6b}, \dots$ هستند. یعنی

$$\Rightarrow \frac{11\pi}{6b} = \frac{11\pi}{18} \Rightarrow b = 3 \quad \text{دومنی مجانب قائم} \frac{11\pi}{6b} \text{ است.}$$

$$\text{در نتیجه } A, f(x) = -\sqrt{3} \tan(3x - \frac{\pi}{3}) \text{ است. در نقطه } A,$$

$f(x) = -1$ برقرار است.

$$-\sqrt{3} \tan(3x - \frac{\pi}{3}) = -1 \Rightarrow \tan(3x - \frac{\pi}{3}) = \frac{1}{\sqrt{3}} = \tan(\frac{\pi}{6})$$

$$\Rightarrow 3x - \frac{\pi}{3} = k\pi + \frac{\pi}{6} \Rightarrow x = (\varepsilon k + 1) \frac{\pi}{6} ; \quad k \in \mathbb{Z}$$

$$x = 45^\circ - 2\alpha$$

حال داریم:

$$\Rightarrow \tan x = \tan(45^\circ - 2\alpha) = \frac{1 - \tan 2\alpha}{1 + \tan 2\alpha} = \frac{1 - \frac{5}{12}}{1 + \frac{5}{12}} = \frac{7}{17}$$

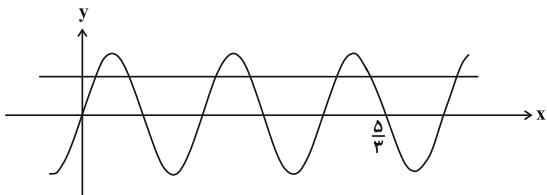
(مسابقات ۲ - مثیلهات: صفحه ۱۵۲)

گزینه «۳»

- ۱۱

تعداد جواب‌های معادله، تعداد تقاطع برخورد خط $y = \frac{2}{3}$ و تابع

است. این دو نمودار را در یک دستگاه مختصات رسم می‌کنیم:

تعداد نقاط برخورد در بازه $(0, \frac{5}{3})$ برابر ۶ است.

(مسابقات ۲ - مثیلهات: صفحه‌های ۲۴۵ ۲۷۵)

گزینه «۱»

- ۱۲

ابتدا مقدار a را حساب می‌کنیم:

$$f(\theta) = 2a \sin \frac{\pi}{4} - a = \sqrt{2}a - a = (\sqrt{2} - 1)a > 0 \Rightarrow a > 0$$

$$f_{\max} = \sqrt{2} \Rightarrow |2a| - a = 2a - a = a = \sqrt{2}$$

پس $f(x) = 2\sqrt{2} \sin(b\pi x + \frac{\pi}{4}) - \sqrt{2}$ است. مقدار این تابع در

$x = \frac{23}{6}$ برابر صفر است.

$$\Rightarrow \sin(\frac{23b\pi}{6} + \frac{\pi}{4}) = \frac{1}{2} \Rightarrow \begin{cases} \frac{23\pi b}{6} + \frac{\pi}{4} = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \\ \frac{23\pi b}{6} + \frac{\pi}{4} = 2k\pi + \frac{5\pi}{6} \end{cases}$$

$$\Rightarrow b = \frac{24k-1}{46} \quad \text{یا} \quad b = \frac{24k+7}{46} ; \quad k \in \mathbb{Z} \quad (*)$$

k	۰	۱	۲
$-2k\pi + \frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{4}$		
$(8k+3)\frac{\pi}{12}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{11\pi}{12}$	$\frac{19\pi}{12}$

پس تعداد جواب‌های مورد نظر برابر ۳ است.

(مسابان ۲- مثلثات: صفحه‌های ۳۵ تا ۴۴)

(کاظم اجلالی)

گزینه «۲» - ۱۶

اولاً باید حد خروج کسر در $x = 1$ صفر باشد تا حد کسر نامتناهی شود.
نانیاً چون حد صورت کسر برابر ۱ است، علامت خروج کسر باید در دو طرف ۱ $x = 1$ مثبت باشد. بنابراین داریم:

$$2+a+b=0 \Rightarrow b=-a-2$$

$$2x^5+ax^4+b=2x^5+ax^4-a-2=2(x^5-1)+a(x^4-1)$$

$$=2(x-1)(x^4+x^3+x^2+x+1)+a(x-1)(x+1)$$

$$=(x-1)(2x^4+2x^3+2x^2+2x+2+ax+a)=(x-1)Q(x)$$

هم باید عامل $x-1$ داشته باشد، پس باید $Q(1)=0$ باشد:

$$\Rightarrow 2+2+2+2+a+a+0 \Rightarrow a=-5$$

$$\text{بنابراین } 3b=3 \text{ و در نتیجه } a-b=-8 \text{ است.}$$

البته به روش زیر نیز می‌توانستیم عمل کنیم.

$$\text{اگر } f(x)=2x^5+ax^4+b \text{ باشد، } x=1 \text{ باید صفر توابع } f \text{ و } f' \text{ باشد تا } x=1 \text{ ریشه مضاعف خروج باشد.}$$

$$\begin{cases} f(1)=2+a+b=0 \Rightarrow a+b=-2 \\ f'(1)=10x^4+2ax \xrightarrow{f'(1)=0} 10+2a=0 \Rightarrow a=-5 \end{cases}$$

پس $3b=3$ و در نتیجه $a-b=-8$ است.

(مسابان ۲- تابع و هرهاي نامتناهی- ۵ در بى نهايت):

صفحه‌های ۲۰ و ۲۱ تا ۵۵

(کاظم اجلالی)

گزینه «۲» - ۱۷

معادله مجانب‌های قائم تابع تائزنات است به صورت $x=(2k+1)\frac{\pi}{2}$ است

($k \in \mathbb{Z}$). بنابراین داریم:

طول نقطه A، دومین مقدار مثبت در دسته جواب بالاست.

$$\xrightarrow{k=1} x_A = \frac{\pi}{2}$$

(مسابان ۲- مثلثات: صفحه‌های ۲۹ تا ۳۴)

(عادل مسینی)

گزینه «۳» - ۱۴

$$\sin x = \frac{\sin 2x}{\cos 2x} = \frac{2 \sin x \cos x}{2 \cos^2 x - 1}$$

جواب‌های معادله بالا، اجتماع جواب‌های دو معادله زیر است:

$$\sin x = 0, \quad \frac{2 \cos x}{2 \cos^2 x - 1} = 1$$

$$\sin x = 0 \Rightarrow x = k\pi ; \quad k \in \mathbb{Z}$$

$$\frac{2 \cos x}{2 \cos^2 x - 1} = 1 \Rightarrow 2 \cos^2 x - 2 \cos x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow \cos x = \frac{1 - \sqrt{3}}{2} \Rightarrow x = 2k\pi + \pi \pm \theta$$

که θ زاویه‌ای نامعلوم در ربع اول است که کسینوس آن برابر $\frac{\sqrt{3}-1}{2}$

است. در نتیجه جواب‌های بازه $(0, 2\pi)$ به صورت $\pi - \theta$ و $\pi + \theta$ هستند که مجموع آنها برابر 2π است.

(مسابان ۲- مثلثات: صفحه‌های ۳۵ تا ۴۴)

(کاظم اجلالی)

گزینه «۳» - ۱۵

$$\frac{1}{\sin x} + \frac{1}{\cos x} = 2\sqrt{2} \Rightarrow \sin x + \cos x = 2\sqrt{2} \sin x \cos x$$

$$\sqrt{2} \sin(x + \frac{\pi}{4}) = \sqrt{2} \sin 2x \Rightarrow \sin(x + \frac{\pi}{4}) = \sin 2x$$

$$\begin{cases} x + \frac{\pi}{4} = 2k\pi + 2x \Rightarrow x = -2k\pi + \frac{\pi}{4}, \quad k \in \mathbb{Z} \\ x + \frac{\pi}{4} = 2k\pi + \pi - 2x \Rightarrow 3x = 2k\pi + \frac{3\pi}{4} \\ \Rightarrow x = (\lambda k + 3)\frac{\pi}{12}, \quad k \in \mathbb{Z} \end{cases}$$

حال جواب‌های بازه $(0, 2\pi)$ را پیدا می‌کنیم. به ازای مقادیر مختلف k

در دسته جواب‌های بالا، مقادیر جدول زیر در این بازه قرار می‌گیرند:

(گلاظم اجلالی)

گزینه «۴» -۱۹

ابتدا ضابطه تابع $f - g$ را به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} (f - g)(x) &= f(x) - g(x) = \frac{x^3}{x^2 + x + 1} - \frac{x^3}{x^2 - 2x - 1} \\ &= \frac{x^6 - 2x^4 - x^3 - x^6 - x^4 - x^3}{(x^2 + x + 1)(x^2 - 2x - 1)} = \frac{-4x^4 - 2x^3}{(x^2 + x + 1)(x^2 - 2x - 1)} \end{aligned}$$

در نتیجه داریم:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (f - g)(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-4x^4}{x^2 \times x^2} = -4$$

(مسابان -۲ - مراحل نامتناهی - مر در بی نهایت: صفحه های ۵۵ تا ۶۳)

(محمد رضا اسخ)

گزینه «۴» -۲۰

ابتدا مجانب‌های افقی و قائم نمودار تابع را پیدا می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 + ax |x|}{x^2 - x + \frac{1}{4}} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(1+a)x^2}{x^2} = 1+a \quad (a \neq -1)$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 + ax |x|}{x^2 - x + \frac{1}{4}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(1-a)x^2}{x^2} = 1-a \quad (a \neq 1)$$

پس خطوط $y = 1 \pm a$ مجانب‌های افقی نمودار هستند. $x = \frac{1}{2}$ نیز خط

مجانب قائم است؛ زیرا:

$$\lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}} \frac{x^2 + ax |x|}{x^2 - x + \frac{1}{4}} = \lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}} \frac{x^2 + ax |x|}{(x - \frac{1}{2})^2} = \infty$$

بنابراین نقاط $(-\frac{1}{2}, 1-a)$ ، $(\frac{1}{2}, 1+a)$ و $(0, 0)$ رئوس مثلث مورد

نظر هستند که مساحت آن برابر است با:

$$S = \frac{1}{2} \left(|(1+a) - (1-a)| \times \frac{1}{2} \right) = \frac{|a|}{2} = \lambda$$

$$\Rightarrow |a| = 16 \Rightarrow a = \pm 16$$

(مسابان -۲ - مراحل نامتناهی - مر در بی نهایت:

صفحه های ۵۵ تا ۶۳، ۵۸ و ۶۷)

$$\frac{2\pi}{x+1} = (2k+1) \frac{\pi}{3} \Rightarrow x+1 = \frac{4}{2k+1} \Rightarrow x = \frac{4}{2k+1} - 1$$

$$D_f = (\frac{1}{3}, 3) \Rightarrow \frac{1}{3} \leq \frac{4}{2k+1} - 1 \leq 3$$

$$\frac{4}{3} \leq \frac{4}{2k+1} \leq 4 \Rightarrow \frac{1}{3} \leq \frac{1}{2k+1} \leq 1 \Rightarrow 1 \leq 2k+1 \leq 3$$

$$0 \leq 2k \leq 2 \Rightarrow 0 \leq k \leq 1, \quad k \in \mathbb{Z}$$

در نتیجه نمودار تابع دو مجانب قائم دارد.

(مسابان -۲ - مراحل نامتناهی - مر در بی نهایت: صفحه های ۵۵ تا ۶۳)

(سید رضا اسلامی)

گزینه «۴» -۲۱

$$f(-1 + \frac{1}{x+1}) = 2 - \frac{2x+2}{x^2+x+1}$$

پس وقتی $\pm \infty \rightarrow x$ ، مقدار عبارت $-\frac{x}{x+1} = -1 + \frac{1}{x+1}$ میل

$$\frac{2x^2}{x^2+x+1} = 2 - \frac{2x+2}{x^2+x+1}$$

می‌کند و در نتیجه عبارت

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(-\frac{x}{x+1}) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x^2}{x^2+x+1} = 2$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow (-1)^-} f(x) = 2$$

تابع f با مقادیر بیشتر از ۲ به آن نزدیک می‌شود.

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(-\frac{x}{x+1}) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x^2}{x^2+x+1} = 2 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow (-1)^+} f(x) = 2$$

تابع f با مقادیر کمتر از ۲ به آن نزدیک می‌شود. حال برای تابع g

می‌توانیم بنویسیم:

$$\lim_{x \rightarrow (-1)^-} g(x) = \lim_{x \rightarrow (-1)^-} \frac{x-2}{f(x)-2} = \frac{-3}{0^+} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow (-1)^+} g(x) = \lim_{x \rightarrow (-1)^+} \frac{x-2}{f(x)-2} = \frac{-3}{0^-} = +\infty$$

نمودار گزینه «۴» درست است.

(مسابان -۲ - مراحل نامتناهی - مر در بی نهایت: صفحه های ۵۵ تا ۶۳)

$$f'(x) = -2 \sin\left(2x + \frac{\pi}{12}\right)$$

پس داریم:

$$\Rightarrow f'\left(\frac{\pi}{12}\right) = -2 \sin\left(2\left(\frac{\pi}{12}\right) + \frac{\pi}{12}\right) = -2 \sin\frac{\pi}{4} = -\sqrt{2}$$

(مسابان ۲ - مشتق: صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

(ممدر ابراهیم درمان)

گزینه «۱»

خط $y = 3x + 7$ در $x = -1$ بر دو تابع f و g مماس است. این یعنی $f'(-1) = g'(-1) = 3$ و $f(-1) = g(-1) = 4$. حال داریم:

$$g'(x) = \left(1 + \frac{f'(x)}{\sqrt{f(x)}}\right) f'\left(x + \sqrt{f(x)}\right)$$

$x = -1$ را جای گذاری می‌کنیم:

$$\begin{aligned} g'(-1) &= \left(1 + \frac{f'(-1)}{\sqrt{f(-1)}}\right) f'\left(-1 + \sqrt{f(-1)}\right) \\ &= \left(1 + \frac{3}{\sqrt{2}}\right) f'(1) = \frac{7}{4} f'(1) = 3 \\ \Rightarrow f'(1) &= \frac{12}{7} \end{aligned}$$

(مسابان ۲ - مشتق: صفحه‌های ۹۳ تا ۹۶)

(مهدی بران)

گزینه «۲»

فاصله نقطه $A(x, y)$ از نقطه $(2, 0)$ به صورت

$$d = \sqrt{(x-2)^2 + (y-0)^2}$$

است. عبارت $y = \sqrt{-x^2 + 6x + 1}$ را جایگزین می‌کنیم تا d بر حسب متغیر x بدست آید.

$$d = \sqrt{(x-2)^2 + (-x^2 + 6x + 1)} = \sqrt{x^2 - 4x + 4 - x^2 + 6x + 1} = \sqrt{2x + 5}$$

از d نسبت به x مشتق می‌گیریم و برابر با $\frac{1}{\sqrt{2x+5}}$ قرار می‌دهیم.

$$d'(x) = \frac{2}{2\sqrt{2x+5}} = \frac{1}{\sqrt{2x+5}} = 3 \Rightarrow 2x+5=9 \Rightarrow x=2$$

برای بدست آوردن عرض نقطه موردنظر، $x=2$ را در ضابطه منحنی قرار می‌دهیم.

$$y = \sqrt{-x^2 + 6x + 1} \xrightarrow{x=2} y = \sqrt{-4 + 12 + 1} = \sqrt{9} = 3$$

(مسابان ۲ - مشتق: صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

(بهمال الدین مسینی)

گزینه «۳»

با ساده کردن ضابطه تابع داریم:

$$f(x) = x^{\frac{2}{3}}(x^{\frac{1}{3}} - 1) = x^{\frac{1}{3}} - x^{\frac{2}{3}}$$

$$f'(x) = \frac{1}{3}x^{-\frac{2}{3}} - \frac{1}{3}x^{-\frac{1}{3}} = \frac{1}{3}x^{-\frac{1}{3}}(4x^{\frac{1}{3}} - 1) = \frac{4(4x^{\frac{1}{3}} - 1)}{3\sqrt[3]{x}}$$

مسابان ۲ - اختباری

گزینه «۴»

(تومیر اسدی)

با توجه به نمودار تابع f داریم: $f(2) = 3$ و همچنین شیب خط d برابر $f'(2)$ است. بنابراین:

$$m_d = \frac{0-3}{\Delta-2} = -1 \Rightarrow f'(2) = -1$$

می‌دانیم: $\Delta x = t$. حال با تغییر متغیر $f'(a) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h)-f(a)}{h}$

نتیجه می‌شود:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(2+\Delta x)-3}{\Delta x} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(2+t)-f(2)}{t} = 3 \times \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(2+t)-f(2)}{t}$$

$$= 3f'(2) = 3 \times (-1) = -3$$

(مسابان ۲ - مشتق: صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

گزینه «۳»

(سراسری فارج از کشور ریاضی ۹۳)

باتوجه به اینکه $f'(1)$ موجود است داریم:

$$(1) f'_-(1) = f'_+(1)$$

(۲) تابع در $x=1$ پیوسته است یعنی:

ابتدا پیوستگی تابع را بررسی می‌کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{1}{x} + x = -1 + 1 = 0 \\ \lim_{x \rightarrow 1^-} (x^2 + ax + b) = 1 + a + b \end{array} \right\} \Rightarrow a + b + 1 = 0 \quad (1)$$

و با توجه به مشتق‌پذیری داریم:

$$\left. \begin{array}{l} x \geq 1: f'(x) = \frac{1}{x^2} + 1 \Rightarrow f'_+(1) = 1 + 1 = 2 \\ x < 1: f'(x) = 2x + a \Rightarrow f'_-(1) = 2 + a \end{array} \right\} \Rightarrow 2 + a = 2 \Rightarrow a = 0$$

با جایگذاری a در رابطه (۱)، $b = -1$ می‌شود.

بنابراین در $x < 1$ ضابطه تابع به صورت $-1 - x^2$ است و داریم:

$$f(1-\sqrt{2}) = (1-\sqrt{2})^2 - 1 = 1 - 2\sqrt{2} + 2 - 1 = 2 - 2\sqrt{2}$$

(مسابان ۲ - مشتق: صفحه‌های ۸۶ تا ۸۹، ۹۳ و ۹۶)

گزینه «۱»

(میربد رفعتی)

ابتدا با استفاده از اتحاد کسینوس مجموع زوایا، تابع را ساده می‌کنیم:

$$\cos(\alpha + \beta) = \cos \alpha \cos \beta - \sin \alpha \sin \beta$$

$$\Rightarrow f(x) = \cos\left(\left(x + \frac{\pi}{4}\right) + \left(x - \frac{\pi}{6}\right)\right) = \cos\left(2x + \frac{\pi}{12}\right)$$

(عالی حسینی)

گزینه «۳»

-۲۹

با تغییر متغیر $t = \sqrt[3]{1+\sin x}$ و استفاده از ضابطه f , تابع g را به صورت زیر می‌سازیم:

$$g(t) = t^3 - 1 - 3t = t^3 - 3t - 1 \quad ; \quad 0 \leq t \leq \sqrt[3]{2}$$

برد تابع g همان برد تابع f است. پس داریم:

$$g(0) = -1, g(\sqrt[3]{2}) = 1 - 3\sqrt[3]{2}$$

نقطه بحرانی بازه $(-\sqrt[3]{2}, 0)$ را نیز پیدا کنیم، برای این کار ریشه‌های

$g'(t) = 3t^2 - 3 = 0$ را می‌یابیم:

$$g'(t) = 3t^2 - 3 \xrightarrow{t=1} t=1, g(1) = -3$$

پس نقطه $(1, -3)$ دیگر نقطه بحرانی تابع g است. از آنجا که

$-1 < 1 - 3\sqrt[3]{2} < -3$ است، برد تابع g و در نتیجه تابع f بازه

$[-3, -1]$ است، پس اختلاف بیشترین و کمترین مقدار تابع f برابر

$$(-3) - (-1) = 2$$

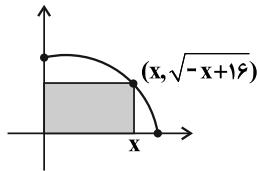
(مسابان ۲-کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

(لیلا مرادی)

گزینه «۳»

-۳۰

شكل مستقله به صورت زیر است:

مساحت مستطیل ساخته شده برابر است با:

$$S(x) = x\sqrt{-x+16}$$

$$S'(x) = \sqrt{-x+16} + x \frac{-1}{2\sqrt{-x+16}} = \frac{-2x+32-x}{2\sqrt{-x+16}}$$

$$\xrightarrow{S'(x)=0} -3x+32=0 \Rightarrow x=\frac{32}{3}$$

$$\Rightarrow y = \sqrt{-x+16} = \sqrt{-\frac{32}{3}+16} = \sqrt{\frac{16}{3}} = \frac{4}{\sqrt{3}}$$

پس بیشترین مساحت برابر می‌شود با:

$$S_{\max} = \frac{32}{3} \times \frac{4}{\sqrt{3}} = \frac{128}{3\sqrt{3}} = \frac{128\sqrt{3}}{9}$$

(مسابان ۲-کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

$$4x^2 - 1 = 0 \Rightarrow x = \pm \frac{1}{2}$$

از طرفی (x) در $x=0$ تعریف نشده است. بنابراین مجموعه طولهای

$$\text{نقاط بحرانی تابع عبارت است از } \left\{ -\frac{1}{2}, 0, \frac{1}{2} \right\}.$$

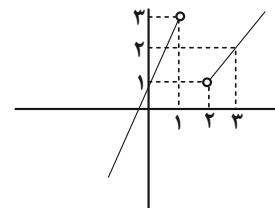
(مسابان ۲-کاربردهای مشتق: صفحه ۱۷)

گزینه «۴»

(محمدحسن سلامی حسینی)

نمودار (x) را در $x > 2$ و $x < 1$ رسم می‌کنیم. با توجه به شکل، محدوده

رسم $y = x+a$ را مشخص می‌کنیم.

حال باید $3 < 1 < 2$ باشد، پس:

$$\begin{cases} 1+a < 3 \\ 2+a > 1 \end{cases} \Rightarrow a \in (-1, 2)$$

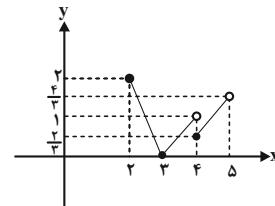
بیشترین مقدار $n-m$ برابر $3-(-1) = 4$ است.

(مسابان ۲-کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

گزینه «۴»

(مهدی براتی)

$$f(x) = \begin{cases} -2x+6 & ; \quad 2 \leq x < 3 \\ x-3 & ; \quad 3 \leq x < 4 \\ \frac{2x-6}{3} & ; \quad 4 \leq x < 5 \end{cases}$$

با توجه به نمودار، واضح است که مقدار ماکزیمم مطلق برابر ۲ و مقدار مینیمم مطلق برابر صفر است که اختلاف آنها برابر با ۲ است.

(مسابان ۲-کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

در مورد گزینه «۱» داریم:

$$(AB^T)^T = (AB^T)(AB^T) = A(B^TA)B^T$$

$$= A(AB)B^T = A^T B^T = A^T$$

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه های ۱۹ تا ۲۱)

(اسماق اسفندیار)

گزینه «۴» - ۳۳

$$A + 2I = \begin{bmatrix} |A| & |A|+2 \\ |A|-1 & |A|+5 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow A = \begin{bmatrix} |A| & |A|+2 \\ |A|-1 & |A|+5 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow A = \begin{bmatrix} |A|-2 & |A|+2 \\ |A|-1 & |A|+5 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{det}} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$|A| = (|A|-2)(|A|+3) - (|A|+2)(|A|-1)$$

$$\Rightarrow |A| = |A|^2 + |A| - 6 - |A|^2 - |A| + 2$$

$$\Rightarrow |A| = -4 \Rightarrow A = \begin{bmatrix} -6 & -2 \\ -5 & -1 \end{bmatrix} \Rightarrow A^{-1} = \frac{1}{-4} \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 5 & -6 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} \frac{1}{4} & -\frac{1}{2} \\ -\frac{5}{4} & \frac{3}{2} \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{جمع درایه ها}} \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه های ۲۳ و ۲۷)

(اسماق اسفندیار)

گزینه «۲» - ۳۴

به کمک روش بسط نسبت به سطر اول داریم:

$$x[2(-1)-1(x)-1(-4x)]-[5x(-x-3)+2(2x+1)+1(5)] = 0$$

$$\lambda x^2 + 9x - 7 = 0 \Rightarrow \begin{cases} \alpha + \beta = -\frac{b}{a} = -\frac{9}{\lambda} \\ \alpha \cdot \beta = \frac{c}{a} = -\frac{7}{\lambda} \end{cases}$$

$$\frac{1}{\alpha^2} + \frac{1}{\beta^2} = \frac{\alpha^2 + \beta^2}{\alpha^2 \beta^2} = \frac{\left(-\frac{9}{\lambda}\right)^2 - 2\left(-\frac{7}{\lambda}\right)}{\left(-\frac{7}{\lambda}\right)^2} = \frac{193}{49} \approx 3.94$$

عدد مورد نظر به عدد صحیح ۳ نزدیک است.

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه های ۲۷)

هندسه ۳

گزینه «۳» - ۳۱

(پواد ترکمن)

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & -5 \\ 0 & 3 & 1 \\ 4 & -2 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 5 & x \\ 1 & 1 & -1 \\ 2x & 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1-10x & 6 & 2x-11 \\ 3+2x & 4 & -1 \\ -2+4x & 20 & 4x+6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -12x+12 & -6 & 2x-5 \\ 4+2x & -4 & 3 \\ -8 & -20 & 4x+26 \end{bmatrix}$$

با توجه به فرض، مجموع درایه های قطر اصلی ماتریس A برابر صفر است. داریم:

$$(-12x+12) + (-4) + (4x+26) = 0$$

$$\Rightarrow -8x + 34 = 0 \Rightarrow x = \frac{17}{4}$$

بنابراین مجموع درایه های قطر فرعی این ماتریس برابر است با:

$$(2x-5) + (-4) + (-8) = 2x - 17 = 2\left(\frac{17}{4}\right) - 17 = -8/5$$

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه های ۱۷ تا ۱۹)

گزینه «۱» - ۳۲

(مهرداد ملودی)

با توجه به فرض، گزینه ها را بررسی می کنیم:

گزینه «۲» - ۳۲:

$$(AB)^T = (AB)(AB) = (AB)(B^T A) = AB^T A = A^T$$

گزینه «۳» - ۳۲:

$$(BA)^T = (BA)(BA) = B(AB)A = B(B^T A)A = B^T A^T = A^T$$

همچنین از $BAB = B^T A = A$ نتیجه می گیریم $AB = B^T A$ ولذا

$BA = BAB^T = (BAB)B^T = AB^T$ در نتیجه:

گزینه «۴» - ۳۲:

$$(A^T B)^T = (A^T B)(A^T B) = A^T (BA)(AB)$$

$$= A^T (AB^T)AB = A^T (B^T A)B = (AB)B = AB^T$$

(همون عقیل)

گزینه «۴» -۳۷

مختصات مرکز و شعاع دو دایره را به دست می آوریم:

$$\begin{cases} O(-3, 0), \quad R = 2m + 1 \\ O'(0, 4), \quad R' = m \end{cases}$$

$$|R - R'| < OO' < R + R'$$

$$m + 1 < 5 < 3m + 1 \Rightarrow \begin{cases} 3m + 1 > 5 \Rightarrow m > \frac{4}{3} \\ m + 1 < 5 \Rightarrow m < 4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{4}{3} < m < 4$$

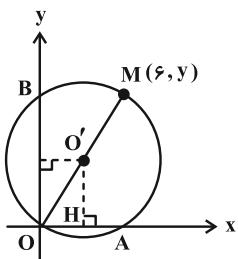
(هنرسه ۳- آشناي با مقاطع مفروطی: صفحه های ۴۱ و ۴۴)

(علم ساوهين)

گزینه «۴» -۳۸

طبق فرض $OB = 2\alpha$ و $OA = \alpha$. در تبیجه مختصات مرکز دایره

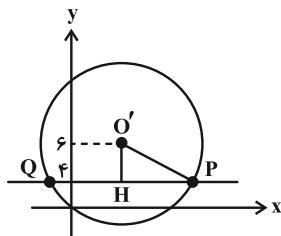
$$O'(\frac{\alpha}{2}, \alpha)$$
 است. همچنین مطابق شکل و فرض، OM قطر دایره است.

$$O' \left\{ \begin{array}{l} \frac{x}{2} = \frac{\alpha}{2} \\ \frac{y}{2} = \alpha \end{array} \right. \Rightarrow O'(3, 6)$$

داریم:

$$R = OO' = \sqrt{3^2 + 6^2} = 3\sqrt{5}$$

(اسماق اسفندریار)

گزینه «۲» -۳۵

$$\begin{cases} 3x - y = 1 \\ 2x - y = 3 \end{cases} \xrightarrow{\text{ماتریس ضرایب}} \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ 2 & -1 \end{bmatrix} = (A + 2I)^{-1}$$

از دو طرف وارون می گیریم:

$$A + 2I = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -3 \end{bmatrix} \Rightarrow A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -3 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$A = \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 2 & -5 \end{bmatrix} \Rightarrow |A| = 7 \Rightarrow B = \begin{bmatrix} 7 & -1 & 7 \\ 0 & -1 & 2 \\ 3 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

دترمینان B را نسبت به ستون اول بسط می دهیم:

$$|B| = 7 \begin{vmatrix} -1 & 2 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} + 3 \begin{vmatrix} -1 & 7 \\ -1 & 2 \end{vmatrix} = -20$$

(هنرسه ۳- ماتریس و کلربرد ها: صفحه های ۲۳ و ۲۴)

(سوکندر روشنی)

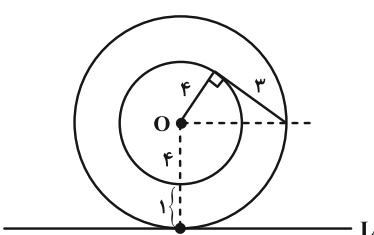
گزینه «۲» -۳۶

مکان هندسی نقاطی که از آن نقاط بتوان مماس هایی با طول L بر دایرهرسم کرد دایره های ای است به مرکز O و شعاع

$$x^2 + y^2 - 2x + 4y - 11 = 0 \Rightarrow R = \frac{1}{2}\sqrt{4+16+44} = 4$$

$$\Rightarrow R' = \sqrt{4^2 + 3^2} = 5$$

که می بینیم دایره مفروض و خط داده شده در صورت سؤال یک نقطه تقاطع دارد.

(هنرسه ۳- آشناي با مقاطع مفروطی: صفحه های ۴۰ تا ۴۳)

$$\begin{cases} C: x^2 + y^2 - 2x - 4y + 1 = 0 \\ C': x^2 + y^2 + 2x + 2y - 7 = 0 \end{cases} \xrightarrow{\text{کم}} \quad$$

$$4x + 6y - 8 = 0 \xrightarrow{+2} 2x + 3y = 4$$

(هنرسه ۳- آشناي با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۳۶ تا ۳۷)

هنرسه ۳- اختباری

(احمدرضا خلاج)

گزینه «۳» - ۴۱

$$\triangle OA'B': A'B'^2 = OA'^2 + OB'^2 = a^2 + b^2 \Rightarrow A'B' = \sqrt{a^2 + b^2}$$

طبق فرض سؤال داریم:

$$A'B' = a + c \Rightarrow \sqrt{a^2 + b^2} = a + c \xrightarrow{\text{به توان ۲}} a^2 + b^2 = (a + c)^2$$

$$a^2 + (a^2 - c^2) = a^2 + c^2 + 2ac$$

$$\Rightarrow 2c^2 + 2ac - a^2 = 0 \xrightarrow{+a^2} 2\left(\frac{c}{a}\right)^2 + 2\left(\frac{c}{a}\right) - 1 = 0$$

با حل معادله از روش Δ داریم:

$$\Delta = 4^2 - 4(2)(-1) = 12$$

$$\frac{c}{a} = \frac{-2 \pm 2\sqrt{3}}{4} \Rightarrow \begin{cases} \frac{c}{a} = \frac{\sqrt{3} - 1}{2} \\ \frac{c}{a} = \frac{-\sqrt{3} - 1}{2} \end{cases} \quad \text{غیره}$$

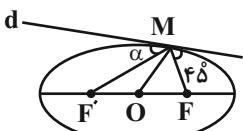
(هنرسه ۳- آشناي با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۳۶ تا ۳۷)

(احمدرضا خلاج)

گزینه «۴» - ۴۲

از نقطه M به نقاط O و F' وصل می‌کیم. می‌دانیم پاره خط‌های MF و MF' با خط d زوایای یکسانی می‌سازند، بنابراین $\alpha = 45^\circ$ و در نتیجه $\hat{F}MF' = 90^\circ$ است.

در مثلث قائم الزاویه MOF ، MF میانه وارد بر وتر است و در نتیجه داریم:

$$O'H'P : HP = \sqrt{O'P^2 - O'H^2} = \sqrt{(3\sqrt{5})^2 - 2^2} = \sqrt{41}$$

$$\Rightarrow PQ = 2\sqrt{41}$$

(هنرسه ۳- آشناي با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

گزینه «۳» - ۴۹

مختصات مرکز و شعاع دایره مورد نظر را می‌یابیم:

$$x^2 + y^2 - 3x + y = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{مرکز: } W = \left(\frac{-(-3)}{2}, -\frac{1}{2}\right) = \left(\frac{3}{2}, -\frac{1}{2}\right) \\ \text{شعاع: } R = \frac{1}{2}\sqrt{(-3)^2 + 1^2} = \frac{\sqrt{10}}{2} \end{cases}$$

چون خط $y + 3x = k$ بر دایره مماس است، پس فاصله مرکز این دایره از

خط مماس برابر شعاع دایره است:

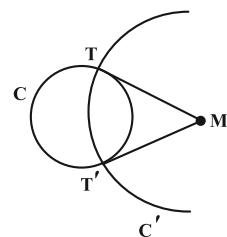
$$\frac{\sqrt{10}}{2} = \frac{\left| -\frac{1}{2} + \frac{9}{2} - k \right|}{\sqrt{1+9}} \Rightarrow \frac{10}{2} = \frac{|4-k|}{2} \Rightarrow |4-k| = 10$$

$$\Rightarrow 4 - k = \pm 10 \Rightarrow k = 6, -1$$

(هنرسه ۳- آشناي با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۳۲ و ۳۵)

گزینه «۱» - ۴۰

از نقطه M دو مماس $MT = MT'$ بر دایره رسم می‌کنیم.

طول مماس رسم شده از نقطه $M(-1, -1)$ بر دایرة داده شده برابر است با:

$$MT = MT' = \sqrt{(-1)^2 + (-1)^2 - 2(-1) - 4(-1) + 1} = 3$$

اکنون معادله دایره به مرکز M و شعاع ۳ را می‌نویسیم:

$$C': (x+1)^2 + (y+1)^2 = 9$$

واضح است که خط گذرا از دو نقطه T و T' ، همان وتر مشترک دو دایره است

که با کم کردن معادله دو دایره از هم، به دست می‌آید. پس معادله وتر مشترک

عبارت است از:

(فرزانه کاکلپاش)

گزینه «۱»

چون شعاع بازتابش موازی محور تقارن سهمی خارج شده است، پس شعاع

تابش از کانون سهمی عبور کرده است. بنابراین معادله سهمی را به حالت

متعارف تبدیل کرده و مختصات کانون سهمی را بدست می‌آوریم.

$$y^2 + 2y - 4x + 5 = 0 \Rightarrow y^2 + 2y + 1 = 4x - 4$$

$$\Rightarrow (y+1)^2 = 4(x-1)$$

سهمی رو به راست باز می‌شود و $(1, -1)$ رأس و $a = 1$ فاصله کانونی آن

است و داریم:

$$F(1+1, -1) = (2, -1)$$

اگر B نقطه تلاقی پرتو تابش با سهمی باشد، آنگاه داریم:

$$y^2 + 2y - 4x + 5 = 0 \xrightarrow{y=1} -4x + 8 = 0 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow B(2, 1)$$

شعاع تابش از نقاط $(-1, 1)$ و $(2, 1)$ عبور کرده است، پس معادله آن

به صورت $x = 2$ است.

(هنرسه ۳-آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

(احمدرضا غلاچ)

گزینه «۲»

راستای خط d بر محورهای y و z عمود است، پس معادله آن به فرم

$$\begin{cases} y = m \\ z = n \end{cases}$$

است. در همه نقاط واقع بر خط d ، مؤلفه y (عرض) برابر ۳ و

$$\begin{cases} y = 3 \\ z = 1 \end{cases}$$

مؤلفه z (ارتفاع) برابر ۱ است، پس معادله خط d به صورت

است. از طرفی همه نقاط واقع بر صفحه رنگی دارای مؤلفه y ثابتی هستند،

پس معادله آن به صورت $y = 3$ است.

(هنرسه ۳-بردارها: صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

$$MO = \frac{1}{2} FF' \Rightarrow c = \frac{1}{2} FF' \Rightarrow FF' = 2c = 2$$

$$\Rightarrow c = 1$$

$$\Delta MF': MF' + MF'^T = FF'^T$$

$$\Rightarrow MF' = FF'^T - MF'^T = 1^T - (5 + \sqrt{7})^2$$

$$= 25 + 7 + 10\sqrt{7} = 32 + 10\sqrt{7}$$

$$\Rightarrow MF' = 25 + 7 - 10\sqrt{7} = (5 - \sqrt{7})^2$$

$$\Rightarrow MF = 5 - \sqrt{7}$$

M نقطه‌ای روی بیضی است، بنابراین داریم:

$$MF + MF' = 2a \Rightarrow (5 - \sqrt{7}) + (5 + \sqrt{7}) = 2a$$

$$\Rightarrow 2a = 10 \Rightarrow a = 5$$

$$\frac{c}{a} = \frac{1}{5} = \frac{4}{\Delta}$$

خروج از مرکز

(هنرسه ۳-آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

(سید محمد رضا مسینی‌فر)

گزینه «۳»

چون سهمی محور عرض‌ها را فقط در یک نقطه قطع می‌کند، پس قطعاً رو به

بالا یا رو به پایین باز می‌شود.

حالت اول: سهمی رو به بالا باز شود. در این صورت $A(4, -2-a)$ رأس

سهمی است و داریم:

$$(x-4)^2 = 4a(y+2+a)$$

$$\xrightarrow{M(4, 1)} 16 = 4a(3+a)$$

$$\Rightarrow a^2 + 3a - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ a = -4 \end{cases}$$

غیر

حالت دوم: سهمی رو به پایین باز شود. در این صورت $A(4, -2+a)$

رأس سهمی است و داریم:

$$(x-4)^2 = -4a(y+2-a) \xrightarrow{M(4, 1)} 16 = -4a(3-a)$$

$$\Rightarrow a^2 - 3a - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ a = 4 \end{cases}$$

غیر

(هنرسه ۳-آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

(مهبدار ملودنگی)

گزینه «۴» - ۴۸

طبق صورت سؤال و شرط قضیه تقسیم داریم:

$$\begin{cases} a = bq + r \quad , \quad q = r+1 \\ 0 \leq r < b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = bq + q - 1 \\ 1 \leq q < b+1 \end{cases}$$

در تقسیم جدید نیز داریم:

$$a + ۹۱ = b(q + ۴) + ۱۱ \Rightarrow bq + q - 1 + ۹۱ = bq + ۴b + ۱۱$$

$$\Rightarrow ۷۹ = ۴b - q \xrightarrow{1 \leq q < b+1} ۳b - 1 < ۷۹ \leq ۴b - 1$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b \geq ۲۰ \\ b < \frac{۸۰}{۳} \end{cases}$$

پس حداقل مقدار b (مقسوم‌علیه) برابر ۲۶ است.

(ریاضیات گستاخ-آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(نیلوفر مهدوی)

گزینه «۴» - ۴۹

$$\left. \begin{array}{l} a \equiv b \\ n \\ a \equiv b \end{array} \right\} \Rightarrow a \equiv_{[m, n]} b$$

نکته:

$$\left. \begin{array}{l} a \equiv ۳ \Rightarrow a \equiv ۳ + \delta(۷) \Rightarrow a \equiv ۳\lambda \\ ۱۲ \quad ۱۲ \quad ۱۲ \\ a \equiv ۲ \Rightarrow a \equiv ۲ + ۳(۱۲) \Rightarrow a \equiv ۳\lambda \end{array} \right\} \Rightarrow a \equiv_{[۷, ۱۲]} ۳\lambda$$

$$\Rightarrow a \equiv ۳\lambda \Rightarrow a = ۸۴k + ۳\lambda$$

به ازای $a = k, k = ۴$ کوچک‌ترین عدد سه رقمی مضرب ۱۱ است.

$$k = ۴ \Rightarrow a = (۸۴ \times ۴) + ۳\lambda = ۳۷۴$$

۳ + ۷ = ۱۰ : مجموع ارقام فرد

(ریاضیات گستاخ-آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۸ تا ۲۲)

(سوکندر روشن)

گزینه «۳» - ۵۰

$$(۵n - ۲, ۳n + ۵) = d \Rightarrow \begin{cases} d \mid ۵n - ۲ \xrightarrow{x_3} d \mid ۱۵n - ۶ \\ d \mid ۳n + ۵ \xrightarrow{x_5} d \mid ۱۵n + ۲۵ \end{cases} \xrightarrow{d \mid ۳۱} d = ۱ \text{ یا } ۳۱$$

$$5n - 2 \equiv 0 \Rightarrow 5n \equiv 2 + 93 = 95 \xrightarrow{+5} n \equiv 19$$

$$\Rightarrow n = 31k + 19 \xrightarrow{k=0, 1, 2} 19, 50, 81$$

در نتیجه n می‌تواند $87 = 90 - 3$ عدد طبیعی دو رقمی اختیار کند.**ریاضیات گستاخ****گزینه «۱» - ۴۶**

(پیوار ترکمن)

از $a^7 | b^8$ می‌توان تیجه گرفت $a^3 | b^5$ (چرا). بنابراین:

$$a^3 | b^5 \xrightarrow{x_2} ۲a^3 | ۲b^5 \Rightarrow ۲a^3 | (۲b^5) \times ۳$$

$$\Rightarrow ۲a^3 | ۶b^5 \Rightarrow (۲a^3, ۶b^5) = ۲a^3$$

به همین ترتیب از $a^7 | b^8$ می‌توان $a^3 | b^4$ را تیجه گرفت و در نتیجه:

$$a^3 | b^4 \xrightarrow{x_3} ۳a^3 | ۳b^4 \Rightarrow ۳a^3 | (۳b^4) \times ۲$$

$$\Rightarrow ۳a^3 | ۶b^4 \Rightarrow [۳a^3, ۶b^4] = ۶b^4$$

پس $[۲a^3, ۶b^4]$ مورد نظر است. با توجه به این‌که از $a^7 | b^8$ بخش‌پذیری $a^3 | b^4$ نتیجه می‌شود، داریم:

$$a^3 | b^4 \Rightarrow ۲a^3 | ۶b^4 \Rightarrow [۲a^3, ۶b^4] = ۶b^4$$

(ریاضیات گستاخ-آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۰ و ۱۳)

(همطفی دیراری)

گزینه «۲» - ۴۷اگر $(an - ۲, bn + ۵) = d$ فرض شود، آن‌گاه:

$$\left. \begin{array}{l} d | an - ۲ \xrightarrow{x(-b)} d | -abn + ۲b \\ d | bn + ۵ \xrightarrow{x a} d | abn + ۵a \end{array} \right\} \Rightarrow d | ۲b + ۵a$$

پس $d = 1$ یا $2b + ۵a = -1$ است، تا $d = 1$ گردد. اگرزوج باشد $2b + ۵a$ زوج می‌شود و در نتیجه a باید عددی فرد باشد. به ازای هر عدد فرد a از مجموعه $\{-4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4\}$ از هر معادله دقیقاً یک حالت برای b به دست می‌آید که طبق فرض، باید b عضو این مجموعه باشد:

$$a = -3 \Rightarrow \begin{cases} b = 8 & \times \\ b = 7 & \times \end{cases}$$

$$a = -1 \Rightarrow \begin{cases} b = 3 & \checkmark \\ b = 2 & \checkmark \end{cases}$$

$$a = 1 \Rightarrow \begin{cases} b = -2 & \checkmark \\ b = -3 & \checkmark \end{cases}$$

$$a = 3 \Rightarrow \begin{cases} b = -7 & \times \\ b = -8 & \times \end{cases}$$

پس چهار زوج مرتب وجود دارد.

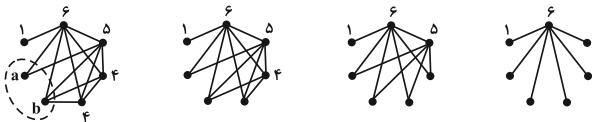
(ریاضیات گستاخ-آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۰ و ۱۳)

(مهندس ملودنی)

گزینه «۳»

در این گراف مرتبه ۷، یک رأس از درجه ۶ (Full درجه) داریم که مطابق شکل ذیر، رسم گراف را از آن شروع کرده و به ترتیب به رأس‌های درجه ۵، ۴ و ۳ می‌رسیم:

دو رأس مشخص شده، مربوط به درجات a و b هستند که مطابق نمودار، مقدار اولیه برای مجموع آنها $a+b=6$ است. چنانچه بین این دو رأس، یالی موجود باشد (یعنی مجاور باشند)، آن‌گاه $a+b=8$ خواهد شد. پس دو مقدار ۶ و ۸ برای $a+b$ وجود دارد.

توجه: در نمودار گراف سمت چپ، رأس درجه ۴ دومی می‌تواند با رأس درجه a مجاور باشد.

(ریاضیات کسری-گراف و مدل‌سازی: صفحه ۲۵)

(مسعود طافه)

گزینه «۲»

تمام دورهای موجود در این گراف عبارتند از:

$$\left\{ \begin{array}{l} acbda \\ acbea \\ acbfa \end{array} , \quad \left\{ \begin{array}{l} adbea \\ adbfa \end{array} , \quad aebfa \end{array}$$

(ریاضیات کسری-گراف و مدل‌سازی: صفحه‌های ۳۱ و ۳۹)

(پیور ترکمن)

گزینه «۴»

واضح است که درجه رأس‌های a , b , c , d , e , در گراف G , به ترتیب ۳، ۴، ۵ و ۶ می‌باشد. بنابراین طبق قضیه مجموع درجه‌های رأس‌های گراف داریم:

$$\text{مجموع درجه‌ها} = 2q \Rightarrow \underbrace{3+3+4+5+6}_{\text{عددی فرد}} + \deg_G^{(f)} + \deg_G^{(g)} = 2q \quad \text{عددی زوج}$$

بنابراین $\deg_G^{(f)} + \deg_G^{(g)}$ باید عددی فرد باشد و با توجه به این که مرتبه گراف G برابر ۷ است، پس $6 \leq \Delta(G) \leq 7$ می‌باشد و در نتیجه

$$\text{بیشترین مقدار } \deg_G^{(f)} + \deg_G^{(g)} \text{ برابر } 11 \text{ است (چرا؟) و می‌توان}$$

$$\deg_G^{(g)} = 5 \text{ و } \deg_G^{(f)} = 6 \quad (\text{یا بر عکس}) \text{ فرض کرد. از طرفی می‌دانیم}$$

$$d, c, b, a, \text{ بنابراین درجه رأس‌های } d, c, b, a \text{ برابر } (p-1) - \deg_G^{(v)}$$

f, e, g در گراف $\bar{G}$ به ترتیب ۳، ۲، ۱، ۰، ۰ و ۱ به دست

توجه: شرط وجود جواب معادله هم‌نهشتی مورد نظر به صورت $|65| = 3n+5$ است که اگر $d = 31$ باشد، برقرار نیست.

(ریاضیات کسری-آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

(مهندس ملودنی)

گزینه «۴»

طبق فرض، عدد $xxyy$ مضرب $15 = 3 \times 5$ است ولی مضرب ۹ نیست، پس:

(۱) رقم یکان آن (یعنی y) یکی از ارقام ۰ یا ۵ است.

(۲) مجموع ارقام آن (یعنی $x+y$) مضرب ۳ است ولی مضرب ۹ نیست.

در نتیجه مقادیر قابل قبول برای x و y به صورت زیر هستند:

$$\begin{cases} y = 0 \Rightarrow x = 3, 6 \\ y = 5 \Rightarrow x = 1, 7 \end{cases}$$

پس تنها ۴ عدد ۳۳۰۰، ۶۶۰۰، ۱۱۵۵ و ۷۷۵۵ مطلوب هستند.

(ریاضیات کسری-آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

(ممطفی (یداری))

گزینه «۲»

گراف K_{11} دارای $\frac{11 \times 11}{2} = 55$ یال و گراف K_{12} دارای

$$\frac{12 \times 11}{2} = 66 \quad \text{یال است. پس برای این که ۵۹ یال در گراف قرار بگیرد}$$

نیاز به حداقل ۱۲ رأس داریم. اگر رأس‌ها را بیشتر از ۱۲ تا در نظر بگیریم

زیاد می‌شود پس برای این که مقدار $q(\bar{G}) + \Delta(\bar{G})$ کمترین

باشد $12 \leq p \leq 12$ می‌گیریم:

$$q(G) + q(\bar{G}) = \frac{p(p-1)}{2} \Rightarrow 59 + q(\bar{G}) = \frac{12 \times 11}{2}$$

$$\Rightarrow q(\bar{G}) = 7$$

گراف $\bar{G}$ ، ۱۲ رأس و ۷ یال دارد. در $\bar{G}$ ، درجه همه رأس‌ها نمی‌تواند

برابر یک باشد و طبق نمودار زیر، کمترین مقدار $2 \leq \Delta(\bar{G})$ است.

$$\min(q(\bar{G}) + \Delta(\bar{G})) = 7 + 2 = 9$$

(ریاضیات کسری-گراف و مدل‌سازی: صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

سپس تعداد جایگشت‌هایی را محاسبه می‌کنیم که هم دو حرف «الف» و هم دو حرف «س» در کنار هم هستند که در این حالت! ۵ جایگشت وجود دارد. جواب مسئله برابر تفاضل دو مقدار به دست آمده است:

$$\frac{6!}{2!} - \frac{5!}{2!} = 360 - 120 = 240$$

(ریاضیات گسسته- ترکیبات: صفحه‌های ۵۹ تا ۵۶)

(امیرحسین ابومحبوب)

۵۹- گزینه «۲»

تعداد جواب‌های صحیح و نامنفی معادله $x_1 + x_2 + x_3 = 15$ ، برابر است با:

$$\binom{15+3-1}{3-1} = \binom{17}{2} = 136$$

جواب‌هایی از این معادله که مؤلفه صفر ندارند، در واقع همان جواب‌های طبیعی معادله هستند که تعداد آن‌ها برابر است با:

$$\binom{15-1}{3-1} = \binom{14}{2} = 91$$

بنابراین تعداد جواب‌های صحیح و نامنفی معادله که حداقل یک مؤلفه صفر داشته باشد، برابر است با:

$$136 - 91 = 45$$

(ریاضیات گسسته- ترکیبات: صفحه‌های ۵۹ تا ۵۶)

(امیرحسین ابومحبوب)

۶۰- گزینه «۴»

برای پیدا کردن جواب‌های طبیعی این معادله، کافی است به متغیر x_4 که دارای توان ۲ است، مقادیر مناسب داده و تعداد جواب‌های طبیعی را در هر حالت پیدا کنیم.

$$x_4 = 1 \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 = 11$$

$$\text{تعداد جواب‌های طبیعی } \Rightarrow \binom{11-1}{3-1} = \binom{10}{2} = 45$$

$$x_4 = 2 \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 = 8$$

$$\text{تعداد جواب‌های طبیعی } \Rightarrow \binom{8-1}{3-1} = \binom{7}{2} = 21$$

$$x_4 = 3 \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 = 3$$

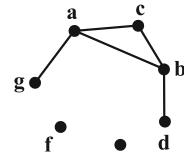
$$\text{تعداد جواب‌های طبیعی } \Rightarrow \binom{3-1}{3-1} = \binom{2}{2} = 1$$

بنابراین تعداد جواب‌های طبیعی این معادله برابر است با:

$$45 + 21 + 1 = 67$$

(ریاضیات گسسته- ترکیبات: صفحه‌های ۵۹ تا ۵۶)

می‌آید. با رسم گراف $\bar{G}$ در می‌باشیم، تعداد زیرگراف‌های ۳ رأسی آن، شامل رأس‌های a ، b و c ، با تعداد انتخاب‌های صفر یا ۱ تا ۳ یا از بین یال‌های ab ، ac و bc برابر است. یعنی جواب عبارت است از:

$$\binom{3}{0} + \binom{3}{1} + \binom{3}{2} + \binom{3}{3} = 2^3 = 8$$

(ریاضیات گسسته- گراف و مدل‌سازی: صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸)

ریاضیات گسسته- اختیاری

۵۶- گزینه «۴»

$N_G(a)$ مجموعه همسایگی باز رأس a و فاقد خود رأس a است. اگر یال $a \in N_G(b)$ وجود داشته باشد، آنگاه $a \notin N_G(a)$ ولی (a, b) در گراف G قرار گیرد. با توجه به اینکه برای هر دو رأس دلخواه a و b در گراف G ، رابطه $N_G(a) = N_G(b)$ برقرار است، پس این گراف هیچ یالی ندارد و مجموعه همسایگی باز تمام رأس‌های آن تهی است. بنابراین در گراف G ، هر رأس تنها قادر به احاطه همان رأس است و در نتیجه $\delta(G) = 6$ خواهد بود.

(ریاضیات گسسته- گراف و مدل‌سازی: صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(امیرحسین ابومحبوب)

۵۷- گزینه «۳»

عدد احاطه‌گری این گراف برابر ۲ است و مجموعه‌های احاطه‌گر مینیمم آن عبارت اند از:

$$\{a, b\}, \{a, f\}, \{a, g\}, \{d, b\}, \{d, f\}, \{d, g\}, \{c, f\}$$

(ریاضیات گسسته- گراف و مدل‌سازی: صفحه‌های ۳۶ تا ۳۷)

(اخشنده فاضل)

۵۸- گزینه «۲»

ابتدا تعداد جایگشت‌هایی از حروف کلمه «آسانسور» را به دست می‌آوریم که در آن‌ها دو حروف «الف» در کنار هم هستند. در این حالت دو حرف «الف» را به صورت یک بسته در نظر می‌گیریم که به همراه ۵ حرف دیگر، دارای $6!$ جایگشت هستند که به دلیل وجود دو حرف «س»، تعداد این

جایگشت‌ها برابر $\frac{6!}{2!}$ است.

$$x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_0 \quad \begin{cases} x_A = x_B = 0, t_A = t, a_A = \frac{1}{4}a \\ v_{A0} = v_{B0} = 0, t_B = t - 4, a_B = a \end{cases}$$

$$\begin{cases} x_A = \frac{1}{2}(\frac{1}{4}a)t^2 \\ x_B = \frac{1}{2}a(t-4)^2 \end{cases} \quad \begin{matrix} \text{لحظه به هم رسیدن} \\ x_A = x_B \end{matrix}$$

$$\frac{1}{2}(\frac{1}{4}a)t^2 = \frac{1}{2}a(t-4)^2 \Rightarrow \frac{1}{4}t^2 = (t-4)^2$$

$$\frac{1}{4}t = t - 4 \Rightarrow t = 8s \quad \text{جذر می‌گیریم}$$

در لحظه به هم رسیدن، تندی متحرک B برابر $\frac{m}{s}$ ۹/۶ است. با استفاده از معادله سرعت-زمان، شتاب متحرک B را محاسبه می‌کیم:

$$v_B = a_B(t-4) + v_{B0} \quad \begin{cases} v_{B0} = 0, v_B = 9/6 \frac{m}{s} \\ t = 8s, a_B = a \end{cases}$$

$$9/6 = a \times 4 \Rightarrow a = 2/4 \frac{m}{s^2} \Rightarrow a_A = \frac{1}{4}a = 0/6 \frac{m}{s^2}$$

اکنون تندی متحرک A را ۲ ثانیه پس از به هم رسیدن دو متحرک یعنی در لحظه $t = 10s$ به دست می‌آوریم:

$$v_A = a_A t + v_{A0} \quad \begin{cases} v_{A0} = 0 \\ a_A = 0/6 \frac{m}{s^2} \end{cases} \Rightarrow v_A = 0/6 \times 10 = 6 \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۳- هرکلت بر فقط راست: صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱)

(مفهومه شریعت‌ناصری)

«۲» - ۶۴

در لحظه $t = 0$ خط مماس بر نمودار رسم شده است. یعنی $v = 0$ است. پس:

$$\Delta x = \frac{v_L + v_0}{2} \Delta t \quad \text{در بازه زمانی صفر تا ۸ ثانیه}$$

$$\Rightarrow \frac{v_L + 0}{2} \times 8 = -32 \Rightarrow v_L = -4 \frac{m}{s}$$

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t} \Rightarrow \frac{-4 - 0}{8} = -0.5 \frac{m}{s^2} \quad \text{بنابراین:}$$

اکنون معادله مستقل از زمان را بین دو مکان $x = 0$ و $x = \lambda m$ می‌نویسیم:

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \Rightarrow v^2 = 2 \times (-1)(-4) \Rightarrow v^2 = 16 \Rightarrow v = \pm 4 \frac{m}{s}$$

چون در این لحظه شب خط مماس بر نمودار منفی است، پس سرعت در این لحظه منفی می‌باشد.

(فیزیک ۳- هرکلت بر فقط راست: صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱)

فیزیک ۳

«۱» - ۶۱

حرکت خودروها، حرکت با سرعت ثابت است و معادله حرکت آنها از رابطه $X = vt + x_0$ به صورت زیر به دست می‌آید:

$$v_A = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{600 - (-300)}{20 - 0} = 15 \frac{m}{s}$$

$$v_B = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{0 - (-300)}{10 - 0} = 30 \frac{m}{s}$$

$$x_A = 15t + 300, \quad x_B = 30t - 300$$

با داشتن معادله حرکت هر دو متحرک A و B داریم:

$$|x_A - x_B| = 150m \Rightarrow -15t + 600 = \pm 150 \Rightarrow \begin{cases} t = 50s \\ t = 30s \end{cases}$$

(فیزیک ۳- هرکلت بر فقط راست: صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

«۳» - ۶۲

فرض می‌کنیم بیشترین تندی متحرک M باشد. متحرک در بازه زمانی ۱۱s تا ۱۵s با این تندی حرکت می‌کند. چون شتاب متحرک در بازه زمانی ۱۱s تا ۱۱s ثابت است، پس شتاب متحرک در لحظه $t = 9s$ با شتاب متوسط متحرک در این بازه زمانی، $(a_{av})_1$ برابر است. شتاب متحرک در بازه زمانی ۱۱s تا ۲۱s نیز ثابت است. پس اندازه شتاب متحرک در لحظه $t = 19s$ با اندازه شتاب متوسط در این بازه زمانی $(a_{av})_2$ برابر است.

$$a_{t=9s} = \frac{2}{3} |a_{t=11s}| \Rightarrow (a_{av})_1 = \frac{2}{3} |(a_{av})_1| \frac{a_{av} = \frac{\Delta v}{\Delta t}}{\Delta t} \Rightarrow$$

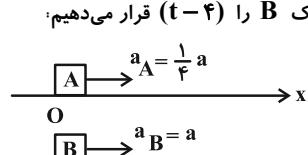
$$\frac{v_M - 5}{11 - 5} = \frac{2}{3} \times \left| \frac{0 - v_M}{21 - 15} \right| \Rightarrow \frac{v_M - 5}{6} = \frac{2}{3} \times \frac{v_M}{6}$$

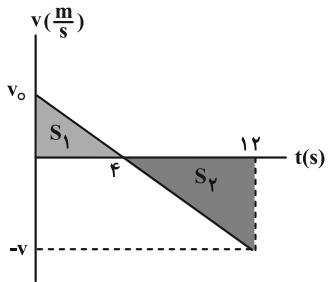
$$\Rightarrow v_M - 5 = \frac{2}{3} v_M \Rightarrow \frac{1}{3} v_M = 5 \Rightarrow v_M = 15 \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۳- هرکلت بر فقط راست: صفحه‌های ۱۰ و ۱۵ تا ۱۹)

«۲» - ۶۳

حرکت هر دو متحرک با شتاب ثابت است. نقطه شروع را مبدأ مختصات در نظر می‌گیریم و معادله مکان-زمان هر دو متحرک را می‌نویسیم. توجه کنید که چون متحرک B، در لحظه $t = 4s$ شروع به حرکت می‌کند، پس زمان حرکت متحرک B را $(t - 4)$ قرار می‌دهیم:

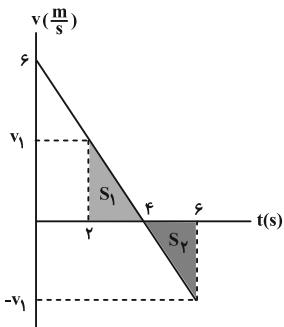

$$\frac{v_0}{4} = \frac{v}{12-4} \Rightarrow v = 2v_0.$$

$$S_1 + S_2 = 0 - 36 \Rightarrow \frac{v_0 \times 4}{2} + \frac{8 \times -2v_0}{2} = -36$$

$$\Rightarrow 2v_0 - 8v_0 = -36 \Rightarrow v_0 = 6 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$\frac{6}{4} = \frac{v_1}{2} \Rightarrow v_1 = 3 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$S'_1 = \frac{3 \times 2}{2} = 3, \quad S'_2 = \frac{-3 \times 2}{2} = -3$$

$$S_{\text{av}}' = \frac{S'_1 + |S'_2|}{4} = \frac{6}{4} = 1.5 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست؛ صفحه‌های ۱۵ تا ۲۰)

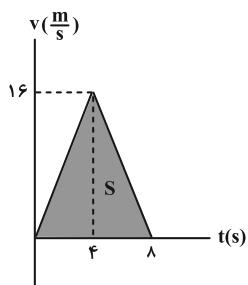
(ممدرضا شریفی)

گزینه ۳

مساحت سطح زیر نمودار شتاب- زمان، اندازه تغییرات سرعت در هر بازه

زمانی را نشان می‌دهد. بنابراین می‌توانیم سرعت را در هر لحظه به دست

آوریم و نمودار سرعت زمان به صورت زیر می‌شود:

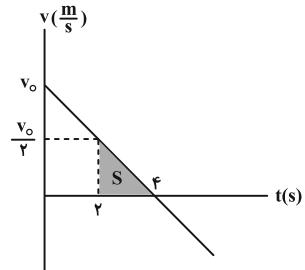

(مبتنی نکویان)

گزینه ۴

ابتدا نمودار سرعت- زمان متحرک را با استفاده از اطلاعات مسئله رسم می‌کنیم، توجه شود که لحظه تغییر جهت، وسط بازه ۲s تا ۶s می‌شود، یعنی

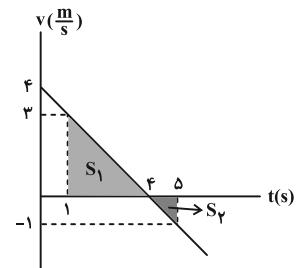
$$t = 4s$$

مساحت سطح محصور بین نمودار سرعت- زمان و محور زمان برابر با
جایه‌جایی متحرک است. پس:

$$S = \Delta x = 2m \Rightarrow 2 = \frac{1}{2}(2)(\frac{v_0}{2}) \Rightarrow v_0 = 4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

بنابراین تندی متوسط متحرک در بازه زمانی ۱s تا $t_1 = 5s$ به $t_2 = 6s$ صورت زیر به دست می‌آید:

$$L = S_1 + |S_2| \Rightarrow L = \frac{1}{2}(3)(3) + \frac{1}{2}(1)(1) = 5m$$

$$S_{\text{av}} = \frac{L}{\Delta t} = \frac{5}{4} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست؛ صفحه‌های ۱۵ تا ۲۰)

(امیر احمد میرسعید)

گزینه ۴

کمترین تندی متوسط در مدت ۴ ثانیه مربوط به زمانی است که تندی
متحرک به کمترین مقدار می‌رسد، یعنی اطراف مکانی که تندی صفر است.

پس ۲ ثانیه بعد از $v = 0$ و ۲ ثانیه قبل از $v = 0$ یعنی از لحظه $t_1 = 2s$

تا $t = 6s$ را در نظر می‌گیریم، برای حل این مسئله در گام اول نمودار
سرعت- زمان را رسم می‌کنیم، با توجه به شکل سرعت اولیه مثبت ولی

شتاب منفی است. پس:

(علی برکر)

«گزینه ۴»

می‌دانیم وقتی جسمی در تعادل باشد، برایند نیروها برابر صفر است. با حذف دو نیروی $6N$ و $8N$ تعادل جسم به هم خورده و برایند نیروهای باقیمانده $12N$ و $4N$ دقیقاً برابر برایند دو نیروی عمود بر هم $8N$ و $6N$ خواهد بود. لذا داریم:

$$F_{net_1} = \sqrt{6^2 + 8^2} = 10N \Rightarrow F_{net_1} = m \times a_1 \Rightarrow a_1 = \frac{10}{m}$$

در حالت بعدی به مجموعه در حال تعادل، دو نیروی خلاف جهت هم افزوده شده است لذا برایند نیروها در این حالت برابر برایند نیروهای جدید خواهد بود. چون نیروهای جدید خلاف جهت هم هستند، داریم:

$$F_{net_2} = 10 - 6 = 4N \Rightarrow F_{net_2} = m \times a_2 \Rightarrow a_2 = \frac{4}{m}$$

$$\Rightarrow \frac{a_2}{a_1} = \frac{\frac{4}{m}}{\frac{10}{m}} = \frac{2}{5}$$

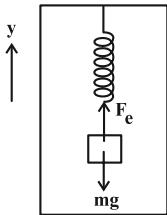
(فیزیک ۳- دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(زهره آقامحمدی)

«گزینه ۳»

ابتدا نیروهای وارد بر جسم را رسم می‌کنیم و با انتخاب جهت مثبت به طرف

بالا، قانون دوم نیوتون را برای جسم می‌نویسیم:

$$F_{net} = ma \Rightarrow F_e - mg = ma \xrightarrow{x=L-L_0}$$

$$k(L - L_0) = mg + ma \xrightarrow{L=42\text{ cm}, L_0=34\text{ cm}, m=4\text{ kg}}$$

$$4(42 - 34) = 40 + 4a \Rightarrow 4a = 32 - 40 = -8 \Rightarrow a = -2 \frac{m}{s^2}$$

با توجه به این که شتاب منفی به دست آمد، جهت شتاب رو به پایین است.

بنابراین دو حالت داریم:

۱- آسانسور با شتاب ثابت $\frac{m}{s^2}$ ، تندشونده به سمت پایین حرکت می‌کند.

۲- آسانسور با شتاب ثابت $\frac{m}{s^2}$ ، کندشونده به سمت بالا حرکت می‌کند.

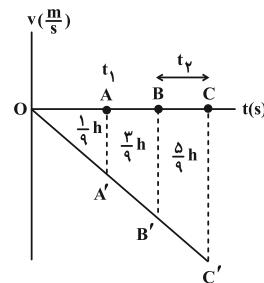
$$S = \Delta x = \frac{8 \times 16}{2} = 64 \text{ m}$$

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{64}{8} = 8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فقط راست: صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

«گزینه ۱»

حرکت سقوط آزاد یک حرکت شتابدار با شتاب ثابت g و بدون سرعت اولیه است. پس با رسم نمودار $v - t$ برای این حرکت داریم: (دقیقت کنید که سطح زیر این نمودار در هر لحظه میزان ارتفاع پایین آمده تا آن لحظه را نشان می‌دهد).

پس نتیجه می‌گیریم مساحت قسمت میانی $\frac{3}{9} h$ است.

حالا با استفاده از تشابه بین مثلث‌ها خواهیم داشت:

$$\frac{\Delta}{OAA'} : \frac{\Delta}{OBB'} : \left(\frac{OA}{OB}\right)^2 = \left(\frac{OA}{OC}\right)^2$$

$$\Rightarrow \left(\frac{t_1}{OB}\right)^2 = \frac{\frac{1}{9}h}{\frac{1}{9}h + \frac{3}{9}h} \Rightarrow OB = 2t_1$$

$$\frac{\Delta}{OAA'} : \frac{\Delta}{OCC'} : \left(\frac{OA}{OC}\right)^2 = \left(\frac{OA}{OC}\right)^2$$

$$\Rightarrow \left(\frac{t_1}{OC}\right)^2 = \frac{\frac{1}{9}h}{\frac{1}{9}h + \frac{3}{9}h + \frac{5}{9}h} \Rightarrow OC = 3t_1$$

صورت تست فاصله زمانی B تا C را t_2 نامیده است که داریم:

$$\frac{t_2}{t_1} = \frac{OC - OB}{t_1} = \frac{3t_1 - 2t_1}{t_1} = 1$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فقط راست: صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

با توجه به این که نرده بان ساکن است، داریم:

$$F_{\text{net}x} = 0 \Rightarrow F'_N = f_{s,\max} = \mu_s F_N \quad (1)$$

$$F_{\text{net}y} = 0 \Rightarrow F_N + f'_{s,\max} = mg$$

$$\Rightarrow F_N + \mu'_s F'_N = mg \quad (2)$$

اگر نیروی واردہ از طرف دیوار قائم به نرده بان را با R' نشان دهیم، داریم:

$$R' = \sqrt{F'_N^2 + f'_{s,\max}^2} = F'_N \sqrt{1 + \mu'^2_s}$$

$$\frac{R' = 20\sqrt{13}(N)}{\mu_s = \frac{2}{3}} \rightarrow 20\sqrt{13} = F'_N \times \frac{\sqrt{13}}{3} \Rightarrow F'_N = 60N \quad (3)$$

$$\frac{(3) \text{ در } (1)}{\mu_s = \frac{1}{2}} \rightarrow 60 = \frac{1}{2} F_N \Rightarrow F_N = 120N \quad (4)$$

$$\frac{(2) \text{ در } (4), (3) \text{ در } (4)}{g = 10 \frac{N}{kg}} \rightarrow 120 + \frac{2}{3}(60) = m(10) \Rightarrow m = 16 \text{ kg}$$

(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای؛ صفحه‌های ۳۹ ۵۶ ۷۵ ۳۹)

(مفسن سلاماس)

گزینه ۲

-۷۳

$$p_3 = 15 \times 9 + 15 = 15(1+9) = 150 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}}$$

$$p_6 = 15 \times 26 + 30 = 30(18+1) = 19 \times 30 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}}$$

$$F_{\text{net}} = \frac{\Delta p}{\Delta t} \Rightarrow F_{\text{net}} = \frac{19 \times 30 - 150}{3} = \frac{3(190 - 50)}{3} = 140N$$

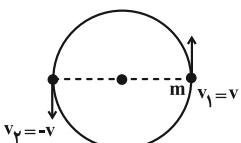
(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای؛ صفحه‌های ۳۸ ۵۶ ۷۵ ۳۹)

(زهره آقامحمدی)

گزینه ۲

-۷۴

گلوله در مدت یک دوره، یک دور کامل می‌زند، پس در مدت نصف دوره، نصف مسیر حرکت را می‌پیماید و سرعت آن در ابتدا و انتهای این مسیر مطابق شکل زیر خواهد شد. در نتیجه اندازه تغییر تکانه گلوله در این بازه، برابر است با:

$$\Delta p = m\Delta v = m(v_4 - v_1) \xrightarrow{v_4 = -v} \Delta p = m(v_4 - v_1) \xrightarrow{v_1 = v} \Delta p = m(-v - v) = -2mv$$

$$\Delta p = -2mv \Rightarrow |\Delta p| = 2mv \xrightarrow{\Delta p = 1/\pi \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}}} \Delta p = 1/\pi \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}}$$

$$\xrightarrow{1/\pi \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}} = 2 \times 10 / 4v} v = \pi \frac{m}{s}$$

بنابراین گزینه ۳ صحیح است. توجه کنید که در گزینه ۱ «حرکت آسانسور تندشونده به سمت بالا و در گزینه ۴» حرکت آسانسور کندشونده به سمت پایین است که در هر دو مورد، جهت شتاب آسانسور به سمت بالا است.

(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای؛ صفحه‌های ۳۳ ۴۳ ۴۴)

گزینه ۴

-۷۱

به شکل دقت کنید. اگر نیروی F_1 خیلی زیاد شود، جسم رو به بالا حرکت می‌کند و اگر خیلی کم باشد نیروی وزن باعث افتادن جسم خواهد شد. بنابراین محدوده‌ای برای نیروی F_1 وجود دارد که در آن جسم ساکن ماند. برای یافتن این محدوده باید جسم را در دو حالت بررسی کنیم:

۱) آستانه حرکت به پایین که به ما کمترین مقدار F_1 برای ساکن نگه داشتن جسم را میدهد و ۲) آستانه حرکت رو به بالا که به ما بیشترین مقدار F_1 برای ساکن ماندن جسم را خواهد داد. هر عددی در این محدوده قابل قبول است.

۱) آستانه حرکت به پایین: $mg = F_{1\min} + f_{s,\max}$

$$\Rightarrow mg = F_{1\min} + \mu_s(F_N) \xrightarrow{F_N = F_1 = \frac{4}{3}F_{1\min}} \Rightarrow mg = F_{1\min} + \frac{4}{3}(F_{1\min})$$

$$\Rightarrow 20 = F_{1\min} + \frac{4}{15}F_{1\min} \Rightarrow 20 = \frac{19}{15}F_{1\min} \Rightarrow F_{1\min} = \frac{300}{19}N$$

۲) آستانه حرکت به بالا: $F_{1\max} = mg + f'_{s,\max}$

$$\Rightarrow F_{1\max} = mg + \mu_s(F'_N) \xrightarrow{F'_N = F_1 = \frac{4}{3}F_{1\max}} \Rightarrow F_{1\max} = mg + \frac{4}{15}(F_{1\max})$$

$$\Rightarrow 20 = mg + \frac{4}{15}F_{1\max} \Rightarrow F_{1\max} = 20 + \frac{4}{15}F_{1\max} \Rightarrow \frac{11}{15}F_{1\max} = 20 \Rightarrow F_{1\max} = \frac{300}{11}N$$

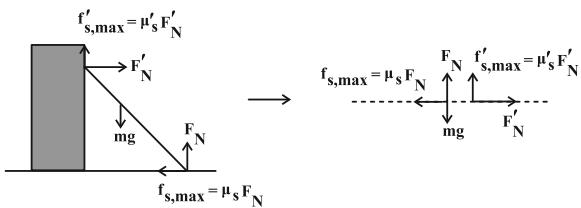
هر مقدار F_1 در محدوده $\frac{300}{19} \leq F_1 \leq \frac{300}{11}$ قابل قبول است. پس تمامی گزینه‌ها قابل قبول هستند.

(فیزیک ۳ - دینامیک و حرکت دایره‌ای؛ صفحه‌های ۳۹ ۵۶ ۷۵ ۳۹)

گزینه ۳

-۷۲

ابتدا مطابق شکل زیر، نیروهای وارد بر نرده بان را رسم می‌کنیم:

حالا با داشتن دوره تناوب، تعداد نوسان در مدت یک دقیقه را حساب می‌کنیم:

$$T = \frac{t}{n} \xrightarrow[t=1\text{ min}=60\text{ s}]{T=3\text{ s}} 3 = \frac{60}{n} \Rightarrow n = 2.$$

از طرفی با توجه به این‌که در هر نوسان کامل، ۲ بار پاره خط نوسان طی می‌شود، درمی‌یابیم در 20 نوسان کامل، 40 بار پاره خط نوسان طی می‌شود.

(فیزیک ۳۰ - نوسان و موج: صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴)

(مبتنی تکوین)

«گزینه ۴» - ۷۷

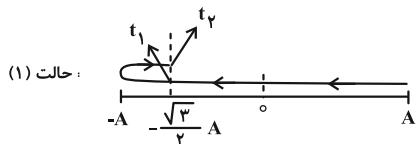
ابتدا از روی نمودار مکان-زمان، دوره تناوب نوسانگر را به دست می‌آوریم:

$$x = A \cos\left(\frac{2\pi}{T} t\right) \xrightarrow[t=\frac{1}{2}\text{ s}]{x=-\frac{\sqrt{3}}{2}A} -\frac{\sqrt{3}}{2}A = A \cos\left(\frac{2\pi}{T}\left(\frac{1}{2}\right)\right)$$

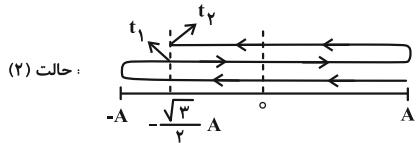
$$\Rightarrow \frac{\pi}{T} = \frac{5\pi}{4} \Rightarrow T = \frac{4}{5}\text{ s}$$

با توجه به این‌که نوسانگر در یک دوره تناوب، دو بار متولی از مکان

$x = -\frac{\sqrt{3}}{2}A$ می‌گذرد، می‌توان دو حالت زیر را در نظر گرفت:

$$-\frac{\sqrt{3}}{2}A = A \cos\left(\frac{2\pi}{T} t\right) \Rightarrow \begin{cases} \frac{2\pi}{T} t_1 = \frac{5\pi}{6} \Rightarrow t_1 = \frac{5}{12}T \\ \frac{2\pi}{T} t_2 = \frac{7\pi}{6} \Rightarrow t_2 = \frac{7}{12}T \\ \frac{t_2}{t_1} = \frac{7}{5} \end{cases}$$

$$-\frac{\sqrt{3}}{2}A = A \cos\left(\frac{2\pi}{T} t\right) \Rightarrow \begin{cases} \frac{2\pi}{T} t_1 = \frac{7\pi}{6} \Rightarrow t_1 = \frac{7}{12}T \\ \frac{2\pi}{T} t_2 = \frac{17\pi}{6} \Rightarrow t_2 = \frac{17}{12}T \\ \frac{t_2}{t_1} = \frac{17}{7} \end{cases}$$

پس حالت (۲) قابل قبول است، بنابراین:

$$t_2 = \frac{17}{12}T \xrightarrow{T=\frac{4}{5}s} t_2 = \frac{17}{15}s$$

(فیزیک ۳۰ - نوسان و موج: صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴)

شتاب مرکزگرای گلوله برابر است با:

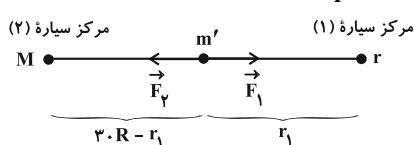
$$a = \frac{v^2}{r} \xrightarrow[v=\pi\frac{m}{s}]{r=0.5m} a = \frac{\pi^2}{0.5} \xrightarrow{\pi^2=10} a = 20 \frac{m}{s^2}$$

(فیزیک ۳۰ - دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۴۶ تا ۵۳)

«گزینه ۱» - ۷۵

شرط تعادل جسم بین دو سیاره آن است که اندازه نیروی گرانشی که از سوی سیاره‌ها بر جسم وارد می‌شود، با هم برابر باشند، با استفاده از رابطه

$$\text{نیروی گرانش} (F = G \frac{m_1 m_2}{r^2}) \text{ داریم:}$$

$$|\vec{F}_2| = |\vec{F}_1| \Rightarrow G \frac{M m'}{(r_1)^2} = G \frac{M m'}{(3.0R - r_1)^2}$$

$$\Rightarrow \frac{M}{m} = \left(\frac{3.0R - r_1}{r_1}\right)^2 \xrightarrow{M=4m} \left(\frac{3.0R - r_1}{r_1}\right)^2 = 4$$

$$\Rightarrow \frac{3.0R - r_1}{r_1} = 2 \Rightarrow r_1 = 1.0R$$

فاصله از سطح سیاره بزرگ‌تر برابر است با:

$$2.0R = x + 4R \Rightarrow x = 1.0R$$

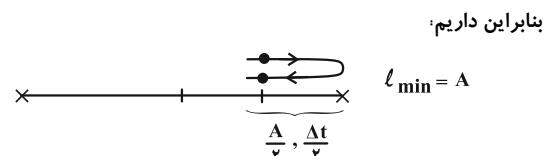
(فیزیک ۳۰ - دینامیک و حرکت دایره‌ای: صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶)

«گزینه ۳» - ۷۶

می‌دانیم اگر بخواهیم نوسانگر کمترین مسافت طی شده را در بازه زمانی

$$\Delta t < \frac{T}{2}$$

دادته باشد، باید نقطه شروع بررسی را قبل از انتهای $\frac{\Delta t}{2}$ بگیریم،

با توجه به این‌که نوسانگر در مدت زمان $x = \frac{A}{2}$ به مکان

$x = A$ رفته، درمی‌یابیم مدت زمان $\frac{T}{6}$ معادل است؛ بنابراین داریم:

$$\frac{\Delta t}{2} = \frac{T}{6} \Rightarrow \Delta t = \frac{T}{3} \xrightarrow{\Delta t=1s} 1 = \frac{T}{3} \Rightarrow T = 3s$$

فیزیک ۳- اختیاری

(مسین ناصیح)

«۲» -۸۱

چون نقطه D در لحظه t در حال عبور از وضع تعادل است، بنابراین، تندی آن در این لحظه بیشینه و برابر $v = A\omega = A(\frac{2\pi}{T})$ است. از طرفی، با توجه به این که، هر جزء از محیط انتشار موج، حرکت ذره قبل از خود را تکرار می‌کند، بنابراین، با توجه به جهت انتشار موج، نقطه D در این لحظه به سمت پایین حرکت می‌کند. برای محاسبه تندی ذره D، ابتدا λ و سپس T را با توجه به $\frac{\lambda}{2} = 20\text{cm} \Rightarrow \lambda = 40\text{cm} = 0.4\text{m}$ نمودار بدست می‌آوریم:

$$\lambda = vT \Rightarrow \frac{v = 1.0\text{ m}}{s} \Rightarrow 0 / 4 = 1.0\text{ s} \Rightarrow T = 0 / 0.4\text{s}$$

اکنون، با توجه به تندی متوسط ذره C، مسافت طی شده را بدست می‌آوریم:

$$s_{av} = \frac{\ell}{\Delta t} \Rightarrow \frac{s_{av} = \frac{m}{s}}{\Delta t = 0 / 0.4\text{s}} \Rightarrow 2 = \frac{\ell}{0 / 0.4} \Rightarrow \ell = 0 / 24\text{m}$$

در این قسمت، تعداد نوسان‌های کامل ذره C را در مدت ۰ / ۰.۴s می‌یابیم:

$$T = \frac{\Delta t}{n} \Rightarrow n = \frac{\Delta t}{T} = \frac{0 / 0.4}{0 / 0.12} = 3$$

با توجه به این که در هر دوره تناوب مسافت طی شده چهار برابر دامنه نوسان است، مسافت طی شده در مدت ۰ / ۰.۱۲s = ۰ / ۰.۳s ثانیه که برابر ۳ دوره تناوب می‌باشد را بر حسب دامنه نوسان A بدست می‌آوریم و با استفاده از آن دامنه را می‌یابیم:

$$\ell = 3 \times (\frac{1}{4}A) \Rightarrow \frac{\ell = 0 / 24\text{m}}{0 / 24} = 12A \Rightarrow A = 0 / 0.2\text{m} = 2\text{cm}$$

در آخر، تندی ذره D را پیدا می‌کنیم:

$$v = A(\frac{2\pi}{T}) \Rightarrow \frac{T = 0 / 0.4\text{s}}{A = 2\text{cm}} \Rightarrow v = 2 \times \frac{2\pi}{0 / 0.4} = 10\pi \frac{\text{cm}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۳- نوسان و موج: صفحه‌های ۷۰ تا ۷۳)

(مسنون قندرپلر)

«۱» -۸۲

بررسی گزینه‌های نادرست:

الف) در طناب‌ها، تندی موج با شعاع طناب رابطه عکس دارد.

ب) صوت موجی طولی است و راستای انتشار موج و راستای نوسان ذرات محیط، موازی هستند.

ت) اشعه گاما از نوع امواج الکترومغناطیس است و انتقال انرژی آن مستقل از ذرات محیط است.

(فیزیک ۳- نوسان و موج: صفحه‌های ۶۹ تا ۷۵)

(مهدی شریفی)

«۱» -۷۸

دوره تناوب A و B با هم یکسان است.

$$T_A = T_B \Rightarrow \omega_A = \omega_B$$

$$\frac{A_A}{A_B} = \frac{A}{\frac{A}{2}} = 2 \quad \text{برابر}$$

انرژی جنبشی A در مرکز نوسان =

انرژی پتانسیل B در نقاط بازگشت

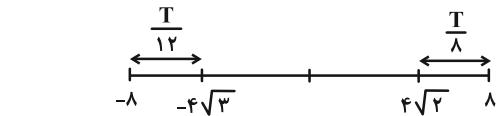
$$\frac{E_A}{E_B} = \frac{\frac{1}{2}m_A A_A^2 \omega_A^2}{\frac{1}{2}m_B A_B^2 \omega_B^2} = \frac{\frac{m_A}{m_B} = 2, \omega_A = \omega_B}{\frac{A_A}{A_B} = 2}$$

$$\frac{E_A}{E_B} = 2 \times 2^2 = 8 \quad \text{برابر}$$

(فیزیک ۳- نوسان و موج: صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

(ممدرکاظم منشاری)

«۳» -۷۹

$$\begin{cases} t_2 = T + \frac{\delta T}{12} \\ t_1 = \frac{T}{8} \end{cases} \Rightarrow t_2 - t_1 = T + \frac{\delta T}{12} - \frac{T}{8} = T + \frac{10T - 3T}{24} = \frac{31T}{24}$$

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{L}{g}} \Rightarrow T^2 = 4\pi^2 \frac{L}{g} = 4L = 4 \times \frac{64}{100} = \frac{256}{100}$$

$$\Rightarrow T = 1 / 6s \xrightarrow{T = 1 / 6s} \frac{31T}{24} = \frac{31}{24} \times \frac{16}{10} = \frac{62}{30} = \frac{31}{15} s$$

(فیزیک ۳- نوسان و موج: صفحه‌های ۶۳، ۶۷ و ۶۸)

(مسام نادری)

«۴» -۸۰

برای این که در سامانه B و C تشديد رخ دهد باید بسامد طبیعی آن‌ها با بسامد سامانه A برابر شود. در نتیجه خواهیم داشت:

$$\omega = \sqrt{\frac{k}{m}}, \quad f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{k}{m}}$$

$$\omega_A = \omega_B \Rightarrow \sqrt{\frac{k_A}{m_A}} = \sqrt{\frac{k_B}{m_B}} \Rightarrow k_B = \frac{m_B}{m_A} k_A = 2k_A$$

$$\omega_A = \omega_C \Rightarrow \sqrt{\frac{k_A}{m_A}} = \sqrt{\frac{k_C}{m_C}} \Rightarrow k_C = \frac{m_C}{m_A} k_A = \frac{1}{2} k_A$$

$$\Rightarrow \frac{k_B}{k_C} = \frac{2k_A}{\frac{1}{2} k_A} = 4$$

(فیزیک ۳- نوسان و موج: صفحه‌های ۶۵ تا ۶۹)

(امیرحسین برادران)

گزینه «۱» - ۸۵

می‌دانیم شدت صوت با حاصل ضرب مجذور دامنه و بسامد رابطه مستقیم و با مجذور فاصله رابطه عکس دارد.

$$I \propto \frac{A^2 f^2}{d^3} \Rightarrow \frac{I_M}{I_N} = \left(\frac{A_M}{A_N} \right)^2 \times \left(\frac{f_M}{f_N} \right)^2 \times \left(\frac{d_N}{d_M} \right)^2$$

از روی نمودار $\lambda_M = \frac{\Delta}{2}$ است.

اکنون با توجه به رابطه تندی و بسامد موج داریم:

$$v = \lambda f \Rightarrow \frac{v_M}{v_N} = \frac{\lambda_M}{\lambda_N} \times \frac{f_M}{f_N} \quad \frac{\lambda_M = \frac{\Delta \lambda_N}{2}}{v_M = 120 \frac{m}{s}, v_N = 300 \frac{m}{s}}$$

$$\frac{f_M}{f_N} = \frac{\Delta}{5} \quad (I)$$

$$\frac{(I)}{A_M = 4A_N, d_N = 4m, d_M = 16m} \Rightarrow \frac{I_M}{I_N} = 4^2 \times \left(\frac{\Delta}{5} \right)^2 \times \left(\frac{4}{16} \right)^2 = \frac{64}{25}$$

(فیزیک ۳ - نوسان و موج: صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(مسعود قره‌خان)

گزینه «۲» - ۸۶

طول موج ثابت می‌ماند، اما چون دو متحرک A و B به سمت چشمۀ صوت در حرکت‌اند، در واحد زمان با جبهه‌های صوت بیشتری مواجه شده و بسامد بیشتری دریافت می‌کنند. بنابراین داریم:

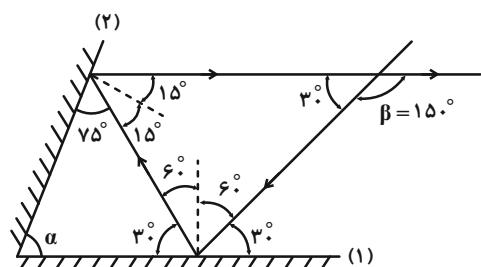
$$v_B > v_A \Rightarrow f_B > f_A > f_0$$

(فیزیک ۳ - نوسان و موج: صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

(شادمان ویسن)

گزینه «۳» - ۸۷

روش اول: چون پرتو بازتابش از آینه (۲) موازی آینه (۱) است و پرتو تابش به عنوان خط مورب برای دو خط موازی می‌باشد، مطابق شکل زیر، زاویه‌های هماندازه (زاویه‌های تند و زاویه‌های باز) را مشخص می‌کنیم و به دنبال آن زاویه بین دو آینه را می‌یابیم:

$$\alpha + 75^\circ + 30^\circ = 180^\circ \Rightarrow \alpha = 75^\circ$$

(محمدصادق مامسیده)

گزینه «۲» - ۸۳

در حالت اول، طول، جرم و نیروی کشش سیم به ترتیب برابر L، m و F و در حالت دوم که $\frac{3}{4}$ از طول سیم را کنار گذاشته‌ایم و $\frac{1}{4}$ از آن باقیمانده است،

$\frac{1}{4}$ جرم آن در حالت اول می‌باشد. بنابراین، با توجه به این که،

طول سیم را به طول آن در حالت اولیه رسانده و آن را با نیروی ۴F

$$v = \sqrt{\frac{FL}{m}} \quad \text{می‌توان نوشت:}$$

$$\frac{v_2}{v_1} = \sqrt{\frac{F_2 \times L_2 \times m_1}{F_1 \times L_1 \times m_2}} \quad \frac{v_1 = 16 \frac{m}{s}, m_1 = m, m_2 = \frac{1}{4}m}{L_2 = L_1, F_2 = 4F, F_1 = F} \rightarrow$$

$$\frac{v_2}{160} = \sqrt{\frac{4F \times 1 \times \frac{1}{4}m}{F \times 160}} \Rightarrow \frac{v_2}{160} = \sqrt{16} \Rightarrow \frac{v_2}{160} = 4 \Rightarrow v_2 = 640 \frac{m}{s}$$

$$\Delta v = v_2 - v_1 = 640 - 160 \Rightarrow \Delta v = 480 \frac{m}{s}$$

می‌بینیم، تندی انتشار موج عرضی در سیم $480 \frac{m}{s}$ افزایش پیدا کرده است.

(فیزیک ۳ - نوسان و موج: صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

(امیرحسین برادران)

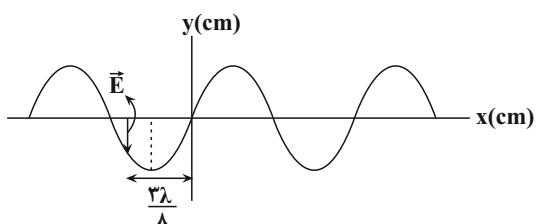
گزینه «۲» - ۸۴

$$\frac{7\lambda}{4} = 28 \Rightarrow \lambda = 16m$$

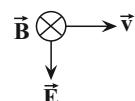
$$c = \frac{1}{\sqrt{\epsilon_0 \mu_0}} \frac{c = \lambda f}{\lambda = 16m} \Rightarrow 16f = \frac{1}{\sqrt{\epsilon_0 \mu_0}} \Rightarrow f = \frac{1}{16\sqrt{\epsilon_0 \mu_0}}$$

با توجه به ادامه نقش موج در قسمت x های منفی جهت بردار $\vec{E}$ را در

$$\text{لحظه } t = \frac{3T}{8} \text{ مشخص می‌کنیم.}$$

اکنون با توجه به قاعده دست راست جهت میدان مغناطیسی را تعیین می‌کنیم:

(فیزیک ۳ - نوسان و موج: صفحه‌های ۷۴ تا ۷۶)

(مفهومه شریعت ناصری)

گزینه ۴

می‌دانیم پهنای نوارهای تداخلی متناسب با طول موج است. بنابراین، ابتدا، تندی نور در محیط با ضریب شکست $n_1 = 3$ را می‌یابیم و سپس با استفاده

$$\text{از رابطه } \frac{v}{f} = \frac{\lambda}{\lambda_1} \text{ و با توجه به اینکه } f \text{ ثابت می‌باشد، به صورت زیر، پهنای}$$

نوار در محیط دوم را حساب می‌کنیم:

$$v_1 = \frac{c}{n_1} \rightarrow v_1 = \frac{3 \times 10^8 \text{ m/s}}{3} = 10^8 \text{ m/s}$$

$$\lambda = \frac{v}{f} \rightarrow \frac{\lambda_2}{\lambda_1} = \frac{v_2}{v_1} \rightarrow \frac{\lambda_2}{\lambda_1} = \frac{10^8 \text{ m/s}}{10^8 \text{ m/s}}$$

$$\frac{\lambda_2}{\lambda_1} = \frac{1/5 \times 10^8}{10^8} = 1/5 \Rightarrow \frac{\lambda_2}{\lambda_1} = \frac{3}{2}$$

از طرف دیگر، $a \propto \lambda$ است، لذا داریم:

$$\frac{a_2}{a_1} = \frac{\lambda_2}{\lambda_1} \rightarrow \frac{a_2}{1/2 \text{ mm}} = \frac{3}{2} \Rightarrow a_2 = 1.5 \text{ mm}$$

(فیزیک ۳ - برهمکنش‌های موج: صفحه‌های ۹۷، ۱۰۵ و ۱۰۶)

(مفهوم کلیان)

گزینه ۴

ابتدا با استفاده از رابطه $f_n = \frac{nv}{\lambda L}$ ، تندی انتشار موج عرضی در تار را می‌یابیم:

$$f_n = \frac{5v}{2L} = \frac{5 \times 10^8 \text{ m/s}}{2 \times 10^{-2} \text{ m}} = 5 \times 10^{11} \text{ Hz}$$

$$\frac{5v}{2 \times 10^{-2} \text{ m}} = 5 \times 10^8 \text{ m/s} \Rightarrow 5v = 10^8 \text{ m/s}$$

$$\Rightarrow v = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$$

اکنون به صورت زیر، جرم تار را پیدا می‌کنیم:

$$v = \sqrt{\frac{FL}{m}} \rightarrow \frac{F = 1800 \text{ N}, v = 3 \times 10^8 \text{ m/s}}{L = 10^{-2} \text{ m}} \rightarrow 300 = \sqrt{\frac{1800 \times 10^{-2} \text{ N}}{m}}$$

$$\Rightarrow 9 \times 10^4 = \frac{900}{m} \Rightarrow m = 10^{-2} \text{ kg} \rightarrow m = 10 \text{ g}$$

(فیزیک ۳ - برهمکنش‌های موج: صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۷)

روش دوم: در آینه‌های تخت مقاطع که زاویه بین دو آینه کوچک‌تر از 90° است و از هر آینه یک بازتاب رخ می‌دهد، زاویه بین پرتو بازتابش و پرتو تابش (β) دو برابر زاویه بین دو آینه (α) است. یعنی $\beta = 2\alpha$ است. در این سؤال، بدون محاسبه زاویه‌های تابش و بازتابش و تنها با دانستن این نکته که برای دو خط موازی و یک خط مورب، زاویه‌های تند با هم برابرند، به سادگی می‌توان زاویه بین دو آینه را بدست آورد.

$$\beta = 2\alpha \Rightarrow 150^\circ = 2\alpha \Rightarrow \alpha = 75^\circ$$

(فیزیک ۳ - برهمکنش‌های موج: صفحه‌های ۹۰ تا ۹۴)

گزینه ۲

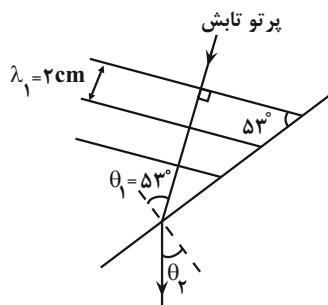
می‌دانیم که چون دو زاویه غیر رو به رو به هم با اضلاع عمود بر هم با هم برابرند، زاویه

بین جبهه‌های موج تابشی و مرز جدایی دو محیط برابر زاویه تابش (θ_1) است.

از طرف دیگر، چون تندی موج در محیط (۱)، 60° درصد بیشتر از تندی

موج در محیط (۲) است، $v_1 = v_2 + 0/6 v_2 = \frac{5}{6} v_2$ می‌باشد. بنابراین

طبق قانون شکست عمومی داریم:

$$\frac{\sin \theta_1}{\sin \theta_2} = \frac{v_1}{v_2} = \frac{\frac{\lambda_1}{\lambda_2}}{\frac{5}{6}} \rightarrow \frac{\sin 53^\circ}{\sin 30^\circ} = \frac{\lambda}{5}$$

$$\frac{\sin 53^\circ}{\sin 30^\circ} = \frac{0.8}{0.5} = \frac{\lambda}{5} \Rightarrow \sin \theta_2 = 0.5 \Rightarrow \theta_2 = 30^\circ$$

با توجه به این که در عبور موج از یک محیط به محیط دیگر، بسامد موج ثابت

می‌ماند، داریم:

$$v = \lambda f \rightarrow \frac{v_1}{v_2} = \frac{\lambda_1}{\lambda_2} \rightarrow \frac{v_1}{v_2} = \frac{\lambda_1}{\lambda_2} = \frac{2}{5}$$

$$\frac{2}{5} = \frac{1}{\lambda_2} \Rightarrow \lambda_2 = \frac{5}{2} = 1.25 \text{ cm}$$

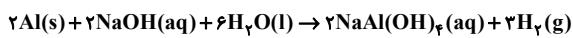
دقت کنید، فاصله دو جبهه موج متواالی برابر یک طول موج (λ) است. در

اینجا، طول موج در محیط (۱) برابر $\lambda_1 = 2 \text{ cm}$ است.

(فیزیک ۳ - برهمکنش‌های موج صفحه ۹۶)

معادله موازن شده واکنش به صورت زیر است که مجموع ضرایب مولی عناصر موجود در آن (یعنی Al و H_2) برابر با ۵ خواهد بود:

(شیمی ۳ - مولکول‌ها در فرمت تدرستی: صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(امیرحسین طیب)

گزینه «۴»

ابتدا pH این محلول در دمای 25°C را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{K}_a = \frac{[\text{H}^+]^2}{\text{M}} \Rightarrow [\text{H}^+] = \sqrt{\text{K}_a \cdot \text{M}}$$

$$\Rightarrow [\text{H}^+] = \sqrt{2 \times 10^{-5} \times 5 \times 10^{-2}} = \sqrt{10^{-6}} = 10^{-3}$$

$$\text{pH}_{(25^\circ\text{C})} = -\log[\text{H}^+] = -\log(10^{-3}) = 3 \text{ mol.L}^{-1}$$

دمای اولیه محلول اسید برابر با 25°C می‌باشد. اگر 20% دمای آن را افزایش

دهیم به دمای 30°C خواهد رسید. به ازای 5°C افزایش دما، K_a این اسید به اندازه $25 \times 10^{-6} \text{ mol.L}^{-1}$ افزایش می‌یابد.

$$\text{K}_{a(30^\circ\text{C})} = \text{K}_{a(25^\circ\text{C})} + 2 / 5 \times 10^{-5}$$

$$= 2 \times 10^{-5} + 2 / 5 \times 10^{-5} = 4 \times 10^{-5}$$

پس pH این محلول را در دمای 30°C محاسبه می‌کنیم:

$$[\text{H}^+] = \sqrt{\text{K}_a \cdot \text{M}} = \sqrt{4 / 5 \times 10^{-5} \times 5 \times 10^{-2}}$$

$$= \sqrt{2 \times 10^{-8}} = 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\text{pH}_{(30^\circ\text{C})} = -\log[\text{H}^+] = -\log(10^{-4}) = 4 - \log 10$$

$$= 4 - (\log 3 + \log 5) = 4 - (0.4 + 0.7) = 2.8$$

خواسته مسئله را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{\text{pH}_{(30^\circ\text{C})}}{\text{pH}_{(25^\circ\text{C})}} = \frac{2.8}{3} \approx 0.93$$

(شیمی ۳ - مولکول‌ها در فرمت تدرستی: صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶)

(پیمان فوایوی‌مهر)

گزینه «۴»

فقط مورد (ت) صحیح است.

بررسی سایر موارد:

(آ) کربن مونوکسید در آب خاصیت اسیدی ایجاد نمی‌کند.

(ب) آمونیاک بازی ضعیف است پس بر اثر حل شدن هر مول از آن در آب ۲ مول یون تولید نمی‌شود.

شیمی ۳

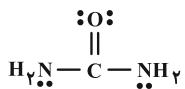
«۲» - ۹۱

موارد (پ) و (ث) درست هستند.

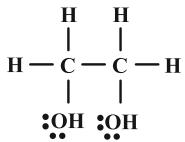
بررسی عبارت‌ها:

(الف) ژله نوعی کلولید است و ترکیبی پایدار می‌باشد.

(ب) ساختار اوره به صورت:

و اتیلن گلیکول به صورت:

است و شامل ۹ پیوند کووالانسی است.

$$\frac{\text{شمار اتم‌ها}}{\text{شمار جفت الکترون ناپیوندی}} = \frac{\Lambda}{4} = 2$$

(پ) حداکثر شمار اتم‌ها در پاک‌کننده صابونی زمانی است که زنجیره آلکیل سیر شده و کاتیون آن آمونیوم باشد.

(ت) افزودن نمک فسفات باعث افزایش خاصیت پاک‌کنندگی می‌شود.

(ث) فراوان‌ترین عنصر موجود در جهان هیدروژن است که از واکنش Al ، H_2O و NaOH تولید می‌شود.

(شیمی ۳ - مولکول‌ها در فرمت تدرستی: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

«۳» - ۹۲

(محمد رضا پور جاوید)

این واکنش شدیداً گرماده است و گرمای حاصل می‌تواند موجب ذوب شدن برخی از مواد مسدود کننده مجاری شود. در این صورت رفع آن‌ها راحت‌تر صورت می‌گیرد.

(کاز X) مولکول دو اتمی هیدروژن (H_2) است که حباب‌های حاصل از آن به باز شدن مسیر گرفتگی توسط چربی‌ها و آلاینده‌ها کمک می‌کند.

این پاک‌کننده‌ها هم براساس برهم‌کنش بین ذره‌ای عمل می‌کنند و هم با انجام واکنش شیمیایی با آلاینده‌ها به رفع آن‌ها کمک می‌کنند.

$$\begin{aligned} \text{درصد خلوص} &= \frac{80}{100} \\ \frac{1}{2} L NaOH = 142 g &\quad \times \text{اسید چرب} \\ &\quad \times \frac{1 \text{ mol}}{(14n + 46)} \times \frac{1 \text{ mol NaOH}}{\text{اسید چرب}} \times \frac{3 \text{ L NaOH}}{1 \text{ mol NaOH}} \\ \frac{12}{10} = 142 \times \frac{80}{100} \times \frac{3}{(14n + 46)} &\Rightarrow 14n + 46 = 284 \Rightarrow n = 17 \end{aligned}$$

$C_{17}H_{35}COOH$ یا $C_{18}H_{36}O_2$: فرمول مولکولی اسید چرب

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۵، ۶، ۱۲، ۱۳ و ۲۴ تا ۲۶)

(علیرضا کیانی‌دوست)

«گزینه ۴» - ۹۷

بررسی موارد نادرست:

مورد دوم: شوینده غیرصابوئی با یون‌های Ca^{2+} و Mg^{2+} واکنش نمی‌دهد.

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

(سعید تیزرو)

«گزینه ۳» - ۹۸

موارد دوم و پنجم نادرست هستند.

بررسی موارد:

مورد اول: pH معده، خون، محتويات روده و دهان به ترتیب برابر $1/6$ تا $1/8$ ، $1/4$ ، $8/5$ ، $7/2$ و محدوده $5/2$ تا $7/1$ است که نشان‌دهنده درستی مورد اول است.

مورد دوم: یکسان بودن pH در دو محلول اسید تک پروتوندار به معنای یکسان بودن غلظت یون هیدرونیوم و در نتیجه غلظت آنیون‌ها در دو محلول

است. ($[NO_2^-] = [NO_3^-] = [H_3O^+] = 10^{-2} \text{ mol.L}^{-1}$)

مورد سوم: با توجه به بالاتر بودن مقدار ثابت یونش اسید HY می‌توان نتیجه گرفت این اسید قوی‌تر بوده و غلظت یون هیدرونیوم در آن بیشتر و غلظت یون هیدروکسید کمتر است.

مورد چهارم: با توجه به این که $pH = 2$ ، مقدار $[H_3O^+]$ برای هر دو

محلول برابر 10^{-2} مولار است. با توجه به این که استیک اسید

(CH_3COOH) نسبت به فورمیک اسید ($HCOOH$)، اسید

ضعیف‌تری محسوب می‌شود، در غلظت بیشتر از آن، مقدار $[H_3O^+]$ به

10^{-2} مولار می‌رسد. بنابراین در واکنش با $NaOH$ ، مول نمک تولید شده

از محلول CH_3COOH بیشتر از $HCOOH$ خواهد بود.

پ) هر چند که عبارت یونش عمده فقط برای ترکیبات مولکولی استفاده می‌شود، اما حتی اگر برای ترکیبات یونی مثل $NaOH$ هم استفاده شود، چون $NaOH$ هم مثل HNO_3 در آب کاملاً به یون‌ها تفکیک می‌شود، این عبارت غلط است.

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۱۵، ۱۶ و ۱۹)

«گزینه ۱» - ۹۵

بررسی موارد:

الف) درست: HSO_4^- نسبت به HF اسید قوی‌تری است، بیشتر یونش می‌یابد و α بزرگ‌تری دارد.

ب) درست: HF یک اسید ضعیف و K_a کوچک دارد و HSO_4^- یک اسید قوی است و K_a بزرگ‌تری دارد. HSO_4^- بیشتر یونش می‌یابد و غلظت یون‌های تولید شده بیشتر است پس رسانایی بیشتری دارد.

پ) نادرست: محلول HF نمونه‌ای از اسیدهای ضعیف است و نمونه‌ای از سامانه تعادلی هستند که در آن سرعت واکنش رفت و برگشت باهم برابر هستند. ت) نادرست: در صورت رقیق کردن یک محلول اسید، غلظت OH^- در آن زیاد می‌شود.

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۱۶ تا ۲۰)

«گزینه ۲» - ۹۶

(امیر هاتمیان)

از اطلاعات مستلمه استفاده می‌کنیم: $\log \frac{3}{10} = 0/5 \Rightarrow 10^{0/5} = 3$

$$[H^+] = 10^{-13/5} = 10^{-14} \times 10^{0/5} = 3 \times 10^{-14} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$[H^+] \times [OH^-] = 10^{-14} \Rightarrow [OH^-] = \frac{10^{-14}}{[H^+]} = \frac{10^{-14}}{3 \times 10^{-14}} = \frac{1}{3} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\Rightarrow NaOH = \frac{1}{3} \text{ mol.L}^{-1}$$

اسید چرب که زنجیر آلکیل آن سیر شده می‌باشد.

$$\frac{C_nH_{n+1}COOH}{(14n + 46)g.mol^{-1}} = \text{جرم مولی}$$

سپس با استفاده از استوکیومتری واکنش تعداد n را به دست می‌آوریم.

$$M_1 \times 40 = (6 \times 10^{-3}) \times 200 \Rightarrow M_1 = 0.03 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

از آنجا که HNO_3 یک اسید قوی تک پروتون دار است، برای محاسبه pH آن می‌توان گفت:

$$[\text{H}^+] = [\text{HNO}_3]_{\text{اولیه}} = 3 \times 10^{-3}$$

$$\text{pH} = -\log[\text{H}^+] = -\log 3 \times 10^{-3}$$

$$= -\log 3 + (-\log 10^{-3}) = -0.5 + 2 = 1.5$$

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶)

(کتاب آنی)

«۲» - ۱۰۱ گزینه «۲»

$$\text{ppm} = \frac{\text{میلی‌گرم حل شونده}}{\text{لیتر محلول}} \Rightarrow 190 = \frac{y \text{ mg F}^-}{1 \text{ L}}$$

$$\Rightarrow y = 190 \text{ mg F}^-$$

$$? \text{ mol F}^- = 190 \times 10^{-3} \text{ g F}^- \times \frac{1 \text{ mol F}^-}{19 \text{ g F}^-} = 0.01 \text{ mol F}^-$$

$$\alpha = \frac{\text{شمار مولکول‌های یونیده شده}}{\text{شمار کل مولکول‌های حل شده}}$$

$$\Rightarrow 0.024 = \frac{0.01 \text{ mol}}{z \text{ mol}} \Rightarrow z = \frac{5}{12} \text{ mol HF}$$

$$? \text{ g HF} = \frac{5}{12} \text{ mol HF} \times \frac{20 \text{ g HF}}{1 \text{ mol HF}} \approx 8.3 \text{ g HF}$$

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(علیرضا کیانی (دوست))

«۲» - ۱۰۲ گزینه «۲»

$$\text{pH} = 0.7 \Rightarrow [\text{H}^+] = 10^{-0.7} = 10^{-1} \times 10^{0.3} = 0.2 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$\text{mol آغازی HCl} = 200 \text{ L} \times \frac{0.2 \text{ mol}}{1 \text{ L}} = 40 \text{ mol}$$

$$\frac{17/1 \text{ g}}{L} \times \frac{1 \text{ mol}}{171 \text{ g}} = 0.1 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$0/1x$	40
$-0/1x$	$-0/2x$
0	$40-0/2x$

مورد پنجم: با افودن آب به یک محلول بازی، محلول رقیق شده و

$$[\text{H}_3\text{O}^+] \text{ و } \text{pH} = [\text{OH}^-]$$

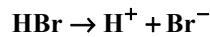
افزایش می‌باید تا حاصل ضرب آن‌ها ثابت بماند. بنابراین اختلاف $[\text{OH}^-]$ و $[\text{H}_3\text{O}^+]$ کاهش می‌باید.

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

«۲» - ۹۹ گزینه «۲»

فقط مورد (آ) درست است.

(آ) محلول HBr اسید قوی بوده و غلظت اولیه HBr با غلظت نهایی Br^- و H^+ برابر است.

$$M_1 : 0/5 \quad 0 \quad 0$$

$$\Delta M : -0/5 \quad 0/5 \quad 0/5$$

$$M_2 : 0 \quad 0/5 \quad 0/5$$

(ب) محلول HCN اسید ضعیف بوده و غلظت نهایی $[\text{CN}^-]$ و $[\text{H}^+]$ کمتر از $3M$ است.

(پ) محلول HI اسید قوی بوده و به هیچ وجه $[\text{I}^-]$ و H^+ تفکیک می‌شوند.

(ت) محلول HF اسید ضعیف بوده که اگر درجه یونش آن از $5/0$ بزرگ‌تر باشد $[\text{H}^+] = [\text{F}^-] > [\text{HF}]$ برقرار خواهد بود.

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

«۱» - ۱۰۰ گزینه «۱»

در ابتدا لازم است غلظت اسید رقیق شده مصرفی در واکنش را محاسبه کنیم:

$$22/2 \text{ mg Ca(OH)}_2 \times \frac{1 \text{ g Ca(OH)}_2}{1000 \text{ mg Ca(OH)}_2}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol Ca(OH)}_2}{74 \text{ g Ca(OH)}_2} \times \frac{2 \text{ mol HNO}_3}{1 \text{ mol Ca(OH)}_2} = 6 \times 10^{-4} \text{ mol HNO}_3$$

به این ترتیب غلظت اولیه اسید اولیه برابر خواهد بود با (حجم محلول رقیق

شده 200 میلی‌لیتر است):

قیراندود کردن، کاهش میزان رطوبت محیط، پوشاندن سطح فلز با کروم و گریس (به دلیل ناقطبی و نامحلول بودن در آب) می‌تواند از خوردگی فلز آهن جلوگیری کرد. اما اکسیژن در محیط اسیدی سریع‌تر کاهش یافته و این موضوع خوردگی آهن را تشدید می‌کند. همچنین فلز قلع به دلیل کاهندگی کمتر نسبت به آن، تنها در صورت قرار گرفتن به عنوان روکش آهن و پوشاندن سطح آن می‌تواند باعث حفاظت فیزیکی شود.

(شیمی ۳- آسایش و رفاه در سایه شیمی؛ صفحه‌های ۵۶ تا ۵۹)

(محمد عظیمیان‌زواره)

«۳» - ۱۰۵

موارد (آ)، (پ) و (ت) درست هستند.

بررسی سایر موارد موارد:

ب) نادرست؛ سلول سوختی منبع انرژی سبز به شمار می‌رود.

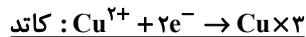
ث) نادرست؛ عناصر واسطه همگی فلزند.

(شیمی ۳- آسایش و رفاه در سایه شیمی؛ صفحه‌های ۵۰ تا ۵۳)

(هاری مهری‌زاده)

«۴» - ۱۰۶

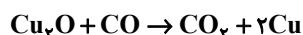
با توجه به داده‌های سؤال داریم:

$$?g \text{ Cu} = 1 / 80.6 \times 10^{22} \text{ e}^- \times \frac{1 \text{ mol e}^-}{6 / 0.2 \times 10^{23} \text{ e}^-}$$

$$\times \frac{3 \text{ mol Cu}}{6 \text{ mol e}^-} \times \frac{64 \text{ g Cu}}{1 \text{ mol Cu}} = 0.96 \text{ g Cu}$$

با توجه به واکنش زیر داریم:

$$?g \text{ CO} = 0.96 \text{ g Cu} \times \frac{1 \text{ mol Cu}}{64 \text{ g Cu}} \times \frac{1 \text{ mol CO}}{2 \text{ mol Cu}}$$

$$\times \frac{28 \text{ g CO}}{1 \text{ mol CO}} = 0.21 \text{ g CO}$$

(شیمی ۳- آسایش و رفاه در سایه شیمی؛ صفحه‌های ۵۳ تا ۵۸)

$$\frac{(40-0 / 2x) \text{ mol}}{(200+x)} = 0 / 0.5 \Rightarrow 40-0 / 2x = 10+0 / 0.5x$$

حجم محلول آغازی باز $L = 0 / 25x = 30 \Rightarrow x = 120 \text{ L}$

$$\text{pH}(\text{HCl}) = 10^{-1/3} = 10^{-2} \times 10^{0/7} = 5 \times 10^{-2} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$? \text{ min} = 120 \text{ L} \times \frac{1 \text{ s}}{0 / 25 \text{ L}} \times \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}} = 8 \text{ min}$$

$$120 \text{ L} + 200 \text{ L} = 320 \text{ L}$$

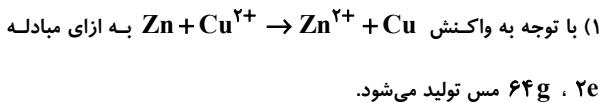
(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمات تندرنستی؛ صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(امین نوروزی)

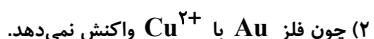
«۴» - ۱۰۳

این واکنش انجام نمی‌شود و عکس آن انجام‌پذیر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

$$g \text{ Cu} = 0 / 4 \text{ mole}^- \times \frac{64 \text{ g Cu}}{2 \text{ mol e}^-} = 12 / 8 \text{ x g Cu}$$

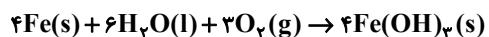
(۳) درست

(شیمی ۳- آسایش و رفاه در سایه شیمی؛ صفحه‌های ۴۷ تا ۴۲)

(سعید تیزرو)

«۴» - ۱۰۴

معادله موازن شده واکنش به صورت زیر است:

برای انجام واکنش بالا ۱۲ مول الکترون مبادله می‌شود و تعداد الکترون‌های

مبادله شده به ازای تشکیل $4/28$ کیلوگرم فراورده را می‌توان به صورت زیر محاسبه کرد:

$$428.0 \text{ g Fe(OH)}_3 \times \frac{1 \text{ mol Fe(OH)}_3}{10.7 \text{ g Fe(OH)}_3}$$

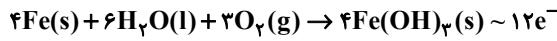
$$\times \frac{6 \text{ mol e}^-}{1 \text{ mol Fe(OH)}_3} = 120 \text{ mol e}^-$$

(امیرحسین مسلمی)

گزینه «۲»

بررسی عبارت‌ها:
الف) نادرست؛ واکنش‌های خوردگی آهن و فرایند هال به صورت زیر است:

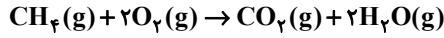
با شمار یکسانی مبادله الکترون، محلول آهن (III) هیدروکسید در واکنش خوردگی آهن یا کربن دی‌اکسید در فرایند هال تولید می‌شود.

ب) نادرست؛ فراورده گازی واکنش برقکافت منیزیم کلرید مذاب، گاز کلر است که به دلیل واکنش پذیری کمتر آن از گاز فلوئور، واکنش آن با سدیم فلوروئید جهت تشکیل F_2 ، پیش نمی‌رود.

پ) نادرست؛ لیتیم در فلزات قلیایی کمترین شمار الکترون‌های با $=1$

(زیرلایه ۸) را دارد، اما بیشترین قدرت کاهندگی و کمترین E° را دارد.

ت) درست؛ واکنش کلی سلول سوختی «متان-اکسیژن» به صورت زیر است:

STP، حالت فیزیکی آب، مایع خواهد بود و فراورده به جرم مولی بیشتر (CO_2) به شکل مایع درنمی‌آید.

(شیمی ۳-آسایش و رفاه در سایه شیمی: صفحه‌های ۵۱، ۵۲، ۶۰ و ۶۱)

شیمی ۳- اختیاری

(رسول عابدین‌زواره)

گزینه «۱»

فقط مورد (ت) درست است.

بررسی موارد:

مورد آ) شمار نزدیک‌ترین یون‌های ناهمنام موجود پیرامون هر یون در شبکه بلور ترکیب یونی، عدد کوئور‌یناسیون نام دارد.

مورد ب) مقایسه آنتالپی فروپاشی این سه ترکیب به صورت $\text{NaF} > \text{NaCl} > \text{KBr}$ است.

مورد پ) آلیاز هوشمند از عناصر Ni و Ti (نیکل و تیتانیم) ساخته می‌شود.

گزینه «۱۰۷»

(پیمان فوابوی‌مجر)

طبق واکنش $2\text{H}_2 + \text{O}_2 \rightarrow 2\text{H}_2\text{O}$ به ازای مصرف یک مول O_2 ، مول الکترون از مدار عبور می‌کند و هر مول الکترون باعث قرار گرفتن یک مول نقره بر روی جسم می‌شود.

$$\frac{1\text{mol O}_2}{13 / 44 \text{ L O}_2} \times \frac{4 \text{ mol e}^-}{22 / 4 \text{ L O}_2} \times \frac{1\text{mol Ag}}{1\text{mol e}^-} \times \frac{108 \text{ g Ag}}{1\text{mol Ag}} = 259 / 2 \text{ g Ag}$$

پس جرم نهایی جسم برابر است با:

(شیمی ۳-آسایش و رفاه در سایه شیمی: صفحه‌های ۵۱، ۵۲، ۶۰ و ۶۱)

گزینه «۳»

(علیرضا کیانی‌جوست)

بررسی موارد نادرست:

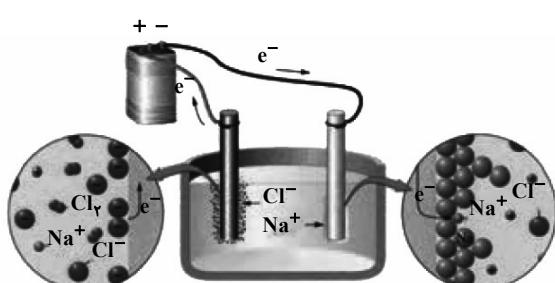
مورد چهارم: در فرایند هال برخلاف سلول برقکافت منیزیم کلرید مذاب، چگالی فلز مذاب تولید شده بیشتر از الکتروولیت است.

(شیمی ۳-آسایش و رفاه در سایه شیمی: صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

گزینه «۲»

(هادی معبدی‌زاده)

با توجه به شکل A، B و C به ترتیب Na^+ ، Cl^- و قطب منفی سلول را تشکیل می‌دهند.

(شیمی ۳-آسایش و رفاه در سایه شیمی: صفحه ۵۵)

$$\text{تعداد الکترون مبادله شده} = \frac{2 \text{ mole}^-}{1 \text{ mol Zn}} \times \frac{6 / 0.2 \times 10^{23} \text{ e}^-}{1 \text{ mole}^-}$$

$$= 1 / 4 \times 10^{23} \text{ e}^-$$

(شیمی ۳ - شیمی بلوهای از هنر، زیبایی و ماندگاری: صفحه ۸۴)

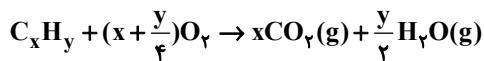
(مسن عیسی‌زاده)

گزینه «۳» - ۱۱۴

عبارت‌های (ب) و (ت) درست‌اند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت آ) گاز اکسیژن لازم برای سوختن هیدروکربن برابر است با:

$$\text{? g O}_2 = 0 / 2 \text{ mol C}_x\text{H}_y \times \frac{(\text{x} + \frac{\text{y}}{4})\text{ mol O}_2}{1 \text{ mol C}_x\text{H}_y} \times \frac{32 \text{ g O}_2}{1 \text{ mol O}_2}$$

$$= (6 / 4x + 1 / 6y) \text{ g O}_2$$

عبارت ب) واکنش $\text{N}_2(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{NO}(\text{g})$ در دمای اتاق انجام

نمی‌شود و در اثر رعد و برق یا در دمای موتور خودرو انجام می‌شود.

(شیمی ۳ - شیمی، راهی به سوی آینده‌ای روش‌مندانه: صفحه‌های ۹۱ تا ۹۵)

(امیر هاتمیان)

گزینه «۲» - ۱۱۵

فرض می‌کنیم جرم خاک رس بعد از حرارتدادن

$$(دیگر ۱۰۰ \text{ g} - 50 \text{ g SiO}_2 - 8 \text{ g H}_2\text{O} + 42 \text{ g})$$

شده از خاک رس در نمونه اولیه را x در نظر می‌گیریم.

$$\frac{\text{گرم آب}}{\text{گرم خاک رس اولیه}} = \frac{\text{درصد جرمی آب در نمونه اولیه}}{100} \times 100$$

$$20 = \frac{(8+x) \text{ g H}_2\text{O}}{(50+42+8+x) \text{ g خاک رس اولیه}} \times 100 \Rightarrow \frac{8+x}{100+x} = \frac{2}{10}$$

$$80+10x = 200+2x \Rightarrow x = 15 \text{ g}$$

درصد جرمی SiO_2 در نمونه اولیه:

$$\text{? SiO}_2 = \frac{50 \text{ g SiO}_2}{(100+15) \text{ g خاک}} \times 100\% = \frac{50}{115} \times 100\% \approx 43 / 5\%$$

(شیمی ۳ - شیمی بلوهای از هنر، زیبایی و ماندگاری: صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

مورد ت) فلزهای دسته d از فلزهای دسته s و p سخت‌ترند و نقطه ذوب بالاتری دارند و عدهای اکسایش آنها متنوع است.

(شیمی ۳ - شیمی بلوهای از هنر، زیبایی و ماندگاری:

صفحه‌های ۷۸، ۸۰، ۸۱، ۸۵ و ۸۶)

(رضا سلیمانی)

گزینه «۴» - ۱۱۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اعداد اکسایش متنوع از جمله ویژگی‌های شیمیایی فلزها است.

در حالی که دریای الکترونی برخی از خواص فیزیکی فلزها را توجیه می‌کند.

گزینه «۲»: الکترون‌های ظرفیت هر فلز در به وجود آمدن دریای الکترونی شرکت دارند.

گزینه «۳»: در شبکه بلور فلزها، مجموع بار کاتیون‌ها و الکترون‌های دریای الکترونی برابر است، (نه تعداد آن‌ها!).

(شیمی ۳ - شیمی بلوهای از هنر، زیبایی و ماندگاری: صفحه ۸۲)

(علیرضا رضایی سراب)

گزینه «۳» - ۱۱۳

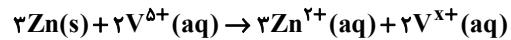
ابتدا شمار مول Zn را تعیین می‌کنیم:

$$\text{? mol Zn} = 7 / 8 \text{ g Zn} \times \frac{1 \text{ mol Zn}}{65 \text{ g Zn}} = 0 / 12 \text{ mol Zn}$$

$$0 / 4 \text{ mol V}^{\delta+} \times \frac{0 / 4 \text{ mol V}^{\delta+}}{1 \text{ mol L}} \times \frac{b \text{ mol Zn}}{a \text{ mol V}^{\delta+}}$$

$$= 0 / 12 \text{ mol Zn} \Rightarrow \frac{b}{a} = \frac{3}{2}$$

$V^{\delta+}$ و Zn با نسبت ۳ به ۲ واکنش داده‌اند.

$3 \times (+2) = 3 \times (+2) + 2 \times (x) \Rightarrow 2 \times (+5) = 2 \times (+2) + 2 \times (x) \Rightarrow 2x = 4 \Rightarrow x = 2$

یون واتادیم (II) فراورده خواهد بود که رنگ بنفش دارد.

$$\text{kJ} = 40 \text{ g O}_2 \times \frac{1 \text{ mol O}_2}{32 \text{ g O}_2} \times \frac{181 \text{ kJ}}{1 \text{ mol O}_2} = 226 / 25 \text{ kJ}$$

گزینه «۲»:

گزینه «۳»: با توجه به نمودارهای داده شده درست است.

$$\text{kJ} = 8 \text{ g O}_2 \times \frac{1 \text{ mol O}_2}{32 \text{ g O}_2} \times \frac{556 \text{ kJ}}{1 \text{ mol O}_2} = 139 \text{ kJ}$$

گزینه «۴»:

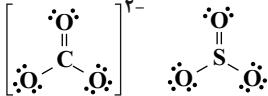
بهازی مصرف ۸ گرم گاز اکسیژن در واکنش (۲)، 139 kJ انرژی آزاد می‌شود.

(شیمی ۳- شیمی، راهی به سوی آینده‌ای روشن‌تر؛ صفحه‌های ۹۴ تا ۹۶)

۱۱۹ - گزینه «۳»

بررسی عبارت‌ها:

(آ) نادرست: فضای میان دو هسته در مولکول‌های دو اتمی جورهسته (مانند Cl_2) بیشتر احتمال حضور الکترون و همچنین بیشترین تراکم بار الکتریکی را دارد.
 (ب) درست: شکل هندسی این دو گونه شبیه هم بوده و دارای ۴ پیوند اشتراکی هستند.

(پ) نادرست: فرمول مولکولی کلروفرم به صورت CHCl_3 است.

(ت) نادرست: در گروه ۱۷ از بالا به پایین با افزایش شعاع اتمی خصلت نافلزی کاهش می‌یابد و اتم با شعاع بزرگ‌تر حتماً خصلت نافلزی کم‌تری دارد؛ بنابراین همواره در نقشه پتانسیل آن‌ها اتم با شعاع بزرگ‌تر آبی رنگ است.

(شیمی ۳- شیمی پلوه‌ای از هنر، زیبایی و مانگاری؛ صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

۱۲۰ - گزینه «۳»

(علی کریمی)

گزینه «۱»: هر چه اندازه ذره‌های کاتالیزگر ریزتر باشد سطح تماس بیشتر می‌شود.
 گزینه «۲»: به این دلیل از ۳ نوع کاتالیزگر استفاده می‌شود که ۳ نوع واکنش مختلف داریم.

گزینه «۴»: نماد پالادیم Pd می‌باشد.

(شیمی ۳- شیمی، راهی به سوی آینده‌ای روشن‌تر؛ صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۰)

۱۱۶ - گزینه «۲»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در یک دوره از جدول تناوبی، هرچه بار منفی یون پایدار یک عنصر بیشتر باشد، شعاع آن بیشتر و هرچه بار مثبت یون پایدار یک عنصر بیشتر باشد، شعاع آن کوچکتر است. برای مثال در دوره دوم و سوم جدول تناوبی مقایسه شعاع یون‌های هم‌الکترون به صورت $\text{O}^{2-} > \text{F}^- > \text{Na}^+ > \text{Mg}^{2+} > \text{Al}^{3+}$ باشد.

گزینه «۲»: شعاع O^{2-} (دارای ۲ لایه الکترون) از شعاع Ca^{2+} (دارای ۳ لایه الکترون) بزرگ‌تر است؛ بنابراین یونی که تعداد لایه‌های الکترونی بیشتری دارد، همواره شعاع بزرگ‌تری ندارد.

گزینه «۳»: هرچه اندازه بار الکتریکی یک یون بیشتر و شعاع آن کوچکتر باشد، چگالی بار آن بیشتر است. مقایسه چگالی بار آنیون‌ها در دوره دوم جدول تناوبی به صورت $\text{O}^{2-} > \text{F}^- > \text{N}^{3-}$ است.

گزینه «۴»: در یک ترکیب یونی هرچه چگالی بار آنیون‌ها و کاتیون‌ها بیشتر باشد، بیوند یونی قوی‌تر است و چگالی بار یون‌ها متأثر از بار و شعاع آن‌ها می‌باشد.
 (شیمی ۳- شیمی پلوه‌ای از هنر، زیبایی و مانگاری؛ صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

۱۱۷ - گزینه «۳»

(بهان شاهنیکاباغی)

با توجه به جدول زیر گزینه «۳» پاسخ تست است.

عنوان فناوری	دستاورد
فناوری تصفیه آب	مانع گسترش بیماری
فناوری تولید پلاستیک	توسعه و تحول پوشاک و دارو
فناوری شیمیابی و تولید کود	تأمین غذای جمعیت
مبدل کاتالیستی	کاهش آسودگی

(شیمی ۳- شیمی، راهی به سوی آینده‌ای روشن‌تر؛ صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۱۸ - گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انرژی فعل سازی واکنش (۱) $(1) = 388 \text{ kJ} - 181 = 507 \text{ kJ}$ بیشتر از واکنش

(۲) $(2) = 344 \text{ kJ} - 556 = 900 \text{ kJ}$ است، پس واکنش (۲) سریع‌تر انجام می‌شود.

دفتر چهه پاسخ

(رشته ریاضی و فیزیک)

۱۴۰۳ فروردین ماه

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

(مرتضی محسنی کبیر)

«۱۲۶- گزینه ۳»

خداآن، این دو نام از نام‌های خویش (رئوف و رحیم) را بر هیچ یک از پیامبران جز پیامبر اسلام (ص) اطلاق نکرده است. هم‌چنین آن حضرت را با جمله «عزیز علیه ما عنتم» غم‌خوار امت معرفی کرده است؛ به گونه‌ای که هرچه مردم را بزنگاند، پیامبر را می‌زنگاند و این، بیانگر اوج محبت آن حضرت است که سبب جذب مردم می‌شد.

(صفحات معلم، صفحه ۵۰)

(مرتضی محسنی کبیر)

«۱۲۷- گزینه ۳»

نشانه بی‌تكلفی، سلام کردن به همه افراد، رفت و آمد با طبقه محروم، کمک کردن به همسر، توقع نداشتن از مردم، اقرار کردن به جهل (در جایی که ندانیم)، اقرار به برتری دیگران و امثال آن است.

(صفحات معلم، صفحه ۳۵)

(مرتضی محسنی کبیر)

«۱۲۸- گزینه ۲»

حیات انسان، در ایمان و عمل صالح است و خداوند متعال و انبیا (ع) هم مردم را به همان دعوت کردند: «دعائمک لاما یحییکم». اطاعت از فرامین آنان، رمز رسیدن به زندگی پاک و طیب است؛ چنان‌که در جای دیگری از قرآن می‌خوانیم: «من عمل صالح‌من ذکر او انشی و هو مؤمن فَلَحِيَّنَهُ حیة طیبه: هر کس کار شایسته‌ای کند، چه مرد یا زن، در حالی‌که مؤمن باشد، به زندگی پاک و پسندیده زنده‌اش می‌داریم.»

(ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

(مرتضی محسنی کبیر)

«۱۲۹- گزینه ۱»

امام سجاد (ع) در دعای مکارم الاخلاق از خداوند می‌خواهد: «الله انطقنی بالهدی و الہمنی التقوی: خدایا زیانم را به هدایت باز کن و تقوا را به من الهم کن.» انسانی که به این مقام برسد، خدایی می‌شود و همین که خدایی شد، می‌تواند همه امکانات و ابزارها را در مسیر رضای خدا به کارگیرد و انسان‌های خدایی تربیت کند.

(ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه ۲۰)

(مرتضی محسنی کبیر)

«۱۳۰- گزینه ۴»

در قرآن برای توصیف انبیا (ع) عبارات متعددی به کاررفته؛ ولی آن‌چه بیش از همه استفاده شده، تعبیر «یعلمهم الكتاب و الحکمة و یزکیهم» است که نشان می‌دهد کار پیامبران، تعلیم کتاب و حکمت و تزکیه بوده است.

(ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۶)

کتاب مهارت‌های معلمی

«۱۲۱- گزینه ۳»

ذکر «بسم الله» در آغاز کار و تدریس، بیانگر حقایقی خواهد بود؛ از جمله آن که:

- «بسم الله»، رمز خروج از تکبر و اظهار عجز به درگاه الهی است.
- «بسم الله»، گام اول در مسیر عبودیت و بندگی است.
- «بسم الله»، عامل قداست یافتن کارها و بیمه‌شدن آن هاست.
- «بسم الله»، ذکر خداست؛ یعنی خدایا من تو را فراموش نکرده‌ام.

(وظایف معلم، صفحه‌های ۷۷ و ۷۶)

«۱۲۲- گزینه ۲»

قرآن کریم، بارها به مسلمانان درخصوص تحذیر از دشمنان هشدار داده است. در آیه‌ای از قرآن کریم در تبیین ماهیت خطرناک دشمنان آمده است: «یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا بطانة من دونکم لا یأولونکم خبلاً وتدوا، عَنْتُمْ قد بدَتِ البغضاء من افواههم و ما تخفي صدورهم اکبر قد بیتنا لكم الآيات إن كنتم تعقولون: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از غیر خودتان هم راز نگیرید. آنان در تباہی شما کوتاهی نمی‌کنند، آن‌ها رنج بردن شما را دوست دارند. همان‌کینه و دشمنی از آگفار و دهانشان پیداست و آن‌چه دلشان دربردارد، بزرگ‌تر است. به تحقیق ما آیات اروشنگر و افساگر توظیه‌های دشمن را برای شما بیان کردیم، اگر تعقل کنید.»

(وظایف معلم، صفحه ۱۰۸)

«۱۲۳- گزینه ۴»

کسانی که قالب‌پذیرند به اصطلاح، نان را به نرخ روز می‌خورند. در مقابل این افراد، افرادی هستند قالب‌ساز و خط‌شکن که هیچ نظام اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و خانوادگی، مانع تصمیم بر حق آنان نمی‌شود و به قول قرآن: «لَا يَخافُونَ فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَّا مُّنَذَّلَّةً»؛ بنابراین معلم باید در انتخاب موضع و مخاطب قالب‌ساز باشد، نه قالب‌پذیر.

(وظایف معلم، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

«۱۲۴- گزینه ۱»

قرآن کریم از قول شعیب (ع) می‌فرماید: «و ما توفیقی آلا بالله: و جز به لطف خداوند، توفیقی برای من نیست.» دعوت معلم باید عملی باشد؛ چنان‌که رسولان الهی نیز چنین می‌کردند: «قال يا قوم ... و ما أريد ان أخالفكم الى ما أنهاكم عنه ... [شعیب] گفت: اى قوم من! ... و من نمی‌خواهم با آن‌چه شما را از آن نهی می‌کنم، مخالفت کنم او آن را مرتکب شوم!». (ترکیب، صفحه‌های ۳۴۹ و ۳۴۷)

(مرتضی محسنی کبیر)

«۱۲۵- گزینه ۲»

اخلاص، دانشگاهی است که چهل‌روزه فارغ التحصیل بیرون می‌دهد. در روایات می‌خوانیم: «هر کس چهل روز کارهای خود را خالص قرار دهد، خداوند چشم‌های حکمت را از قلبش بر زبانش جاری می‌کند.» امام باقر (ع) فرمودند: «کسی که از عدالت سخن بگوید ولی عادل نباشد، سخت‌ترین حسرت را در قیامت خواهد داشت.»

(صفحات معلم، صفحه‌های ۳۷۷ و ۳۷۶)

(عباس سید شیسیری)

«۱۳۶- گزینهٔ ۲»

اهداف ازدواج: ۱- پاسخ به نیاز جنسی: ابتدایی ترین زمینه ازدواج، نیاز جنسی مرد و زن به یکدیگر است. ۲- انس با همسر. ۳- رشد و پرورش فرزندان: فرزند، ثمرة پیوند زن و مرد و تحکیم بخش وحدت روحی آن هاست. ۴- رشد اخلاقی و معنوی: پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند، ... . (پیوند مدرس، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

«۱۳۷- گزینهٔ ۲»

در کلام علوی (ع) می‌خواهیم: «بنده کسی مثل خودت نباش (معلول)، زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است. (علت)» در کلام امیرالمؤمنین (ع) می‌خواهیم: «انه لیس لانفسکم ثمن آلا الجنۃ فَلَا تَبْيَعُهَا إِلَّا بِهَا: همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس [خود را] به کمتر از آن نفروشید.»

(عزت نفس، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(عباس سید شیسیری)

«۱۳۸- گزینهٔ ۱»

مهمنترین برنامه‌های تشکیل خانواده در اسلام عبارت‌اند از:

- ۱- تقویت عفاف و پاکدامنی در خود از آغاز بلوغ
- ۲- مشخص کردن هدف‌های خود از تشکیل خانواده
- ۳- شناخت معیارها و شاخص‌های همسر مناسب
- ۴- شناخت ویژگی‌های روحی زن و مرد

(پیوند مدرس، صفحه ۱۵)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

«۱۳۹- گزینهٔ ۴»

انسانی که در دوره نوجوانی و جوانی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است و به تعبیر بیامبر اکرم (ص)، چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است. یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.

(عزت نفس، صفحه ۱۴۲)

(عباس سید شیسیری)

«۱۴۰- گزینهٔ ۳»

در آیه شریفه «و من آیاته ان خلق لكم من انفسکم ازواجاً لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلْتُم مُوَدَّةً وَ رَحْمَةً: وَ از نشانه‌های خدا آن است که همسرانی از [نوع] خودتان برای شما آفرید تا با آن‌ها آرامش یابید و میان شما «دوستی» و «رحمت» قرار داد ... ». نشانه‌های خداوند در ازدواج را می‌توان یافت و پیامبر (ص) می‌فرماید: «برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اخلاقشان را نیکو کند و در رزق و روزی آن‌ها توسعه دهد و عفاف و غیرت آن‌ها را زیاد گرددان.»

(پیوند مدرس، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۶)

(یاسین ساعدی)

«۱۳۱- گزینهٔ ۱»

عزت به معنای «تفوّذن‌پذیری» و «تسليیم نبودن» است. آیه «و الذين كسبوا السيئات جزاء سيئة بمثلها و ترهقهم ذلة: آنان كه بدی پیشه کردند، جزای بد به انداره عمل خود می‌بینند و بر چهره آنان غبار ذلت می‌نشینند.»، مربوط به بدکاران است.

(عزت نفس، صفحه ۱۳۹)

(عباس سید شیسیری)

«۱۳۲- گزینهٔ ۲»

امام علی (ع) می‌فرماید: «حب الشيء يعمى و يصم: علاقة شديدة به چیزی انسان را کور و کر می‌کند.» از این رو پیشوایان دین، از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به اختحابی درست برسیم.

(پیوند مدرس، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۴)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

«۱۳۳- گزینهٔ ۱»

حدیث قدسی: «ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم.» بیانگر شناخت ارزش خود و نفوختن خویش به بهای اندک است. خدا خالق تمام هستی است و سرچشمہ و منبع همه قدرت‌ها و عزت‌هاست. او وجود شکست‌ناپذیری است که هیچ‌گاه کسی توانایی ایستاندن در برابر قدرت او را ندارد. بنابراین، هر کس به دنبال عزت است، باید خود را به این سرچشمہ وصل کند: «من کانَ برييد العزة فللہ العزة جميعاً: هر کس عزت می‌خواهد [بداند] که هرچه عزت است، از آن خدادست.»

(عزت نفس، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۰)

(فریدین سماقی)

«۱۳۴- گزینهٔ ۴»

پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده و از پدران و مادران خواسته‌اند که با کنارگذاشتن رسوم غلط شرایط لازم را برای آنان فراهم کنند و به خاطر پندهارهای باطل همچون فراهم شدن همه امکانات زندگی، فرزندان خود را به گناه نکشانند و جامعه را گرفتار آسیب نسازند.

(پیوند مدرس، صفحه‌های ۱۵۵ و ۱۵۶)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

«۱۳۵- گزینهٔ ۱»

تسليیم و بندگی خداوند، عزت نفس را به دنبال دارد و انسان عزیز در برابر مردم، متواضع و فروتن است.

(عزت نفس، صفحه ۱۴۳)

(محمد رضایی بقا)

«۱۴۶- گزینهٔ ۱»

در آیهٔ شریفه «و اصبر علی ما اصابک انّ ذلک من عزم الامور»، به صبر و شکریابی از آثار عزم قوی اشاره شده است. آنان که عزم قوی دارند، سرنوشت را به دست حوادث نمی‌سپارند و با قدرت به سوی هدف قدم بر می‌دارند. استواری بر هدف، شکریابی و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به آن هدف، از آثار عزم قوی است.

(آهنج سفر، صفحه ۹۹)

(عباس سید شیسیری)

«۱۴۷- گزینهٔ ۲»

قرآن کریم می‌فرماید: «... ذلک أدنی ان یعرفن فلا یؤذین و کان الله غفوراً رحیماً». پوشش و حجاب زنان در ایران باستان جنان بر جسته بود که حتی برخی از مورخان غربی بر این باورند که می‌توان ایران باستان را منشأ اصلی گسترش حجاب در جهان دانست.

(زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۴۸ و ۱۵۰)

(فریدن سماقی)

«۱۴۸- گزینهٔ ۳»

امام صادق (ع) می‌فرماید: «لباس نازک و بدن نما نپوشید؛ زیرا چنین لباسی نشانهٔ سستی و ضعف دینداری فرد است.»

(غفیلت آراستگی، صفحه ۱۴۶)

(محمد رضایی بقا)

«۱۴۹- گزینهٔ ۴»

امام صادق (ع) می‌فرماید: «ما احب الله من عصاه: کسی که از فرمان خدا سرپیچی می‌کند، او را دوست ندارد.» این حدیث رابطهٔ میان نافرمانی خداوند را با دوستی و محبت او بیان می‌کند. تحولاتی که عشق و محبت الهی در انسان ایجاد می‌کند به این دلیل است که قلب انسان جایگاه خداست و جزء خدا آرام و قرار نمی‌یابد.

(دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۴)

(فریدن سماقی)

«۱۵۰- گزینهٔ ۵»

تکرار دائمی نماز در شباه روز، آراستگی و پاکی انسان را در طول روز حفظ می‌کند و زندگی را پاک و باصفاً می‌کند.

(غفیلت آراستگی، صفحه ۱۳۸)

دین و زندگی ۱**«۱۴۱- گزینهٔ ۶»**

(محمد رضایی بقا)

امام علی (ع) دربارهٔ مراقبت می‌فرماید: «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم‌گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.»

(آهنج سفر، صفحه ۱۰)

«۱۴۲- گزینهٔ ۷»

پوشش مناسب از نشانه‌های «عفاف» است، به گونه‌ای که از نوع پوشش هر کس می‌توان میزان توجه به این ارزش را یافت. از قرآن کریم به دست می‌آوریم که پوشش کامل سبب می‌شود که زن به عفاف و پاکی شناخته شود «... ذلک أدنی ان یعرفن فلا یؤذین... این برای آنکه به [عفاف] شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند، بهتر است....»

(زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۸)

«۱۴۳- گزینهٔ ۸»

(مرتضی محسن‌کبیر)

باید دقت کنیم در انتهای آیه نماز و بعد از بیان حکم نماز (اقم الصلاة) و حکمت نماز (ان الصلاة تنهی عن الفحشاء و المنكر و لذکر الله اکبر) عبارت «و الله یعلم ما تصنعون» آمده که مؤید صفت «علم الله» است. اگر عبارت «اهدنا الصراط المستقیم» را صادقانه از خداوند بخواهیم، به راه‌های انحرافی دل نخواهیم بست.

(یاری از نماز و روزه، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

«۱۴۴- گزینهٔ ۹»

(محمد رضایی بقا)

خداوند در آیه «قل إن کنتم تحبّون الله فاتّبعوني يحبّبكم الله و یغفر لكم ذنوبکم و الله غفور رحیم» عمل به دستوراتش را که توسط پیامبر ارسال شده است، شرط اصلی دوستی با خود اعلام می‌کند.

(دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

«۱۴۵- گزینهٔ ۱۰»

(مرتضی محسن‌کبیر)

موارد «الف و د» صحیح است ولی در مورد «ب» جمله «برای احتیاط، قضای آن را به جای آورده.» نادرست است و در مورد «ج»، کفاره اختیاری است نه کفاره جمع؛ یعنی یکی از کفاره‌های شصت روز روزه، یا اطعام شصت فقیر باید انجام شود.

(یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۱۰)

(کتاب فرهنگیان)

«۱۵۵- گزینهٔ ۲»

نیوшиیدن: شنیدن

(ممیر اصفهانی)

«۱۵۱- گزینهٔ ۴»

طبیب داستان برای «شنیدن» خبر مرگ بیمارش رو به سوی آن خانه کرده ولی آوازی نیامده است.

دانشآموزی که اولویت‌های چهار عمل اصلی ریاضی را به درستی نمی‌شناسد، از سمت چپ شروع می‌کند و حاصل هفت به علاوه‌ی پنج را در دو ضرب می‌کند که به بیست و چهار می‌رسد. سپس از حاصل ۲ واحد کم کرده و با پنج جمع می‌کند که بیست و هفت حاصل می‌شود. در حالی که با رعایت اولویت‌ها، عدد بیست حاصل می‌شود.

(هوش ادبی زبان)

«۱۵۶- گزینهٔ ۲»

سنۀ اثنین و خسمایه یعنی سال ۵۰۲ که قرن ششم است. دیگر موارد درست است.

(هوش ادبی زبان)

(هوش ادبی زبان)

«۱۵۷- گزینهٔ ۲»

طبیب داستان برای علاج بیمار، به قرآن و نماز روی آورده است، که در قرآن، کلام مبرم و کتاب محکم خوانده است «و ننزل من القرآن ما هو شفاء و رحمة للمؤمنين» و بیمار پس از آن شفا یافته است.

معلمی که عروض را شنیداری درس می‌دهد، یا هر معلم دیگری که فعالیتی می‌کند که به خودی خود ممکن است شور و هیجان دانشآموزان را بیشتر کند، ابتدا باید مطمئن باشد این آشفتگی به‌ویژه آشفتگی صدایها، به بی‌نظمی منجر نمی‌شود.

(هوش ادبی زبان)

(هوش ادبی زبان)

«۱۵۲- گزینهٔ ۳»

(سبک سسن فان پور)

«۱۵۸- گزینهٔ ۲»

همه‌ی کلمات «ا» و «ر» را دارند. می‌توانیم برای سرعت بخشیدن به محاسبه آن‌ها را از کلمات حذف و باقی‌مانده‌ها را محاسبه کنیم.

معلم صورت سؤال در بیان هدف آموزش خود، مثالی قدیمی مطرح کرده است که دانشآموز را قانع نمی‌کند، پس معلم باید مدام در حال بهروزرسانی باشد تا حداقل مثالی هم اگر می‌زند، دانشآموز را برای درس خواندن جلب و قانع کند.

(هوش ادبی زبان)

(هوش ادبی زبان)

«۱۵۳- گزینهٔ ۳»

گزینهٔ ۱: «ن + س: ۳۹ - و ۱۵ - ← ۴۴

گزینهٔ ۲: «س + و: ۱۵ - و ۳۰ ← ۴۵

گزینهٔ ۳: «ن + ث: ۲۹ - و ۵ ← ۲۴

گزینهٔ ۴: «ب + ت: ۲ - و ۴ ← ۶

واضح است که گزینه‌ی «۲» کوچکترین عدد در بین گزینه‌های است.

صورت سؤال و گزینه‌ی پاسخ، هر دو در بیان ارزش و اهمیت معلم‌مند و این که اگر جایی علمی هست، یقیناً معلمی بوده است.

(هوش ادبی زبان)

(هوش ادبی زبان)

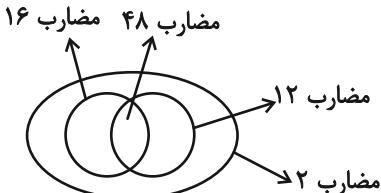
«۱۵۴- گزینهٔ ۳»

استعدادات حلیلی

همه مضارب ۴۸، مضرب مشترک این دو عدد. همه این اعداد نیز در دسته اعداد زوجند.

(هوش منطقی ریاضی)

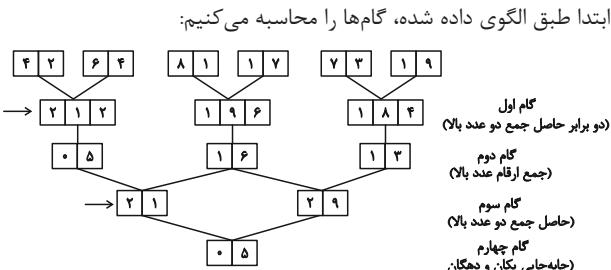
(ممیر اصفهانی)

نیلوفر دختر خاله ارشیا و ناصر شوهر خاله ارشیاست. ارشیا یک خاله دارد، پس نیلوفر دختر ناصر است. حامد، پسرعممه نیلوفر است، پس نیلوفر دختردایی حامد است و پدر نیلوفر، ناصر، دایی حامد. چون علی و حامد پسر خاله‌اند. ناصر دایی علی هم هست.

(هوش منطقی ریاضی)

(فاطمه راسخ)

«۱۶۵- گزینه»

$$29 - 21 = 8$$

(هوش منطقی ریاضی)

(فاطمه راسخ)

تفاضل اعداد گام سوم:

طیق پاسخ قبلی، اعداد ۲۱۲، ۱۹۶ و ۱۸۴ را در گام دوم داریم و رقم ۷ نداریم.

(هوش منطقی ریاضی)

(فاطمه راسخ)

«۱۶۷- گزینه»

ارقام ۱ و ۲ در گام اول و سوم بیش از دوبار آمده است:

$$1+2=3$$

(هوش منطقی ریاضی)

(سپهر مسن شانپور)

«۱۵۹- گزینه»

روشن $\leftarrow$ ر: منفی / و: منفی / ش: منفی / ن: منفی $\leftarrow$ حاصل ضرب: مثبت

فردا $\leftarrow$ ف: مثبت / ر: منفی / د: منفی / ا: مثبت $\leftarrow$ حاصل ضرب: مثبت

پوزش $\leftarrow$ پ: مثبت / و: منفی / ز: منفی / ش: منفی $\leftarrow$ حاصل ضرب: منفی

دارا $\leftarrow$ د: منفی / ا: مثبت / ر: منفی / ا: مثبت $\leftarrow$ حاصل ضرب: مثبت

تنهای عدد حاصل در ضرب گزینه «۳» منفی است.

(هوش ادبی زبانی)

«۱۶۰- گزینه»

«عدسی» نام یک غذاست.

(هوش ادبی زبانی)

«۱۶۱- گزینه»

«بز» نام یک رنگ است.

(هوش ادبی زبانی)

«۱۶۲- گزینه»

«اسب» نام یک حیوان است.

(هوش ادبی زبانی)

«۱۶۳- گزینه»

«چاد» نام یک کشور است.

(هوش ادبی زبانی)

«۱۶۴- گزینه»

دسته‌های مضارب ۱۲ و ۱۶، هم عضو مشترک دارند و هم عضو غیرمشترک.

نکته این است که همه مضارب مشترک این دو عدد، مضرب ۴۸ هستند و

(همبر اصفهان)

داده «الف» هیچ عدد مشخصی ندارد، فقط نسبت دو اندازه است. با داده «ب» نیز نمی‌توان سهم مساحت رنگی را از مساحت دایره حساب کرد. ولی با هر دو داده می‌توان به پاسخ رسید. نسبت «الف»، زاویه مرکزی قطاع رنگی را مشخص می‌کند و اندازه شعاع و مساحت دایره را از «ب» داریم.

(هوش تعمیری)

«۱۷۲- گزینه ۳»

(فاطمه راسخ)

«۱۶۹- گزینه ۳»

طبق پاسخ سوال‌های قبل، $\boxed{0} \boxed{5}$ را در گام‌های دوم و چهارم می‌توان دید.

(هوش منطقی ریاضی)

(همبر اصفهان)

«۱۷۳- گزینه ۴»

(فاطمه راسخ)

«۱۷۰- گزینه ۴»

$$\begin{aligned} 5+15+11+14 &= 45 \\ 22+22+0+1 &= 45 \\ 9+3+20+13 &= 45 \\ 7+16+4+? &= 45 \Rightarrow ? = 18 \end{aligned}$$

(هوش منطقی ریاضی)

(همبر اصفهان)

«۱۷۴- گزینه ۳»

اگر شیر A مخزن پُر را در ۵ ساعت خالی کند، در هر ساعت $\frac{1}{5}$ از آن را خالی می‌کند. همچنین اگر شیر B مخزن پُر را در ۴ ساعت خالی کند، در هر ساعت $\frac{1}{4}$ از آن را خالی می‌کند. پس این دو شیر همزمان در هر ساعت

$$\frac{1}{5} + \frac{1}{4} = \frac{9}{20}$$

$$\text{شیر C باید } \frac{95}{100} - \frac{90}{100} = \frac{5}{100}$$

يعني $\frac{1}{20}$ آن را. پس در هر ساعت $\frac{1}{20}$ از مخزن را خالی می‌کند، يعني

۴۰ ساعت طول می‌کشد تا مخزن پُر را خالی کند.

$$\begin{aligned} 6 \times 8 &= 3 \times 16 = 48 \\ 9 \times 10 &= 5 \times 18 = 90 \\ 2 \times 4 &= 1 \times 8 = 8 \\ 15 \times 12 &= 60 \times ? = 180 \Rightarrow ? = 3 \end{aligned}$$

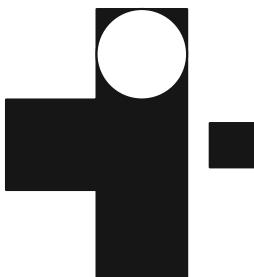
(هوش منطقی ریاضی)

(همبر اصفهان)

«۱۷۵- گزینه ۴»

(هوش منطقی ریاضی)

می‌توان شکل را به صورت زیر تبدیل کرد که دایره‌ای از درون آن برداشته شده است که شعاع آن، ضلع مربع خارجی است. اگر ضلع مربع خارجی ۲ واحد باشد، مساحت شکل، چهار مربع 4×4 است.

$$2 \times 2 \times \pi = 4\pi$$

مساحت دایره:

$$2 \times 2 = 4$$

مساحت مربع کناری:

$$4 \times (4 \times 4) - 2 \times \pi \times 2 = 64 - 4\pi$$

مساحت بخش رنگی:

$$\frac{64 - 4\pi}{4} = 16 - \pi$$

نسبت خواسته شده:

(هوش منطقی ریاضی)

(همبر اصفهان)

«۱۷۱- گزینه ۱»

سن زهرا را Z، سن مینا را M و سن دوقلوها را D در نظر می‌گیریم.

$$Z + \lambda = 5Z \Rightarrow 4Z = \lambda \Rightarrow Z = 2$$

اکنون داریم:

$$M + \lambda = 3M \Rightarrow 2M = \lambda \Rightarrow M = 4$$

شانزده سال بعد، سن بچه‌ها:

$$Z = 2 + 16 = 18$$

$$M = 4 + 16 = 20$$

$$D_1 = \lambda, D_2 = \lambda$$

$$\frac{18 + 20 + 8 + \lambda}{4} = \frac{54}{4} = 13 \frac{1}{5}$$

میانگین خواسته شده:

(هوش منطقی ریاضی)

(فاطمه، راسخ)

۱۷۹- گزینه «۲»

در دسته $\{1, 6, 7\}$ ، از سه شکل، شکل اول با شکل دوم فضای مشترکی دارد، خارج از شکل سوم. شکل دوم نیز با شکل سوم فضای مشترکی دارد، خارج از شکل اول، شکل‌های اول و سوم نیز فضای مشترکی ندارند.
در دسته $\{2, 4, 9\}$ ، هر سه شکل با هم فضای دو به دو مشترک دارند و فضای مشترکی بین سه شکل هست.

در دسته $\{3, 5, 8\}$ ، از سه شکل، شکل اول با شکل دوم فضای مشترکی دارد و شکل سوم فضای مشترکی با این دو شکل ندارد.

(هوش منطقی ریاضی)

(ممید، اصفهانی)

۱۷۶- گزینه «۳»

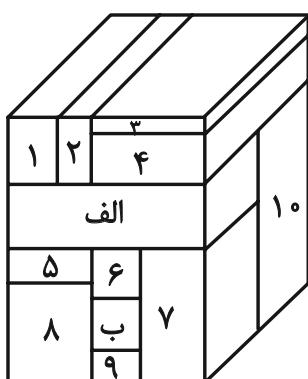
در هر چهار شکل، یکی از نقطه‌ها «پشت کمان و بیرون از دیگر شکل‌ها» و یکی دیگر از نقطه‌ها «در فضای مشترک دایره و مربع، خارج از مستطیل، درون کمان» است. نقطه سوم، به جز گزینه پاسخ، در «فضای مشترک مربع، مستطیل، خارج از دایره، درون کمان» است. این نقطه در گزینه پاسخ درون دایره افتاده است. به عبارت دیگر تنها گزینه‌ای که دایره در آن ۲ نقطه دارد، همین گزینه «۳» است.

(هوش تصویری)

(ممید، اصفهانی)

۱۸۰- گزینه «۳»

مکعب مستطیل‌های در تماس با مکعب مستطیل‌های متناظر:
الف: ۱، ۲، ۴، ۱۰، ۵، ۶، ۷
ب: ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰

(هوش منطقی ریاضی)

(ممید، اصفهانی)

۱۷۷- گزینه «۱»

در الگوی صورت سؤال، در هر مرحله از انتقال از چپ به راست، مربع کوچک کوچک بیرونی به اندازه ضلع خود ساعتگرد جایه‌جا می‌شود. مربع کوچک دیگری در هر مرحله روی رأس‌های مربع بزرگ‌تر و درون مربع پادساعتگرد جایه‌جا می‌شود و مربع سفید بزرگ‌تر - که درون خود، مربع کوچکی هم دارد - ساعتگرد درون مربع بزرگ جایه‌جا می‌شود و پادساعتگرد می‌چرخد.

(هوش تصویری)

(ممید، اصفهانی)

۱۷۸- گزینه «۲»

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

